

“SION DOOR RECHT VERLOST”

8 preken over diverse onderwerpen

door

Ds. J. J. Roodsant

Emerituspredikant te Dirksland

Auteursrecht: ds. J.J. Roodsant

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2006

INHOUD

Preek 1.

“En zijn broeders hoorden het en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af. En tot hem vergaderden alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen.” 1 Samuël 22:1, 2.

Preek 2.

“Ik zeg: Gij zijt mijn God.” Psalm 31: 15b.

Preek 3.

“Want Hij zal den nooddruftigen redden, die daar roept; mitsgaders den ellendige en die geen helper heeft.” Psalm 72:12

Preek 4.

“O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.” Jesaja 55:1

Preek 5.

“Dit nu is het schrift dat daar getekend is: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN.” Daniël 5:25.

Preek 6.

“Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Mattheüs 11: 28

Preek 7.

“En er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drieduizend zielen.” Handelingen 2: 41.

Preek 8.

“Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broeders op eenmaal, van welke het meerderdeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen.” 1 Korinthe 15: 6.

1ste preek gehouden: Oud Ger. Gem. in Ned. Papendrecht, 11 september 2005

Zingen: Psalm 84 : 3

Lezen : 1 Sam. 21 : 10 – 15; 1 Sam. 22 : 1, 2

Gebed

Zingen: Psalm 119 : 3, 17

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij 1 Samuël 22, en daarvan de eerste twee verzen, die we samen gelezen hebben, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En zijn broeders hoorden het en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af.

En tot hem vergaderden alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1^e. Van David gehoord.

2^e. Tot David vergaderd, en

3^e. Onder David gebogen.

1^e. Van David gehoord.

Geliefden, in hetgeen we samen hebben gelezen, hebben we vanmorgen iets *van David gehoord*, aldus ons eerste aandachtspunt. En we kunnen dan wel stellen dat we vanmorgen een zwarte bladzijde hebben opgeslagen in het levensboek van David. Want als David hoort dat koning Saul besloten heeft om hem niet meer te dulden, en om hem te gaan doden, dan gaat David níet naar de binnenkamer, om daar de Heere aan te lopen, en om daar te vragen wat wij samen gezongen hebben uit die bekende Psalm, en te smeken: “Leer mij Uw weg.” Dan vinden we David, dat waarachtige kind des Heeren, dat zoveel goedgunstigheden van de Heere heeft ontvangen, niet in het eenzame en het verborgene op zijn knieën. Dan horen we hem niet smeken, kermen en roepen tot de Heere: “Heere, red mij toch van mijn vervolgers, want zij zijn machtiger dan ik”; “Heere, ik heb vele bestrijders. Hoe moet dat nu?” Maar dan zien we David, die van eeuwigheid verkoren keurling des Heeren, een weg gaan om zichzelf te helpen, om in eigen kracht het hoofd boven water te houden. Dan zien we David alleen maar bij zichzelf te rade gaan. O geliefden, en dan moeten we toch eerlijk zeggen, het was David toch niet vreemd om zich af te zonderen voor Gods heilig aangezicht voordat hij één stap durfde doen. Het was David toch niet onbekend om in de volle overgave aan de Heere in het leven te staan. En hij had het toch op de school van de Heilige Geest geleerd om in aan- en afhankelijkheid van de Heere door het leven te gaan? Ja geliefden, hij wist het toch, dat wat je doet, in de gunst des Heeren moet zijn? Want als iets niet in de gunst des Heeren is, dan zal het geen dageraad hebben. Maar weet u, als een kind des Heeren van zijn plekje is, dan kan hij de Heere missen dagen zonder getal; dan kan hij maanden buiten de Heere omzwerven en omdolen. Ja, als een kind des Heeren van zijn plekje is, dan meent hij zichzelf zo goed

zonder de Heere te kunnen redden. Och, wat zal dit al Gods ware volk bekend voorkomen; zo genadiglijk van de Heere opgeraapt te zijn van het vlakke des velds waar men vertreden lag in zijn geboortebloed, en waar men ten dode opgeschreven was. Zó diep en volkomen door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods veroordeeld te zijn geworden; voor eeuwig verlóren te moeten gaan. En nochtans, van achter het recht de Heere Jezus Christus van Isrels God geschonken te hebben gekregen, ter voldoening aan het recht Gods, aan de deugden Gods, en ter betaling van de schuld bij de Heere; ja ter uitwissing van alle walgelijke ongerechtigheden. En tóch..., en toch in de praktijk van het leven de eigen weg te gaan. In het binnenste des harten zo duidelijk verklaard te hebben gekregen wie men is geworden door de zondeval; de Heere te hebben leren kennen in Zijn rechtvaardigheid, maar de Heere óók te hebben leren kennen in Zijn barmhartigheid, uit en door het werk van de Heere Jezus Christus; en toch..., en toch het hart op verkeerde zaken te zetten. Ja de weg des Heeren te hebben bewandeld door het wederbarende werk Gods, en nochtans eigen paden te kiezen. O je zou zeggen: Hoe bestaat het, hoe bestaat het. En nochtans, al Gods ware volk weet ervan, en moet het zo belijden: Dat is nu praktijk in mijn leven, telkens en telkens weer. En zo zien we David, David die al van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing lag; David wiens naam geschreven is in de handpalmen Gods, zo zien we David naar de Filistijnen gaan. We zien hem naar koning Achis gaan en we zien hoe hij onderdak zoekt bij de ervvijanden van Israël; ja hoe hij daar komt – hoor goed, geliefden – bij de koning van de stad Gath, en dus bij de koning van de stad van Goliath. De kinderen onder ons weten het toch allemaal nog wel, hoe David in de mogendheid des Heeren de reus Goliath heeft verslagen, omdat deze reus de Naam en de deugden Gods zo kwam te schenden. En nu..., nu zoekt David bescherming tegen Saul bij koning Achis in Gath. Och wat kan het dan toch laag aflopen met een kind des Heeren, nietwaar? Ja wat kan het wonder-verdrietig gaan in het leven van dat volk! Maar weet u, David is daar niet veilig bij koning Achis; want we hebben het samen gelezen nietwaar, na korte tijd herkennen ze hem, en de Filistijnen herinneren zich hoe zij een zware nederlaag hebben geleden, en hoe de Israëlieten toen hebben gezongen: “Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden.” En zo komt David opnieuw in de moeilijkheden; en dan zouden wij tegen elkaar zeggen nietwaar: “Dat is een herkansing voor David.” Maar we hebben het samen gelezen: och dan, ook dan gaat David niet de binnenkamer opzoeken; ook dan zondert hij zich niet af op een plekje waar hij alleen met de Heere kan zijn; ook dan werpt hij zich nóg niet op de Heere, en zoekt zich te sterken in de Heere, maar ook dan gaat hij voort op de zelfgekozen wegen. En we hebben het samen gelezen: o dan maakt David zichzelf gek onder de handen van koning Achis, en dan bekrabbelt hij de deuren der poort; dan laat hij zijn zever, zijn speeksel, in zijn baard aflopen; dan gedraagt hij zich als een volkomen dwaas, zodat hij weggestuurd wordt. Wat een weg, wat een weg gaat daar die David, dat waarachtige kind des Heeren. En dan kan ik me zo voorstellen dat u stilletjes bij uzelf denkt: Ja maar kan dat nu met genade gepaard gaan? De kinderen onder ons zullen het zeker van hun vader en moeder geleerd hebben om de Heere te vragen een nieuw hart te ontvangen bij Hem vandaan; iets wat natuurlijk niet alleen de kinderen nodig hebben, maar wij allen. Maar als je dan zo’n geschiedenis van David leest en overdenkt, och geliefden, dan vraag je je toch af: heeft die David nu wel echt een nieuw hart van de Heere gekregen? Is dat wederbarende werk wel echt, of bedriegt die David zichzelf, en ons erbij? Laat ik het u zeggen geliefden: U hoeft niet te twijfelen aan het werk des Heeren in en aan David, maar als een kind van God de beoefening van het geloof moet missen, als hij niet op dat plekje is waar hij in afhankelijkheid van de Heere in het leven staat, dan doet hij dwazer dan de mensen

van de wereld, dan gedraagt hij zich als iemand die zijn verstand en zinnen is kwijtgeraakt, dan gaat hij als een razende tekeer. Maar weet u wat nu zo groot is - kinderen zul je opletten? – weet u wat nu zo groot is? Dat de Heere die David niet afschrijft, dat de Heere die David niet aan de kant schuift en dat Hij niet zegt: “Met die David wil ik niets meer te maken hebben”, maar dat de Heere die David, die Hij al van eeuwigheid heeft gekend, en voor wie de Zone Gods aan het vloekhout van Golgotha Zijn dierbaar bloed zal gaan uitstorten, David komt op te zoeken en dat de Heere Zich gaat ontfermen over dat kind van Hem, door die David op Gods tijd, als een verdwaald schaap, dat zijn Herder heeft verloren, terug te brengen onder Zijn hoede. Ja de Heere gaat als het ware, door Zijn regerend werk, zó met de Filistijnen om, dat David wordt weggestuurd, en dat hij op een plekje komt waar hij veilig is, namelijk in de spelonk van Adullam, en dus ónder de grond. Och de Heere regeert, ook in hetgeen die Filistijnen doen en ook in het feit dat die koning Achis zich met afkeer afwendt van David, en zegt: “Heb ik razenden gebrek?” En zo wordt David het paleis uitgejaagd, en komt hij op het plekje waar hij ziet wat hij nu heeft uitgericht, waar hij ontdekt welke wegen hij nu gegaan is, om daar, onder de schaduw van de vleugelen des Heeren, te schuilen “totdat de verdervingen voorbij zijn.” Och wat is de Heere toch groot, nietwaar?, dat Hij Zich nu ontfermt over het volk van Hem dat in zichzelf zo ontrouw is, en dat de Heere nu ingrijpt in het leven van die kinderen van Hem die dwaalwegen gaan, die bezig zijn op een manier waardoor de Naam des Heeren alleen maar gelasterd wordt; ja dat de Heere die kinderen van Hem, die in zichzelf elk ogenblik tot hinken en zinken gereed zijn, als het ware komt op te rapen. En dat Hij in het leven van die keurlingen Gods, die in zichzelf altijd weer bereid zijn om de stem van het oude vlees te volgen, om zich te laten leiden door de wereld, en vooral door de wereld in hun hart, en om zich mee te laten nemen door de verlokkingen en de verleidingen van de satan, komt ín te grijpen; en opnieuw in het hart komt te grijpen om hen te brengen naar dat plekje waar ze veilig zijn in de hoede des Heeren. Dan begrijpt u denk ik wel, hoe het nu komt dat de apostel Paulus het zo uitschreit: “Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik níet wil, dat doe ik”; ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam des doods?” Maar weet ú daar dan al iets van? Kent u dat dan al, in de beleving, omdat u het ook zo belijden moest dwaalwegen te hebben bewandeld? Te genstrevig te zijn geweest? Eigenwijs te zijn geweest en verboden wegen te hebben gegaan, terwijl de Heere u kwam terug te roepen?

Maar nu is het zo'n wonder, dat David de Heere niet kon tegenvallen. Weet u waarom niet? Omdat het in Gods Woord staat dat de Heere weet wat er van Zijn maaksel te wachten is; de Heere kent ons mensen en Zijn volk veel beter dan ze zichzelf kennen, Hij weet dat een menskind, ook na ontvangen genade, trouweloos blijft in zichzelf, dat hij weerspannig blijft en stof van jongsaf aan is geweest. Nee, David kon de Heere niet tegenvallen, want de Heere komt Zijn verkiezing van eeuwigheid vast te maken in de roeping van Zijn keurlingen, en dan laat Hij hen nóóit meer los. O Hij kan hen een stukje laten gaan, zeker, maar Hij houdt hen vast, en Hij staat in voor Zijn eigen werk. Maar weet u, David moest wel zichzelf tegenvallen; o wat moest hij zich schamen voor zichzelf; en wat zal hij daar, in die spelonk van Adullam dan ook bittere en hete tranen hebben geweend, want hij, hij heeft die Filistijnen alleen maar aanleiding gegeven om de Naam des Heeren te lasteren; ja hij heeft alles bij de Heere verdorven. O David zal als het ware het hoofd niet meer hebben durven optillen om op te zien tot de Heere, maar hij moest uitroepen: “Heere dat is nu wat ik kan aanbrengen, dat is nu wat U van mij verwachten kan, zóeen ben ik er nu, ook na ontvangen genade. Och geliefden, dan zie ik in mijn gedachten de mensen van de godsdienst wijzen naar

David, en dan zeggen ze: “Is dat nu David? Is dat nu dat waarachtige kind van God? Is dat nu de man aan wie de Heere zoveel geschonken heeft daar bij de schapen in de velden van Bethlehem?” “Ja”, zegt de godsdienst, “kijk nu eens naar die mensen die zich kind van God noemen, en die hun mond altijd zo vol hebben over de geboden des Heeren, over de afhankelijkheid van de Heere en over de aanhankelijkheid aan de Heere; wat komt er nu in hun leven terecht van al dat gepraat?” Maar weet u geliefden, dezulken openbaren dan direct dat er nog geen kruimeltje ontdekkende genade in hun ziel is verheerlijkt. Want weet u, als de Heere waarachtig in een mensenleven komt – en ik gun u dat zo met mijn hele hart – dan gaat Hij een mens ontdekken aan zichzelf, dan gaat Hij een mens laten zien wie men nu in zichzelf is. En weet u, dan komt die mens ónder iedereen terecht, dan komt die mens ook onder David terecht, en dan gaat hij het uitroepen: “Heere, ik ben zo bang voor mezelf, want als U me niet bewaart, dan doe ik nog veel dwazere dingen dan David; Heere, bescherm me toch tegen mezelf; Heere, neig toch mijn hart en voeg het saam tot de vreze van Uw Naam.” Maar geliefden, wordt dat dan al in uw leven gevonden, omdat u weten mag van het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk Gods? En bent u al in waarheid gewórdend wat u zichzelf hebt gemaakt door uw zondeval, en dus een goddeloze, een verdorvene, een verdoemde? Hebt u het al met Asaf moeten belijden een groot beest bij God te zijn? En weet u al met uw hart wat het is als daar een Mefibóseth het moet zeggen niet verder te komen dan een dode hond? O kent u het bevindelijk, als de psalmist zegt dat zijn beenderen zijn verouderd, in zijn brullen den gansen dag? En hebt u het al in de praktijk mogen leren kennen om in een rouwklacht over de aarde te gaan, omdat u zo schandelijk hebt misdreven, niet alleen tegen een rechtvaardig en een heilig God, maar ook tegen een goeddoend God? Werd de rust u al opgezegd? En leerde u al in de praktijk van uw leven wat het is om over de grond te kruipen als boeteling en smekeling? Vraagt het u toch af geliefden, want weet u, het is nog het heden der genade; en met uw godsdienst, met uw vroomheid, met uw ernstigheid en met uw oppassendheid kunt u niet zalig worden. En met het geloofsvertrouwen van uw eigen geloof kunt u voor God niet bestaan. En u kunt zichzelf wel handen en zakken vol denken, omdat u gedoopt bent, maar och dat doet niet mee ten dage der verbolgenheid, want ge zult in Christus gevonden moeten worden. Want God is een God van orde; God begint altijd bij het begin, en het ware Godswerk is niet, zoals ze tegenwoordig zeggen, dat je Christus geschonken wordt als je ernstig met de zaken des geloofs bezig bent, want er moet plááts gemaakt worden voor Christus; immers in Johannes 16 : 8 staat toch zo duidelijk opgetekend uit de mond des Heeren, dat wanneer de Heere in je leven begint door de Heilige Geest, ‘Hij je dan komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel’! Geliefden, dáár begint de Heere mee, met dat overtuigende werk, met dat ontgrondende werk, met dat ontkledende werk en afsnijdende werk. En daardoor komt een mens openbaar als goddeloze, die God is kwijtgeraakt; als een schuldenaar die een schuld bij de Heere heeft van de aarde tot de hemel; als een mensenkind dat het beeld Gods is kwijtgeraakt, terwijl de Heere dat zal terugeisen; ja als een álbederver! En als je jezelf zó leert kennen, och wat put je er dan troost uit dat de Heere nu zo’n David niet wegwerpt van voor Zijn heilig aangezicht na die donkere wegen die hij is gegaan. O wat heb je dan het gevoel, dat als de Heere nu met David zó omgaat, ach misschien, misschien is er dan ook voor mij nog een mogelijkheid om eens op dat plekje gebracht te worden, al is het onder de grond, in de verborgenheid, in de diepste diepten van schuld en smart, om gered, gezaligd en behouden te worden.

David wordt geleid naar de grot van Adullam. Maar dan gaat na korte tijd de mare

door het land van Israël wat er gebeurd is met David, en wordt daar van hem gehoord dat de Heere hem zo wonderbaarlijk uit de handen van de Filistijnen heeft gered. En er wordt ook gehoord hoe David daar in die grot van Adullam een nieuw lied mocht zingen, tot verheerlijking van de Heere; ja hoe hij daar zó in de schuld is gekomen, maar hoe de Heere hem in die schuldverslagenheid, die verbrokenheid en verbrijzeling heeft opgeraapt, en hoe hij daar de Heere weer mocht roemen en prijzen. En dan wordt van David gehoord, door zijn familie, door zijn broers en door het huis van David, zo lezen we in onze tekst. En weet u, als daar door hen van David gehoord wordt, dan scheppen ze moed uit zijn behoudenis, en dan willen ze *tot David vergaderd* worden; dat is ons tweede aandachtspunt, tot David vergaderd.

2^e. Tot David vergaderd

We weten het misschien nog wel dat de broers van David niet zoveel met hem ophadden; toen David kwam kijken hoe het met de strijd tegen de Filistijnen ging, toen stuurden zijn broers hem eigenlijk terug; hij moest maar bij de schapen blijven, daar was hij het best op zijn plekje. Maar nu, nu daar van David gehoord wordt dat de Heere hem zo wonderbaarlijk heeft uitgered, en nu ze zelf ook het nodige van die vijandschap van koning Saul hebben ervaren, nu wordt daar in waarheid van David gehoord, en nu, ja nu worden zij tot David vergaderd. En dan is het zo helder dat David een type is van de meerdere David, van die grote Davidszoon, de Heere Jezus Christus, Die Zijn dierbaar bloed zal uitstorten voor al de waarachtig gekenden des Heeren. O dan mag ons tekstgedeelte transparant worden, doorzichtig worden, tot op Christus toe; want er wordt pas werkelijk iets van die meerdere David, van de Heere Jezus, gehoord wanneer een mens in de nód terechtgekomen is, wanneer een mens te maken heeft gekregen met het ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest, ja wanneer hij erachter gekomen is dat hij in zichzelf verdoemd is en helwaardig, dat hij uit zichzelf nergens anders terecht kan komen dan in de plaats van eeuwige smarten; o dán wordt er werkelijk iets van die meerdere David gehoord. Als ik aan u zou vragen of u wel eens van de Heere Jezus, van die meerdere David, gehoord hebt, dan zegt u natuurlijk: “Ja vanzelf.” Van kindsaf aan hebt u al van Hem gehoord, maar u voelt wel, het gaat hier om het horen met het hárt, het gaat hier om het horen met de ziel, niet met de oren; en het gaat hier ook om het leren kénnen van die meerdere David, in waarheid des hártén. Och dan kunnen we met ons verstand zoveel gehoord hebben van de Heere Jezus, terwijl we met onze ziel nog niets van Hem weten. En dan begrijpt u misschien wel, dat er zovelen zijn die dénken iets van David, van die meerdere David, te hebben gehoord: ze denken soms zelfs van de Hemel gehoord te hebben dat Hij álles voor hen heeft volbracht. Maar als je eens met hen praat, dan kom je er zo achter dat ze nog nooit die weg der waarachtige bekering hebben bewandeld, want ze zijn nog nooit, als de bruid uit het Hooglied, ertoe gebracht om het te belijden: “Ik ben zwart, ik ben zwart door mijn zonde, ik ben zwart door mijn ongerechtigheden en door mijn goddeloosheden.” Ze hebben ook nooit de schuldbrief van de Heere overhandigd gekregen, vergezeld van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dus is er moit in waarheid plaatsgemaakt voor de Heere Jezus Christus, voor die meerdere David. En weet u, er zijn er ook zoveel die zich bedriegen voor de eeuwigheid, omdat zij wel eens een gerúcht van die meerdere David hebben gehoord, en omdat ze dit gerucht van die meerdere David gelijkstellen aan de ontsluiting van de weg der verlossing in de Persoon van de Middelaar. “O”, zo zeggen ze, “toen ik het zo moeilijk had, toen ik het zo benauwd had, tóen heb ik iets van de Heere Jezus gehoord; en de Heere Jezus is toch de Zaligmaker van beangste zondaren.” En zo zetten ze zichzelf bij Gods volk, om er in de eeuwigheid achter te

komen dat ze zich hebben bedrogen. En dan kunnen ze het nooit meer overdoen, nooit meer geliefden. Want weet u, als er een gerucht klinkt van die meerdere David, en er dus iets van die meerdere David wordt gehoord, dan is dat om aan te geven dat we die meerdere David met ons h art moeten leren kennen; dan is dat om aan te duiden dat die meerdere David ons gesch nken moet worden van achter het recht, van Israels God. Dan is het de bedoeling dat er in ons leven een honger en een dorst komt om die meerdere David, in waarheid des harten, te leren kennen. Dan is het de bedoeling dat we in ons gem s terechtkomen en dat we het zullen leren uitroepen: "Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf." Och, dan kunnen mensen soms wel eens van die meerdere David hebben mogen zien in Zijn dierbaarheid, in Zijn gepastheid, in Zijn gewilligheid, in Zijn lieflijkheid. Maar o, die Zaligmaker moet je gesch nken worden, in waarheid, van Israels God. En helaas zie ik soms ook dat mensen wat worden met hetgeen ze gehoord hebben; dan zeggen ze: "Ja maar ik heb wel eens iets gehoord." En dan lees ik in Johannes 12 geliefden, dat Gods stem uit de hemel heeft geklonken tot de Heere Jezus, en dat de mensen iets hebben gehoord bij God vandaan. Het was als een donderslag, maar ze h bben iets gehoord. En als ik dan denk aan Saulus, de latere Paulus, die bij Damascus komt, dan horen de mannen die bij hem zijn ook iets uit de hemel; ze horen een geluid, maar verder komen ze niet. Ach, laat u daarom toch waarschuwen geliefden, want als u iets, iets hebt gehoord van die meerdere David, iets, een geluid, een gerucht, en u zet uzelf daarmee bij Gods volk, o dan bedriegt u zichzelf en dan zult u aan het einde van uw aardse leven op een duidelijke wijze uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernemen: "Gaat weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is", om daar te komen waar de Heere zal lachen in uw verderf en zal spotten als uw vreze komt. Want weet u, als er werkelijk iets gehoord wordt van David, van die meerdere David, dan werkt dat altijd wat uit in het leven; dan blijft dat nooit zonder gevolgen. Kijkt maar in ons tekstgedeelte, want als de broers van David werkelijk van David gehoord hebben wat de Heere aan zijn ziel en in zijn leven heeft uitgewerkt, dan moeten ze naar hem toe, dan gaan ze hem opzoeken, en dan worden ze tot David vergaderd. Maar let eens op, o let eens op wat nu de w g is om tot David vergaderd te worden; het staat zo letterlijk in onze tekst geliefden: "en kwamen d rwaarts tot hem  f." Hoort u het?: "en kwamen derwaarts tot hem af." De weg naar David, en dus ook de weg naar die meerdere David, is een  fgaande weg geliefden, dat is een weg naar ben den; dat is een weg omlaag, dat is een weg van minder worden, kwijtraken en st rven. En daar zijn wij mensen, stuk voor stuk, grote vijanden van; daar moeten we niets van hebben; wij willen van onszelf alleen maar groter worden, en wij willen meer en meer hebben; wij willen altijd naar b ven, en wij willen altijd boven iedereen uitkomen. En wat lezen we dan in Hooglied 4 : 8? Dat de hemelse Bruidegom tegen Zijn bruid zegt: "O bruid, kom bij Mij van den Libanon  f." De weg tot die meerdere David, tot die Zone Gods en Zaligmaker, is een  fgaande weg, de laagte in; dan kom je in de valleien van ootmoed terecht, om aan een einde gebracht te worden met alles van jezelf; om de dood te moeten gaan schrijven op alles van jezelf, en om met jezelf in de d d terecht te komen. Want weet u, pas achter de dood ligt het leven; en Gods volk wordt pas door de hel van de hel verlost. En dan begrijpt u misschien dat als je die weg moet gaan bewandelen, die afgaande weg, die weg naar beneden, dat dat alleen kan door het werk van de Heilige Geest; daar kom je uit jezelf nooit toe. En daarom voelt u dat de hedendaagse godsdienst daar tegen brient en brult. O als je vandaag aan de dag leest wat je over die weg van de godsdienst allemaal ontvangt, dan is dat geweldig; ja het is enorm wat die mensen allemaal hebben. Maar als je over die ware weg naar die meerdere David wordt gebracht, dan

raak je alleen maar kwijt; dan moet je uit je rustgronden gezet worden, dan moet je door alles, wat je zelf vergaderd hebt tot je zaligheid, heenzakken, dus al die tekstjes, al die versjes en die gevoeligheidsjes, die op zichzelf zo groot en zo kostelijk zijn, kwijtraken. Dan ga je erachter komen dat ze niet meedoen tot je zaligheid. O, je gaat zelfs al die eigengelegde grondjes schade en drek achten vanwege de uitnemende kennis van Christus Jezus. Ja, buiten Christus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. En daar kom je zo achter als je over die weg word geleid, om almaar ellendiger te worden, om almaar armer te worden; want de Heere houdt Zich slechts een elléndig en arm volk over. Maar geliefden, hebt ú die weg dan al bewandeld? En weet jij daar dan al van? Van die afgaande weg waarop u en jij het, met vader Schortinghuis, zeggen: “Ik wil niet, ik weet niet, ik kan niet, ik heb niet, en ik deug niet”? Ik moet het u eerlijk zeggen, ik ontmoet zoveel mensen die het eigenlijk alleen maar om de hemel te doen is; ze willen het daar eeuwig goed hebben, en zingen en springen; geen tranen, geen ziekte, geen gekreit en geen dood meer; maar het is hen nog nooit om Gód te doen geworden; en ze kijken er niet naar uit om Gód eeuwig groot te maken. Ja, de Persoon van de Middelaar, die meerdere David, is hen volkomen onbekend! Och geliefden, dan begrijpt u toch wel, dat je dan nog niet op die ware weg, die afgaande weg naar die meerdere David bent; want als je in waarheid op die weg wordt geplaatst, wat ga je er dan naar hunkeren om de gemeenschap met die lieve Zaligmaker te mogen ervaren; dan ga je ernaar verlangen om in Zijn armen te liggen, en om de kussen Zijns monds te mogen gevoelen; dan ga je het als het heerlijkste van het heerlijkste zien om Gód te mogen grootmaken, eeuwig te mogen roemen en prijzen; ja, om die afgaande weg te mogen vervolgen, die weg van Gods recht, omdat Sion door recht wordt verlost en haar wederkerenden door gerechtigheid. Och, wat hoop ik toch dat de Heere u op die afgaande weg komt te plaatsen. We willen nu eerst gaan zingen uit Psalm 86, daarvan het 6^e zangvers:

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen naam.
Heer', mijn God, ik zal U loven,
Heffen 't ganse hart naar boven;
'k Zal Uw naam en majesteit
Eren tot in eeuwigheid.*

Maar geliefden, niet alleen de broers van David komen tot David, en worden tot hem vergaderd, en niet alleen het huis zijns vaders wordt tot David vergaderd, maar er worden nog veel meer mensen tot David vergaderd. Moet u maar eens lezen in onze tekst, namelijk “alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was.” Och, ziet u in uw gedachten dezulken komen over die afgaande weg? Wat een volk, wat een mensen... En weet u wat dan zo duidelijk is? Dat je nooit te goddeloos kunt zijn om tot David vergaderd te worden, dat je nooit te slecht kunt zijn, dat je nooit te diep in de schuld kunt zitten, dat je het nooit te benauwd kunt hebben. En dan moet u dat eens doorvertalen naar het komen tot die meerdere David. O, tot die meerdere David mag een volk komen dat schulden heeft, dat benauwd is, dat bitterlijk bedroefd is; ze mogen komen over die afgaande weg. Weet u wat u wél kunt zijn? Te rijk om te komen en te vroom en te godsdienstig en te bezittend; och de Openbaring waarschuwt toch geliefden, als het om de Laodicezen gaat: “rijk, en verrijkt te zijn en geens dings gebrek” hebben ze. Die vind

je niet op die afgaande weg; want daar komt alleen een volk dat benauwd is en dat een schuldeiser heeft, en dat bitterlijk bedroefd is. Weet u, soms kan een mens wel eens denken dat hij te slecht is om tot die meerdere David te kunnen gaan. Ik kom er ook wel eens tegen; en dan gaan die mensen zichzelf opknappen, die gaan zichzelf in een gestalte wringen; die gaan zich over de weg van de wet van alles en nog wat verzamelen in de gebroken bakken van het werkverbond, want ze willen zo graag wat voor de Heere neerleggen, ze willen zo graag wat bij Hem laten opschrijven, en ze willen zo graag zeggen: "Heere, kijk eens wat ik allemaal gedaan heb in mijn leven." Maar weet u, als het waar werk des Heeren is, dan komt de Heere er zó een in dat werkhuis achter te brengen dat hij zich nog zal doodwerken; en dan komt de Heere er zó een achter te brengen dat het helemaal verkeerd is wat hij doet; want de Heere wil juist zondaren uit genáde zaligen, om de verdiensten van Christus. Je kunt helemaal niets meenemen tot de zaligheid, nog geen kwadrantpenning, nog geen nagelschrapseltje! En dan krijgt zó een het in de gaten dat het zaligende werk des Heeren een eenzijdig, alzijdig Godswerk is, en dat die mens in zichzelf voor de ónmogelijkheid staat om ooit behouden te worden. Dan begrijpt u denk ik toch wel hoe benauwd zo iemand het heeft. Hebt u dat wel eens meegemaakt: het benauwd te hebben? Te moeten sterven en niet te kunnen sterven? Weet u wat dat is? Ik hoop dat u dit weet, en ik hoop dat u het anders léért, o te beseffen dat sterven Gód ontmoeten is, dat sterven verschijnen is voor de Rechter van hemel en aarde, en dan geen Borg te hebben voor je schuld en geen God voor je ziel. Och geliefden, dezulken lopen vaak nachten over de vloer omdat ze niet durven slapen, bang zijnde dat ze de ogen zullen opslaan in het hellevuur. O, wat benauwd hebben ze het dan, en wat worden ze dan steeds meer tot een buitenstaander die niets meer bekijken kan. Ja, wat komen ze er zelfs achter dat hun bidden geen bidden is en hun zuchten geen zuchten en hun kermen geen kermen als de Heere hun geen gebedje geeft en als de Heere geen zucht geeft om te zuchten. En wat is het dan groot geliefden, om te mogen vernemen dat alle man die benauwd is, die op déze wijze benauwd is, tot David vergaderd wordt, tot die meerdere David. Ze mogen komen omdat ze getrokken worden door de touwen van Gods liefde. "Tot hem vergaderden alle man die benauwd was", zegt de tekst ons. En dan moet ik u gelijk waarschuwen; o ik moet u zo eerlijk behandelen: want niet alle benauwdheid is de benauwdheid van onze tekst. Er zijn er wel die zijn benauwd geworden omdat ze zo besprongen werden door de angsten van de hel, en die zulke slagen kregen in de consciëntie, die besprongen werden door angst en vrees, en die zich vastgeklemd hebben aan een voorkomende waarheid. Maar weet u, toen is alles een beetje beter gegaan in het leven, toen is alles weer een beetje gezakt; en toen hebben ze zichzelf met die voorkomende waarheid bij Gods volk gezet. O er kan wat zijn aan benauwdheid in een mensenleven door ziekte, door rouw, door eenzaamheid, door moeite; maar als die benauwdheid geen buigen onder God uitwerkt, en als het door die benauwdheid geen sterven wordt onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, dan werkt het niets zaligmakends uit. Maar weet u, Christus wordt alleen van achter het recht geschonken van Israels God, en dus moet die weg van recht zijn bewandeld. Dat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel moet leiden tot een óverbuigen geliefden. En die ónderhandelingen van Gods recht moeten leiden tot áfhandelingen van Gods recht, want anders zult u nooit in waarheid vergaderd worden tot die meerdere David; die meerdere David, Die daar op Golgotha zo benauwd is geweest voor die waarachtig benauwden; Die daar over de grond gekropen heeft als een worm en geen man; Die van God verlaten is geweest en nedergedaald is tot in de diepste hellesmart, om die waarachtig benauwden in de armen te kunnen sluiten, en om hen een plaats te geven te midden van dat volk dat

eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. Och, kijkt het dan eens na, of u al tot die waarachtig benauwden mag behoren.

En vervolgens worden daar tot David vergaderd alle man die een schuldeiser had. Och, u begrijpt misschien wel, dat het hier niet om mensen gaat die met géld in de schuld stonden; want het gaat hier om gééstelijke schuldenaars. En dat zijn de mensen die als het ware van de hemelse Schuldeiser gemaand zijn om te betalen, en die erachter zijn gekomen niets te hébben, niet te kunnen betalen dat voldoet aan die schuld, want die schuld is zelfs een schuld tot aan de hemel, en dus ónbetaalbaar. Het zijn mensen die erachter gekomen zijn dat ze nooit boven hun schuld uitkomen. En die worden door het werk Gods gebracht bij die David, bij die meerdere David, want zo zegt onze tekst: “alle man die een schuldeiser had.” Nu is het een hemelsbreed verschil of er door een mens over schuld gepráát wordt, of dat het belééfd is schuldenaar te zijn. Laten we eerlijk zijn, het is onder ons gewoon om te belijden dat je een schuldenaar voor God bent; dat hoort zo, en dat wordt ook zo geleerd, en dat is natuurlijk ook waar. Maar och, er zijn er zoveel die belijden schuldenaar voor God te zijn, maar de schuld drúkt niet en de schuld benáúwt niet en de schuld jaagt hen niet op uit hun rust; ze gaan, na zo’n belijdenis, rustig verder, en ze slapen rustig voort in het opperste van de mast. Maar hoe is het dan met ú? Heeft bij u die schuld dan wel eens in waarheid gedrukt? Ja, gaat u misschien op dit moment gebogen onder die schuld zoals Christen in Bunyans Christenreis gebogen gaat onder die schuld? Hebt u de eisen van God al vernomen, en ziet u de vinger Gods al op u gericht die het eist om betaald te krijgen wat ge schuldig zijt? Och geliefden, daar waar een mens de Goddelijke eis leert kennen, en niet betalen kan, daar ziet die mens dat hij daar onder en door het Goddelijke recht zal moeten omkomen; verloren gaan, het is kwijt, want God kan niet van Zijn recht af en Hij kan de zonde niet door de vingers zien. O, daar moet zó een er werkelijk aan. Maar als dan zo’n waarachtige schuldenaar tot God verzameld wordt, tot die meerdere David verzameld wordt, o dan gaat hij die afgaande weg waarop hij om moet komen. Maar op die weg ontvangt zó een van achter het recht, die lieve Heiland en Zaligmaker van Isrels God. O, dan klinkt het daar: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” En dan mag zó een het daar meemaken dat Christus die schuld betaalt; ja, dan mag zó een het ervaren dat hij gewassen wordt door het dierbare bloed van Christus van alle vuile ongerechtigheden, en dat hij het waar zaligmakende geloof geschonken krijgt, om door dat geloof te worden bekleed met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. Ja nog meer geliefden – o legt uw leven er eens naast – want dan mag van Christus de rechtvaardigmaking worden ontvangen; maar het is de Réchter Die rechtvaardig verkláárt. Het zal door zó een uit Gods eigen mond worden vernomen: “Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden.” En weet u, als dat mag gebeuren, let u dan ook eens even op de Griffier, op de Heilige Geest; want Hij zal dat vonnis van die Rechter moeten verzegelen. Och en dan is zó een die een Schuldeiser had, vergaderd tot die lieve Heiland en Zaligmaker, om in Hem opgelost te worden, en om uit Hem bediend te worden met de kostelijkste rijkdommen.

3°. Onder David gebogen.

En dan ten laatste, nog kortelijks: “alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was.” Och geliefden, er is wat bittere droefheid in het leven, nietwaar? Door ziekte, door een handicap, door gebrokenheid. O de zonde heeft wat meegebracht; als we dan om ons heen kijken en in de wereld zien, zoveel aardbevingen, oorlogen, rampen, noemt u het maar op. Er gebeurt wat als gevolg van de zonden; wat zijn er daardoor veel mensen bitterlijk bedroefd. Maar onze tekst gaat dieper hoor, dieper; want die mensen zijn

“bitterlijk bedroefd” vanwege hun zonden en hun schuld: o de Heere moedwillig en vrijwillig de rug en de nek te hebben toegekeerd, de Heere van Zijn eer te hebben beroofd, tegen de Heere te hebben gezegd niet te willen dat Hij Koning over je leven is, de liefde Gods te hebben aangerand, en het recht Gods te hebben geschonden! Wat “bitterlijk bedroefd” zijn ze daarover, en wat wenen ze daarover; o het is een droefheid over de zonden, en het is een droefheid naar God. En dan zegt de psalmist het ergens zo duidelijk dat het oog doorknaagd is van zielsverdriet en dat de bedstede doornat wordt met tranen. O dan beseffen dezulken te moeten sterven en niet te kunnen sterven. En zulken, zulke waarachtig bedroefden, wier droefheid gewerkt is door de Heilige Geest, worden op Gods tijd gebracht bij die lieve Zaligmaker en Heiland, de Heere Jezus Christus. O, al moeten zij het dagelijks uitklagen dat er uit hen geen vrucht is in der eeuwigheid, ze mogen het beleven dat de Heere Jezus het zegt: “Uw vrucht is uit Mij gevonden.” En daar zien we dat volk; ze zijn “bitterlijk bedroefd”, en ze hebben een Schuldeiser; ja het zijn mensen die alleen maar van genade kunnen leven. En ze komen allemaal bij die meerdere David. En wat lezen we dan van hen? Dat ze *onder David gebogen* hebben, aldus ons derde aandachtspunt. Ze buigen onder David. En dat is geen vrucht van de akker van het eigen hart geliefden, want wij mensen, wij buigen nooit voor een ander; maar dat is het werk van de Heilige Geest. Dan buigen ze onder die meerdere David, dan erkennen ze Hem als hun Heiland, hun Borg, hun Koning, hun Beminde; om alles van Hem te verwachten, en om in gehoorzaamheid aan Hem door het leven te gaan. Och geliefden, dan is het zo duidelijk, dat het alleen als je onder David buigt, goed komt, want David, die meerdere David, Dát is de Held bij God besteld; en Hij zal overwinnen, en Hij heeft overwonnen om zondaren en goddelozen om niet te geven wat zij nodig hebben om eeuwig God groot te maken. Maar bent ú dan al in waarheid tot die meerdere David vergaderd? En hebt u al werkelijk onder Hem leren buigen?

O **onbekeerden** onder ons, wat hebt ge al vele malen van David, van die meerdere David gehoord, en nochtans wat is Hij een vreemde, een onbekende voor u, want ge gaat uw eigen wegen in eigen kracht. Och ziet het toch, dat ge nog op die brede weg zijt, welke ten eeuwigen verderve leidt; en vraagt de Heere toch om u te sterk te worden, opdat ge gebracht zult worden tot die meerdere David.

En bekommerden onder ons, och wat zijt ge op de weg gebracht naar die meerdere David; wat hebt ge uw schuld thuisgekregen, en wat weent ge misschien dagelijks bittere en hete tranen vanwege uw goddeloosheden en verdorvenheden. Och bekommerden, maar wat hebt ge een blik mogen slaan op die lieve Heiland en Zaligmaker. Ach bedelt de Heere dan maar of Hij komt doortrekken, op die afgaande weg van Gods recht, om u in de armen te brengen van die lieve Zaligmaker en Heiland, die meerdere David.

En volk des Heeren, och ge moogt Hem kennen nietwaar, die Heiland, die Zaligmaker, die Verlosser, Die alles heeft volbracht om voor de grootste der zondaren in orde te maken, dat ze eeuwig zullen zingen van Gods goedertierenheên. Maar wat een strijd, wat een duisternis, wat een moeite is er vaak in uw leven. Och volk, ziet dan maar op Hem, vertrouwt dan maar op Hem, vraagt dan maar aan Hem: “Och Heere, och Heere, maak mij Uwe wegen door Uw woord en Geest bekend.” Dan zal Hij Zich betonen een kostelijke Koning te zijn Die uw leven leidt door nood en dood heen tot bij Hem, waar ge de overwinningskroon aan Zijn voeten moogt neerwerpen,

en de drie-enige God eeuwig moogt verheerlijken.

Och schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 42 : 3

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?

Waartoe zijt g' in mij ontrust?

Voed het oud vertrouwen weder;

Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;

Want Gods goedheid zal uw druk

Eens verwiss'len in geluk.

Hoop op God, sla 't oog naar boven;

Want ik zal Zijn naam nog loven.

Gereformeerde Samenkomst te Alblasterdam, 17 februari 2005

2. GIJ ZIJT MIJN GOD

Zingen: Psalm 35 : 1

Lezen : Psalm 31

Gebed

Zingen : Psalm 31 : 3, 11

Psalm 130:4

Psalm 118:14

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 31, en daaruit het 15e vers, het laatste gedeelte, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

"Ik zeg: Gij zijt mijn God."

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Een uitgesproken belijdenis.
2. Een geleerde belijdenis, en
3. Een uitgeleefde belijdenis.

1. Een uitgesproken belijdenis.

Geliefden.

De woorden van onze tekst zijn uitgesproken door David, het geliefde kind des Heeren, die tot koning van Israël is gezaafd; en die lieve knecht des Heeren, die van de Heere wederomgeboren en bekeerd is geworden. Ja, de woorden die onze bijzondere aandacht vragen, zijn opgeklimmen uit de mond van de man Gods, die van de Heere, door het werk van de Heilige Geest, een nieuw hart heeft gekregen.

En het zal ons misschien al duidelijk geworden zijn dat deze tekstwoorden door David uitgesproken worden in zeer moeilijke omstandigheden. En welke dat zijn, weten we niet precies. Misschien was het in de situatie waarin hij probeerde koning Saul wat rust te geven door middel van zijn snarenspeel, terwijl koning Saul de spies greep en deze naar hem wierp om hem te doden. Misschien was het in de situatie bij Ziklag waar David door zijn eigen mannen doodgegooid dreigde te zullen worden met stenen, vanwege het verschrikkelijke dat hen allen overkomen was.

Of misschien was het in de situatie waarin David is gevlucht voor zijn eigen zoon Absalom, die er niet voor terug zou deinzen om zijn eigen vader van het leven te beroven, teneinde de troon van Israël te bestijgen. We weten het niet precies; maar dat ze uitgesproken zijn in zeer moeilijke, donkere, duistere en bedreigende omstandigheden, staat zeker vast.

En dat ze uitgesproken zijn in de binnenkamer, tijdens een vurig gebed van David om behoud, weten we ook. Ja geliefden, onze tekstwoorden hebben dáár in de binnenkamer van David opgeklonken voor het heilig aangezicht des Heeren; want hij zegt zo duidelijk: "Gij zijt mijn God." Hij zegt niet, van zich afwijzend: "Hij is mijn God"; maar: "Gij", heel persoonlijk. Dus David heeft die belijdenis uitgesproken in de

persoonlijke ontmoeting met de rechtvaardige en heilige God, Die ziet naar waarheid in het binnenste. David heeft die belijdenis uitgesproken waar hij staat voor Hém, Die zijn hart heeft vernieuwd en Die zijn hart heeft vervuld.

Wat is het daarom groot dat daar, met ons eerste aandachtspunt, een uitgesproken belijdenis mag klinken. En weet u, deze uitgesproken belijdenis vertolkt nu precies wat er in een mensenleven, in het uwe, het jouwe en het mijne, móet gaan gebeuren. Want deze uitgesproken belijdenis houdt álles in wat een mens moet leren kennen, en waartoe een mens, door het werk des Heeren, gebracht moet worden. En daarom voelt u misschien wel dat, als daar uit de mond van David die uitgesproken belijdenis klinkt, deze opkomt uit de diepe beleving des harten, omdat David de záken van die uitgesproken belijdenis bevindelijk, en dus met zijn hart en ziel, heeft leren kennen. Een belijdenis kan dan toch ook pas in waarheid voor God uitgesproken worden als de záken der belijdenis bekend zijn in het hart, en als die door het werk des Heeren in dat hart tot waarheid zijn geworden, en dus bevindelijk worden gekend. Nu weet ik wel, dat men in onze tijd veelal niets van bevinding hebben moet. "Dat is valse mystiek", zegt men. "Dat is op de dool geraakte vroomheid."

Maar geliefden, de Heere leert Zijn ware volk alle zaken der belijdenis bevindelijk kennen, stap voor stap, om in waarheid vanuit het hart tegen Hem te kunnen zeggen: "Gij zijt mijn God." Weet u, in onze tijd zijn er gelukkig nog velen die uitwendig en in het openbaar belijdenis doen van het algemeen, ongetwijfeld christelijk geloof: Maar we moeten ook eerlijk zeggen dat dit meestentijds verstandswerk is; dat dit meestentijds een uitwendig gebeuren is, en dat de hartenkennis van de zaken der belijdenis veelal wordt gemist.

En dan begrijpt u misschien wel, hoe fout het is, om mensen, die uitwendig belijdenis des geloofs hebben afgelegd, bij Gods volk te rekenen en om hen een plaats te geven aan de Dis des Verbonds. Want als er gezegd en beleden gaat worden "Gij zijt mijn God", dan wordt dat slechts in waarheid uitgesproken als het hart de heilgeheimen van die belijdenis heeft leren kennen, door het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest. En alle verstandsbelijden is te smal en te kort, en brengt een mens, die dáár wat van maakt, en die meent op grond van dat uitwendige belijden zeker een plaats te zullen ontvangen in de hemelse heerlijkheid, nergens anders dan in de smarten van de hel.

Maar David heeft het ware belijden leren kennen. En wat zou het toch groot zijn als dat ook in uw leven zo mag zijn. Doorzoekt uzelfen toch nauw, ja zeer nauw! Want weet u, al Gods ware keurlingen leren die zaken der belijdenis persoonlijk en met hun hart kennen; die leren dat David bevindelijk nazeggen, omdat de Heere hen in de tijd, stuk voor stuk, komt te brengen op de afgaande weg waar ze worden, wat ze zichzelf hebben gemaakt, waar ze kwijtraken wat ze zichzelf hadden toegedacht, ja waar ze ontkleed en ontgrond worden en waar ze tot arme, ellendige bedelaars worden, die alleen nog maar verloren kunnen gaan onder en door het verdoemende en wraakoefende recht Gods. Om van áchter dat recht die lieve Heiland en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, als hun Borg, geschonken te krijgen.

O geliefden, die weg zal gekend moeten worden door u, door jou en door mij, wil het wél met ons zijn voor de nimmer eindigende eeuwigheid. Want alleen over die afgaande, almaar dieper wordende weg, ontvangt een mens die lieve Zaligmaker, Die Zijn leven uitgoot aan het vloekhout, om de zonden van de keurlingen Gods te verzoenen, om de schuld van dezulken te betalen, en om aan het recht Gods genoegdoening te schenken, opdat dezulken uit genade een plaats zouden ontvangen in Gods hemelse heerlijkheid, en de Heere eeuwig zouden grootmaken.

Deze belijdenis zal dus vanuit het hárt uitgesproken moeten worden. En nu kunt u

deze belijdenis op de lippen nemen, nazeggen en met een bewogen stem naspreken. U kunt daar iets van maken en uzelf vertellen dat het uitspreken van deze belijdenis toch niet niets is en dat daarmee toch wel openbaar komt dat de Heere in uw ziel is begonnen. Maar als het ware werk des Geestes in de ziel wordt gemist, dan is er alleen maar een napraten. O dan zult ge, staande voor die Rechter van hemel en aarde, ervaren een ónbekende Rechter te zullen ontmoeten. Want dat nazeggen en dat napraten van die belijdenis, terwijl het wezenlijke in de beleving van de zaken der belijdenis wordt gemist, brengt een mens nooit waar die mens zo graag had willen komen; maar dat doet hem de ogen opslaan in de buitenste duisternis, waar het geweest is en het gekners der tanden.

O die uitgesproken belijdenis moet worden gekend, persóonlijk worden gekend, omdat de derde Persoon in het Goddelijke Wezen persóonlijk aan de ziel is komen te arbeiden en persoonlijk een mens dáár is komen te brengen waar in waarheid beleden mag worden: "Gij zijt mijn God." En dus komt het er voor ons zo op aan, of er nu bij ons een weerklank der bergen is als David daar uitspreekt: "Gij zijt mijn God"; omdat wij door God in Christus zijn overgenomen; omdat wij die God van David ook hebben leren kennen als onze God, in de rechte weg van het verdoemende en wraakoefenende recht Gods; omdat die God ons álles is geworden, voor tijd en eeuwigheid. Wat zou het een wonder zijn, als u daarvan weten mag en als dat in uw bestaan is gebeurd. Ja, dat is een onbegrijpelijke uitwerking van de vrije, soevereine verkiezing van God de Vader, en van de toepassing van het verdienende werk van God de Zoon, door God de Heilige Geest.

Want een mens, u niet, jij niet en ik niet, zal nooit uit zichzelf de Heere als God gaan belijden, en zeggen: "Gij zijt mijn God." O dat doet geen mens, want wij zijn gevallen Adamskinderen, en we zijn van de top van eer gevallen in een peilloos diepe afgrond neer. En we hebben de Heere de rug en de nek toegekeerd om Hem nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer te prijzen. We hebben het verbond der werken verbroken, en daarom zegt een mens met zijn mond, en met zijn levenswandel: "Gij zijt mijn God niet"; om zichzelf talloze goden te maken en om op die goden te vertrouwen. Ja, dan lezen we zo duidelijk in Jesaja 44 : 14 tot en met 17, dat een mens zich cederen houdt, en hij maakt van een deel van die cederen gebruik om zich te warmen, en van een ander deel maakt hij gebruik om brood te bakken, en van nog een derde deel maakt hij gebruik om zich een afgod te maken, en hij knielt voor die afgod neer, en hij zegt tegen die afgod: "gij zijt mijn god."

En als u denkt dat het met u wel meevalt, dan toont u alleen maar dat u nog een vreemdeling bent van ontdekkende genade. Want o geliefden, als we onszelf waarachtig leren kennen, dan zit het eigen ik op de troon in de troonzaal des harten, dan wordt dat eigen ik aanbeden, en dan moet dat eigen ik regeren. Dat kun je overal vernemen, want dan zeggen mensen: "Ik vind, en ik doe, en ik ga en ik meen." Het is alles ík, wat de klok slaat. Een mens wil als God wezen en hij wil zichzelf de wet stellen en voor zichzelf normen en waarden uitdenken, om zelf uit te maken hoe het moet en wat er moet, en om, zelfs naar het goeddunken van het eigen hart, tegenstanders uit de weg te ruimen. Maar een mens maakt zich nog veel meer afgoden, want al geldt het dan bij de Heere: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben", een mens maakt een afgod van zijn werk, van zijn zaak, van zijn gezin, of ... ach noemt u het maar op; talloze zaken zijn er in een mensenleven die hij verafgoodt en die hij met antwoord 95 van de Heidelbergse Catechismus in de plaats des enigen waren Gods, of benevens Hem stelt, waarop hij zijn vertrouwen zet. Dan kan een mens wel eens in hoogmoed zeggen: "Ze zullen mij niet hebben"; met andere woorden: dat vind je in mijn leven niet, maar dan heeft die mens er nog geen idee van

hoe hij van nature met duizend ketenen gebonden is aan allerlei afgoden. En als u dus een zogenaamde god hebt die u alles belooft, die u het ware geluk in het vooruitzicht stelt, die ervoor zal zorgen dat alles in uw leven gelukt, om u in de hemel te brengen, dan moet u er maar op rekenen dat dat niets anders is dan een áfgod, en dat u, door het dienen van deze afgod, nergens anders naar op weg bent dan naar de eeuwige smarten in de poel van vuur en sulfer. En dan staat u dus in het leven, en gaat u dóór het leven zónder de levende, zonder de ware God. En dan zult u er aan het einde van uw leven te laat achter komen dat die Rechter van hemel en aarde nooit eerder door u is ontmoet, en dat die levende God voor u een ónbekende God is, Die u alles uit handen zal slaan wat u meegebracht hebt om uw zaligheid te verdienen. Dan zal het u niet baten om te wijzen op uw doop, om te spreken over uw openbare belijdenis, om te vertellen over uw ernstigheid en uw rechtzinnigheid; en om naar voren te brengen dat u het toch zo vaak hebt mogen meemaken een tekst of een versje te krijgen, of gevoelig gesteld te zijn onder de bediening van Gods Woord. Want dan zal de Heere tegen u zeggen: "Ik heb u nooit gekend; ga weg van Mij, gij werker der ongerechtigheid."

Want al hebt u dan tegen al die zojuist genoemde zaken gezegd: "Gij zijt mijn god"; om met al die zaken zalig te worden, dan zult ge erachter komen dat dit slechts afgoden zijn, en dat u door al die zelf gelegde grondjes heen zult zakken. Want dan bent u nog nooit op die almaar dieper wordende weg van sterven, van kwijtraken, van verliezen, van de schuld tegenover de hemelse Schuldheer opgestapeld krijgen, geleid geworden, om het uit te gaan roepen: "Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!" O dan hebt u het nog nooit, nog nooit moeten erkennen: 'Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.' En dan hebt u de Heere nog nooit gerechtigheid moeten toekennen, om van God geen kwaad meer te kunnen denken, maar om uzelf te verfoeien in stof en as. En dan kunt u met al die zogenaamde goden uzelf wijsmaken dat het met u voor eeuwig in orde komt, maar dan zult u erachter komen dat dit alles u geen nut zal doen ten dage der verbolgenheid, waar alleen de gerechtigheid van Christus redt van den dood. Toe, laat het eens nakijken van de Heere hoe het met u is. Wat zou het toch erg zijn, uw leven lang onder de waarheid te hebben gezeten en een vreemdeling van die waarheid te zijn.

En geliefden, dan zijn er ook niet weinigen die zeggen dat ze het met die belijdenis van David zo eens zijn omdat ook zij het hebben gezegd: "Gij zijt mijn God." Ze werden immers zo uitgeholpen en doorgeholpen, en ze zijn immers uit de wereld weggeroepen en tot veranderde mensen geworden; o ze kunnen het in de wereld niet meer uithouden. Maar wanneer we Gods Woord aan het woord laten, dan komen we erachter dat een mens wel veranderd kan zijn, maar dat hij met zijn verandering, omkering, bijkering en toekering niet Gods heerlijkheid zal betreden. Want als u daarvan uw god maakt, o dan zal dit alles u, staande voor Gods rechterstoel, de hand komen te doorboren. Want dan zult ge daarmee proberen zalig te worden, en dus buiten het bloed van Christus de zaligheid trachten te verwerven. En als ge niet meer hebt dan zulke uitreddingen, veranderingen, omkeringen en toekeringen, dan komt ge alles te kort; en dan zal die God, Die niet van Zijn recht af kan en Die de zonde niet door de vingers kan zien, maar Die Zijn gerechtigheid zal handhaven, u verwijzen naar de plaats waar uw worm niet sterven zal en waar het vuur van Gods oordeel niet zal worden uitgedoofd. Want een verandering is nog geen vernieuwing, en een veranderd hart is nog geen vernieuwd hart. Denkt u maar aan koning Saul, die van de Heere een ánder hart heeft gekregen en daarmee verloren is gegaan. En wanneer u dan kunt vertellen dat uw hart verbroken is geworden, wees dan toch voorzichtig, want

een verbroken hart is nog geen verbrijzeld hart. Hoevelen die een verbroken hart hebben, kiezen later als een Démas voor de wereld, omdat ze de wereld opnieuw lief krijgen. En het zal u ook niet baten als de mensen u bij Gods volk zetten, als de mensen u overnemen en als de mensen beweren dat uw verandering een teken is dat de Heere in uw hart en leven is begonnen; want u zult door God overgenomen moeten worden en u zult van God geleid moeten worden op de weg van Zijn recht en gerechtigheid, om door het verdoemende recht Gods tot een doemeling te worden, en om door het ontdekkende werk Gods tot een gáns verlorene en een gans helwaardige te worden. En dan komen we er tegenwoordig niet weinigen tegen, die als het ware zeggen: "Gij zijt mijn god", en dan gaan wijzen op alles wat ze in de gevoeligheid van hun ziel hebben meegemaakt; o ze hebben de angsten der hel beleefd, ze hebben als het ware de dood in de ogen gekeken, en ze hebben gevlucht van kamer in kamer, roepende om hulp bij de Heere vandaan. En toen? Toen kwam er een diepe rust in hun ziel. En is dit alles niet juist een bewijs dat de Heere in hun leven aan het werk is gegaan en dat het met hen wel goed zal komen als ge tegen al deze zaken zegt: "Gij zijt mijn god?" Maar als ge daarop vertrouwt en als ge het daarmee waagt, dán zult ge erachter komen dat ge het ware werk des Heeren mist, want dan zijt ge nog nooit afgesneden geworden van de wereld, en nog nooit afgesneden geworden van uw godsdienst en nog nooit afgesneden geworden van Adam en van het leven, om ingelijfd te zijn geworden in Christus, en om door het dierbare bloed van Christus te zijn gereinigd. O, dan zult ge uit de mond van de Rechter van hemel en aarde niets anders vernemen dan: "Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is"; en waar de Heere zal lachen in uw verderf en zal spotten als uw vreze komt.

2. Een geleerde belijdenis

Als daar uit de mond van David die uitgesproken belijdenis klinkt, dan is dat een vrucht van het ware, wederbarende werk van de Heilige Geest, en een weerklank van hetgeen de Heere David heeft geleerd. Daarom spreekt ons tweede aandachtspunt ook over een geleerde belijdenis. En die belijdenis wordt dáár geleerd waar de Heere een mens komt aan te grijpen in het hart, en waar de stem des Heeren wordt vernomen, sprekende: "Gij zijt die man", of: "Gij zijt die vrouw; gij zijt dat adderengebodselsel, gij zijt dat Adamskind dat alles heeft verdorven; uit u geen vrucht in der eeuwigheid." Om als een vervloekte vijgenboom, wenende over de aarde te gaan. Ja dan zal door dat waarachtige spreken Gods een mens zichzelf gaan beleven als een melaatse en dus een ten dode opgeschrevene, die geen toekomst meer heeft.

Want als de Heere een menskind in waarheid de belijdenis gaat leren uitspreken: "Gij zijt mijn God", dan krijgt hij, naar Johannes 16 : 8, altijd te maken met het overtuigende, het ontdekkende en het ontgrondende werk des Heeren. Dan zegt de Heere niet tegen zo een: "Gij zijt die bekeerde man die op reis is naar de hemel", of "Gij zijt die bekeerde vrouw die op weg is naar het hemelse Jeruzalem." Maar dan zegt de Heere: "Gij hebt alles verzondigd en alles verbeurd, ge zijt het alleen maar waard om eeuwig weggeworpen te worden in de hel; ge hebt het verdiend dat de aarde zich zal openen en dat ge levend nederdaalt in die plaats van eeuwige smarten." Als dat gebeurt, en als de Heere dus in waarheid in uw leven gaat spreken, o dan gaat zo'n mens het leren uitroepen met een Jesaja: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben." En dan krijgt zo een zijn schuld opgebonden in een weg van recht; dan gaat zo een het gevoelen van binnen, dat hij een vijand van vrije genade is; en dat hij in alles geprobeerd heeft om zijn zaligheid te verdienen, en om niet door het plaatsvervangende en schuldbetalende lijden en sterven van Christus behouden te

worden. Och en dan kan het niet anders of zo'n mensenkind gaat wenende over de aarde, bedelende om een kruimeltje genade.

Maar geliefden, zo een leert tegelijkertijd duidelijk dat de Heere Zijn recht en waarheid niet krenken zal. O dan zal er betááld moeten worden, dan zal er aan dat recht Gods moeten worden voldaan. En daar brengt de Heere nu die mens; o dan leert die mens dat recht te billijken, toe te vallen en te omhelzen; dan leert die mens de weg te aanvaarden waarop het een omkomen wordt, een vergaan wordt, waarop het een sterven wordt. Een eeuwig sterven wordt. Maar weet u hier nu ook al vanaf en hebt u deze weg der waarachtige bekering dan al bewandeld? Ja, weet u daar dan al in waarheid van? Is de Heere ook u die belijdenis al komen te leren? Weet u, in het paradijs is de mens begonnen om de Heere van onrecht te verdenken. In het paradijs heeft de mens een aanvang genomen om zijn schuld af te schuiven naar die ander; dan is het: "die vrouw", en dan is het: "die slang." U kent dit misschien wel. En zo probeert een mens vrijuit te gaan en zichzelf te rechtvaardigen. Ja, hij probeert zichzelf altijd te handhaven.

En daarom gaat de Heere plaats maken voor die lieve Zaligmaker door een mens op die afgaande weg te maken wat hij zichzelf heeft gemaakt, door hem te openbaren wie hij nu is voor de Heere. Dan komt een mens het werk Gods zó toe te vallen, bij te vallen en te omhelzen dat hij het leert zeggen: "Heere, het is verdiend, het is verdiend; het is eeuwig verdiend als U mij wegwerpt in de vlammen van de hel." En op dat diepe plekje brengt de Heere nu al Zijn volk: dan is zalig worden onmogelijk, dan is alle hoop op de eeuwige verheerlijking van Gods Naam verkeken; o dan is het voor hen kwijt, eeuwig kwijt!

Maar op dat plekje gaat nu de Heere die mens een oog geven buiten zichzelf, en daar krijgt hij te zien Wie Christus is; dan gaat hij daar Christus ontdekken in Zijn lieflijkheid, Zijn dierbaarheid, Zijn beminlijkheid, Zijn aanbidlijkheid, Zijn genoegzaamheid en Zijn gewilligheid. En dan gaat zo een het zien dat nu God de Vader in Zijn lieve Zoon een weg heeft uitgedacht tot de zaligheid van de grootste der zondaren. O dan mogen dezulken die lieve Heiland aanschouwen, en dan wordt daar die Zaligmaker aangewezen als de enige ware weg ten eeuwigen leven, als de enige naam onder den hemel gegeven door welchen zondaren moeten zalig worden. Want alleen Hij heeft Zijn dierbare bloed uitgegoten tot betaling van de schuld van die keurlingen Gods, tot het verheerlijken van Gods deugden en tot het openbreken van de weg naar Gods Vaderhart. Dan komen dezulken erachter dat Sion door récht wordt verlost, en haar wederkerenden door gerechtigheid; en dat een Adamskind slechts met God verzoend kan worden omdat de Zoon aan alles heeft voldaan. Dan gaat zo een het beleven dat er nu in Christus, in die Allerliefste en die Allerdierbaarste, een mogelijkheid is om Gods toom te ontgaan en om aan Gods deugden te voldoen. Dan komt zo een erachter dat er nu hulp besteld is bij een Held, bij Christus alleen; want alleen door de hand van Christus zal het welbehagen des HEEREN gelukkiglijk voortgaan.

O dan wordt daar aan zo'n mens ontdekt dat God de Vader het Liefste Wat Hij had, Zijn eigen Zoon, Zijn dierbare Schootzoon, heeft weggeschonken, en zelfs tot in de diepste diepten der hel en der Godverlatenheid heeft laten afdalen, opdat Gods recht en Gods deugden zouden worden verheerlijkt en opdat er een weg tot behoud zou zijn voor al degenen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams. Dan mag zo een een ogenblik inblikken in het wonder Gods dat het nog kán, dat het nog bestáát, dat er ruimte is in Christus, om behouden te worden; ja dat er voor zo een, die alles verzondigd en alles verbeurd heeft en die tot een goddeloze is geworden en een vijand van vrije genade, in en door Christus, nog doen aan is. Als dat in waarheid

gezien mag worden - en ik hoop zo dat u dat kent - dan kan een mens daar zo in wegzinken en zo in wegzakken dat zijn schuld een ogenblik bedekt is, dat daar een vlak veld lijkt te zijn tussen de levende God en zijn ziel; en dat het daar mag gaan bestaan om die God van David te belijden als de persoonlijke God, en het te zeggen: "Gij zijt mijn God." Die God dus te mijnen. Dan kan zo een dat wonder niet bevatten, want dan is er niets geweest in die mens dat naar God heeft gezocht en om God verlegen is geweest, maar dan is het alleen dat eenzijdige, alzijdige Godswerk waardoor er voor de grootste der goddelozen nog een weg is gebaad en een pad ligt om eeuwig God groot te maken. Dan kan zo een het dus nog gaan beleven om die van God geleerde belijdenis in waarheid uit te gaan spreken en het te gaan zeggen in waarheid des harten: "Gij zijt mijn God." Maar weet u daar nu al wat van, omdat de Heere ook u op die weg is komen te brengen?

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 130 en daarvan het 4^e zangvers:

*Hoopt op den HEER', gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot;
Hij maakt, op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden;
Zo doe Hij ook aan mij!*

Maar geliefden, wanneer het om waar werk in een mensenhart gaat - en ik gun u dat zo van harte, te kennen - o dan komt zo'n mens er ook achter dat dit beschouwen en aanschouwen hem alleen maar in zijn gemis zet. Want na verloop van tijd komt zo'n mens tot de ontdekking dat dit "zien" nog geen hebben is, en dat dit "zien" een mens alleen maar die lieve Zaligmaker komt aan te wijzen en aan te prijzen als de enige weg tot het waarachtige heil. Als een mens dan ook van dit zien en beschouwen zijn "alles" maakt, menende dat het dan in orde is voor de eeuwigheid, dan komt hij nog beschaamd uit, want het ware werk Gods brengt een mens altijd verder en dat komt de Heere uitwerken; want dan zei het oude volk het al: `Bedekte schuld is nog geen vergeven schuld." Helaas worden tegenwoordig al die uitdrukkingen van tafel geveegd, want die zouden allemaal vanuit het gezelschapsleven zijn. Maar geliefden, die komen vanuit de praktijk der godzaligheid, want de Heere gaat zo een laten zien dat zijn schuld nog openstaat, en dat hij die Borg dan wel heeft gezien en beschouwd, dat Deze hem wel is aangewezen en aangeprezen, maar dat hij daarmee zichzelf nog niet heeft verloren in de armen van de Zaligmaker. Want die Zaligmaker moet je van Israels God geschonken worden van achter het recht, in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten. En buiten Christus (ach u weet het) is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. En als een mens, na zoveel gezien en zoveel aanschouwd te hebben, na die kostelijke weg in en door en uit Christus te hebben zien lopen, o dan komt hij in zijn gemis terecht. Dan kan die mens nergens meer bijkomen, dan kan hij nergens meer aankomen; dan is alles toegesloten en alles weggesloten; en dan kan zo een in de eigen beleving nooit meer gaan belijden: "Gij zijt mijn God." Wat is er dan een bedelen aan Gods genadetroon, wat is er dan een roepen tot de Heere of Hij wil komen doortrekken en of Hij toch die Zaligmaker wil komen schenken van achter het recht. Dan is er een smeken, en een aanlopen van de Heere als een waterstroom; en al duurt dat dan weken, maanden of zelfs jaren. O, zo

een leert onafgebroken te kermen tot God: *"Geef mij Jezus, of ik sterf want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf."* Als de Heere dat komt uit te werken, dan brengt Hij zo'n mens op het plekje waar als het ware het hoofd op het blok gelegd moet worden en waar het verlorēn is. O daar wordt het verdoemende recht niet alleen omhelsd, maar daar wordt ook het wraakoefenende recht beleefd, omdat de Heere zo een volkomen komt af te snijden van het leven en af te snijden van Adam.

Maar dat is in het ware werk Gods nooit het laatste geliefden, want dān juist trekt de Heere door; en juist dan mag zo een het beleven dat "verloren gaan door God niet wordt toegestaan", maar dat daar die lieve Zaligmaker zo een in waarheid en in de dadelijkheid wordt geschonken van achter het recht, en dat zo een in de armen van die Heiland mag wegzinken. O dan klinkt het daar: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven." En dan mag zo een het gaan ervaren, hoe daar door dat dierbare bloed de afwassing van alle vuiligheden en onreinigheden plaatsvindt, dan mag zo een het ervaren dat daar het hart in de beleving volkomen wordt vernieuwd, zodat het waar wordt een nieuw schepsel te zijn, en dat dit nieuwe hart wordt vervuld met de liefde van God en de liefde tot God. En dan wordt daar ook dat waar zaligmakend geloof in de dadelijkheid ontvangen als het instrument waarmee de schatten en gaven Christi mogen worden ontvangen. Dan wordt zo een bekleed met de gerechtigheid van Christus, de heiligheid van Christus en de heerlijkheid van Christus. Dan mag zo een gaan ervaren Wie nu God in Christus voor zo een is, ja dan mag zo een het gaan beleven dat God Zichzelf als God komt te openbaren. En dat gaat nooit buiten het recht om!, want God is Rechter, en Hij zal zo een dan ook in waarheid moeten vrijspreken en rechtvaardig verklaren. Daarom maakt zo een het ook mee voor de rechtbank Gods gedaagd te worden, en daar, om de verdiensten van Christuswege, te mogen horen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." O geliefden, dan mag zo een het weten: *Die God is onze God.* En dan mag zo een, als een echo van het werk Gods en van de openbaring Gods, gaan belijden: "Gij, Gij zijt mijn God." En dat alleen op grond van het werk des Heeren. Dat alleen uit Hem, door Hem en tot Hem.

Tegenwoordig zijn er zoveel die menen dat ze in eigen kracht naar de Heere Jezus kunnen gaan en in eigen kracht de Heere Jezus kunnen aannemen en tot geloof komen. Maar het volk des Heeren komt erachter dat het slechts het eenzijdige, alzijdige Godswerk is, en dat alles hun geschonken moet worden bij God vandaan, en dat die belijdenis geleerd moet worden in een weg van recht; om die geleerde belijdenis te leren uitspreken als echo op het spreken Gods.

Maar hebt u die weg dan al mogen bewandelen? Weet u daar dan al van, geliefden? En hebt u al in waarheid dat antwoord, door het werk des Heeren in de ziel, in verwondering en aanbidding, mogen uitspreken: "Gij zijt mijn God"? Dan kunnen we nog zo ernstig en nauwgezet in het leven staan - en dat is allemaal groot en te prijzen nietwaar? - maar als we die geleerde belijdenis nog nooit in waarheid hebben geleerd, om het met een verbrijzeld hart, in de overgave des Heeren, te mogen zeggen: "Gij, Gij zijt mijn God", dan missen we nog werkelijk ālles. We leven echter in een donkere tijd, want de godsdienst heeft zich aangepast aan de goden van deze tijd, en we hebben daardoor een godsdienst gekregen waarbij je een mens niet meer waarschuwen mag, waarbij er niet meer separerend en afsnijdend gepreekt mag worden, en waarbij hetgeen niet naar Gods Woord is, niet meer mag worden aangewezen. "Want bij de kerkdiensten moet het goed toeven zijn", zegt men; "daar moet een mens opgebouwd, bemoedigd en vertroost worden, die moet beloften aangereikt krijgen." Maar u begrijpt misschien wel..., als we het zo met de godsdienst kunnen vinden, en tot die

afgoden zeggen: "Gij zijt mijn god", dat we nooit met de levende God in de hemelse heerlijkheid zullen vertoeven. Want de Heere bekeert Zijn volk altijd over één en dezelfde weg, ook al zal de een er dieper door moeten dan de ander. En ze leren daar, stuk voor stuk, de een eerder dan de ander, maar ze leren het allemaal aan deze zijde van de dood, om in waarheid te belijden: "Gij, Gij zijt mijn God." Omdat die God, in en door het werk van de Heilige Geest, op grond van de verdiensten van Christus, in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten, hun God is geworden. Och geliefden, vraagt toch eens hoe het met u is, smeekt de Heere toch eens, met die bekende Psalm:

"Doorgrond m', en ken mijn hart, o HEER!"

Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?

Beproof m', en zie of mijn gemoed

iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt."

Want wat zou het erg zijn, als u, misschien al vannacht, of misschien volgende week, voor Gods rechterstoel moet staan, en moet uitroepen: "Had ik maar ...had ik maar geluisterd toen het Woord werd bediend en toen dat Woord in mijn oren kwam; had ik het maar niet naast me neergelegd." Maar dan is het te laat geliefden.

3. Een uitgeleefde belijdenis.

En dan is, met ons derde aandachtspunt, de geleerde belijdenis ook een uitgeleefde belijdenis, dus: een belijdenis waaruit gelééfd wordt, een belijdenis waarnaár geleefd wordt, een belijdenis waardoor het leven van elke dag wordt gezien. Dan mag in het leven naar voren komen dat het wáár is: *Hij, de levende God, is mijn God.* En dat is niet eenvoudig; moet u maar eens kijken naar de situatie van David; we hebben het samen gelezen nietwaar? Wat wordt die man belaagd; ze hebben als het ware een net over hem heengegooid, en ze trekken dat net aan, om hem gevangen te nemen. En voor zijn burens en bekenden is hij tot een stank, een smaad en een schrik geworden; en zijn ongerechtigheden verteren hem; David zit volkomen klem, hij kan geen kant meer uit. Maar als dan de Heere Zijn eigen werk in Davids hart komt te vernieuwen, o dan mag hij het gaan belijden: "Gij zijt mijn God." Die kostelijke, geleerde, van God geleerde belijdenis, mag dan opklinken, en dan mag hij het zeggen: "Op U, o HEERE, betrouw ik; mijn tijden zijn in Uw hand." Dan mag David zien op die God, Die zijn God is, en als het ware alles, door het werk des Heeren in zijn ziel, voor de Heere neerleggen.

Wat kunnen er soms ook in ons leven moeilijke omstandigheden zijn nietwaar, zodat we er niet meer doorheen kunnen kijken, en we niets anders meer kunnen dan wenen, bitterlijk wenen in een vastgelopenheid. Ach dan mag David ons wijzen op die ware weg ten leven en op die geleerde belijdenis, die ook een uitgeleefde belijdenis mag zijn. En al heeft David dan in zijn haast gezegd: "Ik ben afgesneden van voor Gods ogen", hij mag het tóch gaan ervaren hoe de Heere met hem is. En als de Heere met je is, dan loop je met die God door een bende, en dan spring je met die God over een muur; dan mag je schuilen onder de vleugelen des Heeren. Weet u, dan mag je met David gaan zien dat je niets bij geval overkomt, ook niet in de problemen rondom je gezondheid, ook niet bij de tegenspoeden op het werk of in de zaak, ook niet als er kerkelijke zorgen zijn; want er geschiedt niets bij geval! David mag het beleven dat de vijanden van hem nooit verder kunnen gaan dan dat de Heere hen toelaat; en dat al die moeilijkheden, zorgen en verdrietigheden moeten dienen tot de ére Gods, opdat David lijdzaamheid zou leren, en opdat vanuit de lijdzaamheid, hóóp ontvangen zal worden, omdat de Geest des Heeren in het hart is uitgestort. Al kunnen Gods kinderen dan

niets meer bekijken, en nergens meer bij, als ze weer op hun plekje worden gebracht, dan gaat er een licht stralen in de duisternis. Ja, als die geleerde belijdenis tot een uitgeleefde belijdenis wordt, o dan kunnen ze zich te midden van alle vijanden rustig neerleggen en slapen, en dan mogen ze het zeggen met Psalm 3:

*“Want God was aan mijn zij;
Hij ondersteunde mij
in `t leed, dat mij genaakte.”*

Maar is dat voor u nu al bekende taal? En mag u dat ook beleven te midden van alle vijanden, vijanden van de wereld en van de godsdienst, vijanden van buiten, maar vooral vijanden van binnen? Gods ware volk zal dat nu altijd in het leven meemaken; want die staan in zo'n grote afhankelijkheid en aanhankelijkheid in het leven, dat ze telkens en telkens opnieuw vragen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?"; om zich op de Heere te verlaten. En dat moet de Heere géven; o zeker, dat moet de Heere werken, want een mens heeft uit zichzelf helemaal niets, maar de Heere werkt het in het leven van Zijn keurlingen. Met die God kunt u niet alleen het leven door, maar met Hem kunt u ook het leven uit. Want als u in waarheid die kostelijke belijdenis hebt mogen belijden: "Gij zijt mijn God", dan zult u het ook mogen beleven hoe daar in Christus, Die zegt: "Ik ben de Deur", de mogelijkheid is geopend, om dwars door de dood heen de wereld uit te gaan en Gods heerlijkheid binnen te gaan, om dan eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên, en om eeuwig te mogen betuigen: "Gij zijt mijn God."

O dán zal zo een het mogen zien, proeven en smaken hoe groot het wonder is dat zo een daar gebracht werd. Dan zal zo een dat wonder nooit uitgewonderd krijgen; ja dan zal zo een met David telkens en telkens weer mogen zeggen: "Gij, Gij zijt mijn God." En dan komt die mens er ook zo achter dat die God de HEERE is, en dus de God des eeds en des verbonds, en dat die God het werk Zijner handen zo kostelijk heeft uitgewerkt. Want dan komt hij erachter dat God al van voor de grondlegging der wereld een volk heeft uitverkoren, en dat Hij dit volk aan Zijn Zoon heeft gegeven, om hun tot Borg en Zaligmaker te zijn, en om hen in de tijd, in de dadelijkheid, en door het werk van de Heilige Geest, bij dit volk te zetten, opdat dit volk God eeuwig zal grootmaken, vanuit de eeuwigheid, door de tijd in de eeuwigheid. O dan zal dit volk keer op keer jubelen: "Gij zijt mijn God, U zal ik loven." O geliefden, zal u dat dan ook mogen meemaken? Mag u daarop dan ook het zicht hebben, door het ware werk des Heeren in uw ziel, en doordat ook u die belijdenis in een rechte weg van Gods recht hebt mogen leren?

O **onbekeerden** onder ons, wat zijt ge druk met duizend dingen; wat zijn er een afgoden in uw leven, ook al geeft u ze misschien dierbare namen. Ziet toch dat ge slechts op weg zijt naar die plaats van eeuwige smarten, en dat ge nog nooit in waarheid de belijdenis van David hebt geleerd. Ach smeekt toch de Heere u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, de Heere is in uw leven begonnen nietwaar; en Hij is u steeds meer komen af te nemen. En ge gaat als een ellendige en arme over de wereld, o het wordt steeds minder en minder en minder. En toch, ge moogt het weten, in en door Christus is er een weg ten eeuwigen leven. Bekommerden, vraagt de Heere dan maar om te komen doortrekken, opdat u in waarheid zult omkomen met uzelf; maar ge van achter het recht Christus geschonken zult krijgen, om in en door Hem in waarheid te mogen zeggen: "Gij zijt mijn God."

En volk des Heeren, ge weet wat het is, dat belijden, o dat wegzinken en wegsmelten in de armen van die lieve Zaligmaker en de kussen Zijns monds te gevoelen. Ge weet, door het werk des Heeren, dat ge op weg moogt zijn naar de eeuwige verheerlijking van Gods Naam. En wat zal de Heere, Die trouwe houdt in der eeuwigheid, u leiden, van dag tot dag, door diepten, door nachten, door duisternissen heen. Want Hij is getrouw, die God Die ge hebt mogen belijden als uw God. Ziet dan maar op Hem, op Hem alleen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 118: 14

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven,
Verhogen Uwe majesteit.
Mijn God, niets gaat Uw roem te boven;
U prijz' ik tot in eeuwigheid.
Laat ieder 's HEEREN goedheid loven;
Want goed is d' Oppermajesteit;
Zijn goedheid gaat het al te boven;
Zijn goedheid duurt in eeuwigheid.*

3^e preek gehouden: Hersteld Hervormde Kerk, Nieuw-Lekkerland, 13 – 6 – 2004

Zingen: Psalm 25 : 8

Lezen : Psalm 72

Gebed

Zingen : Psalm 72 : 7, 11

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 72, en daarvan het 12^e vers. Daar lezen we Gods Woord en onze tekst als volgt:

“WANT HIJ ZAL DEN NOODDRUFTIGE REDDEN, DIE DAAR ROEPT; MITSGADERS DEN ELLENDIGE, EN DIE GEEN HELPER HEEFT.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. De Koning Die redt.
2. De nooddruftige die roept.
3. De ellendige die geen helper heeft.

1. De Koning Die redt.

Geliefden, koning David ligt in Jeruzalem op zijn sterfbed. En wanneer u het laatste vers van onze tekstpsalm in herinnering roept, dan staat daar dat de gebeden van David, den zoon van Isaï, een einde hebben. Dan is ook voor koning David het ogenblik aangebroken waarop het tijdelijke met het eeuwige zal moeten worden verwisseld. Ach, wij mensen zijn allen sterfelijke mensen, en elk ogenblik kan de dood in de vensteren van ons levenshuis klimmen; soms zo onverwacht, maar het gebeurt! Och, houdt u er rekening mee? Of denkt u, dat het alleen maar bij een ander zo is?

Voor koning David is het stervensuur is aangebroken, en nu wordt hij door de Heere en door het werk van de Heilige Geest, in zijn ziel verwaardigd om op dat sterfbed een gebed te doen; een gebed voor Sálomo, zo zegt het begin van onze tekstpsalm; een gebed voor zijn beminde zoon, wiens naam betekent: vredevorst.

Maar wanneer u die tekstpsalm goed meegelezen hebt, of thuis nog eens een keer zult overlezen geliefden, dan komt u erachter dat de woorden van die tekstpsalm en de werkelijkheden van die tekstpsalm dingen beschrijven waarvan wij achteraf moeten zeggen, dat die nooit waarheid zijn geworden in het leven van die líjfelijke zoon van David, van koning Sálomo. En dan blijkt zo kostelijk dat koning David, door het werk van de Heilige Geest, als het ware óver de troon van zijn eigen zoon Sálomo mag heen zien naar Hém, naar de meerdere Sálomo, de ware Zone Davids, de Heere Jezus Christus, de eeuwenlang beloofde Messias, de Christus, de Zone Gods en de Zoon des

mensen, door Wie God de Vader Zijn welbehagen gelukkig zal doen voortgaan. Koning David heeft dus als het ware die gróte Zoon van hem, de Heere Jezus Christus, op de troon zien zitten. En als u dan onze tekstpsalm gaat lezen, o dan krijgt die tekstpsalm een geweldige dimensie; want dan gaat het in die tekstpsalm over de ambten, de naturen, de staten, de werkzaamheden, ja de gebeurtenissen en de verrichtingen van die Heiland en Zaligmaker, die gezalfde Heere Jezus Christus. Zijn zachtmoedigheid, Zijn beminnelijkheid, Zijn dierbaarheid, Zijn volzaligheid en Zijn wereldwijd bevrijdend, verlossend, reddend, zaligend en overwinnend werk wordt in onze tekstpsalm door koning David onder woorden gebracht. Het overwinnende werk van koning Sálomo mag dan geweldig zijn, maar het overwinnende werk van die meerdere Sálomo is nog veel groter. Want met Pinksteren is de Heilige Geest uitgestort, en na Pinksteren waaieren de getuigen van de Heere Jezus uit, tot aan het einde der aarde, waardoor het Woord des Heeren opklinkt in talloze landen van de wereld. En door dit wereldwijde werk van Koning Jezus vergadert Hij Zijn Kerk uit alle volken, geslachten, talen en natiën, tot de verheerlijking van de drie-enige God. O, met Psalm 72 zien wij op die lieve Zaligmaker, die lieve Heiland, Die in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid, uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor de gekenden Gods, tegen Zijn Vader zegt: “Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven, Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.”

Wanneer er dan ook in onze tekst gesproken wordt over “Hij”, dan staat dat er niet omdat de psalmist niet zou weten om wie het gaat; dan staat dat daar niet uit oneerbiedigheid, zoals de kinderen dat misschien wel eens zeggen: hij; zo van: die daar. Nee geliefden, dan staat daar in onze tekst: Hij; omdat er ten diepste maar één “Hij” bedoeld kan worden, en omdat er dus als vanzelf verwezen wordt naar die ene Hij, naar die Ene, Die door de HEERE der heirscharen verhoogd is, en Die van Hem een Naam boven alle naam heeft ontvangen, de enige Naam door Welken zondaren moeten zalig worden. Voor de ganse uitverkoren Kerk is er maar één “Hij” en is er maar één Naam, en dat is de Naam, dat is Hij, die lieve, dierbare, aanbiddelijke en beminnelijke, hemelse Bruidegom, Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend; Hij, de Schoonste aller mensenkinderen, in Wiens lippen genade is uitgestort; en Die in een weg van recht, de gekenden Gods, die Hem geschonken zijn in de Raad des Vredes, zal redden, verlossen, reinigen, zaligen, en een plaats geven in het harte Gods, waar ze zich uit gezondigd hebben.

Hij is Degene van Wie we, met ons 1e aandachtspunt, zeggen “*de Koning Die redt.*”; Dat is Hij, de Heere Jezus Christus. Hij is de Koning Die redt. En nu moet ik zeggen dat de Naam van die Koning weliswaar op veler lippen is, maar dat die Koning in werkelijkheid door zeer weinigen met het hart wordt gekend. Och, wie van ons zou niet weten dat die Koning “Jezus” heet? Maar voor de meeste mensen is die Naam niet méér dan een naam van vijf letters. En dat komt dan ook zo duidelijk openbaar in de praktijk van het leven; want de mensen zéggen dan wel – zeker tegen een dominee – dat die meerdere Sálomo hún Koning is; maar uit de praktijk van het bestaan blijkt dat ze geen lust en geen liefde hebben om naar de wetten en de voorschriften van die Koning te leven; de geboden van die Koning lappen ze aan hun laars. Kijk maar naar hun bestaan – goed, op zondag twee keer onder de bediening van het Woord; best; maar daarna..., dan moet ik het eerlijk zeggen, dat bij de meeste mensen dat eigen ik op de troon zit. Niet Koning Jezus, maar dat eigen ik. Moet u maar eens horen wat mensen talloze keren zeggen; dan zeggen ze: “Nou, ík vind”; of: “ík doe”; of: “ík ga”; of: “ík meen.” Het is alles ík wat de klok slaat. En al is het dan groot als een mens een ingetogen levenswandel heeft en als hij op een rechtzinnige grondslag staat....., maar

dat eigen ík..... En als u voor Gods rechterstoel moet verschijnen omdat het aardse leven is afgesneden, en dat ík zit daar op de troon in de troonzaal des harten, dan moet ik het u eerlijk zeggen hoor: Dan is het kwijt voor u, dan is het eeuwig kwijt; want dan komt daar openbaar dat u niet gewíld hebt dat Hij, die meerdere Sálomo, Koning over uw leven was. Want ondanks een goed kerkelijk leven, het voorrecht van gedoopt te zijn en de goede zaak van de openbare belijdenis te kennen, o als dat ík op de troon zit, dan zult ge ontvangen naar wat ge verdiend hebt, en dus zult ge eeuwig branden in de vlammen van de hel. Dan zijn er zovelen die het mooi vinden klinken: de Heere Jezus, de meerdere Sálomo, de Koning Die redt, maar die zichzelf veel te goed achten om de Koning Die redt, om hulp te gaan vragen; om tot de Koning Die redt te gaan bedelen: “Ach Heere, red me toch.” Dan blijken er ontelbaren te zijn die zichzelf veel te hoog hebben staan om op de knieën te liggen voor die Koning en te smeken om Zijn zaligmakend werk. Dan moeten we het eerlijk zeggen – kijk maar om u heen, kijk maar naar het leven van ontelbaren - dan is er niets te vinden van die Koning Die aanbeden zou moeten worden, die Koning Die het leven zou moeten bepalen, die Koning Die het bestaan zou moeten kleuren. Maar hoe is het dan bij ú, geliefden? U kunt natuurlijk bij uzelf denken dat het bij u allemaal best in orde is, maar u vergeet toch niet dat God een alwétend God is? U vergeet toch niet dat Hij uw hart kent, dat Hij dwars door u heen kijkt, en dat Hij precies ziet wie daar in die troonzaal des harten op de troon zit? Ik kan me voorstellen dat u misschien bij uzelf denkt hoe u het nu kunt wéten of de Heere Jezus Koning is in uw hart; of die meerdere Sálomo in waarheid daar zetelt. Wel, geliefden, dan moet ik bij het begin beginnen: want wij mensen, wij hebben in het paradijs, in Adam, voor het eigen ik gekozen; en wij mensen hebben ons in een drievoudige dood geworpen; o wij mensen hebben de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd, en we hebben koning satan aanbeden. We zijn voor hém op de knieën gegaan, omdat we dachten dat we daardoor zelf als God zouden zijn. En koning satan dienen we van natúre; dat betekent: zoals we geboren zijn, stuk voor stuk, met ons hele hart en met ons hele bestaan. En de Heere Jezus maakt dat zo duidelijk, als Hij tegen de Joden in hun natuurstaat zegt: “Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen. Die was een mensenmoorder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven.” Hoort u het, wat er allemaal gezegd wordt? En laat u het niet het ene oor ingaan en het andere weer uit; want daarmee zegt de Heere Jezus, dat wij mensen, van nature leugenaars zijn, liefhebbers van onszelf, en dat van nature in ons hart, het eigen ik daar koning is. Wij mensen krijgen er liever een troon bij, dan dat we een troon kwijtraken, en we zetten er veel liever een kroon bij op, dan dat we een kroon afzetten. Och, wat voelen de kinderen zich geweldig als ze koninkje spelen; met een mooie kroon op het hoofd en met een mooie mantel om de schouders door de kamer schrijden; als je koning bent, dan voel je je wat, nietwaar? Bij ons, mensen, zit van nature dat ik op de troon, en is van nature de satan onze koning. We moeten dus van koning veranderen, wil het waar zijn dat die meerdere Sálomo bij ons op de troon zit; we moeten dus van koning verwísselen. Er moet een verandering in ons leven komen, nee, er moet een vernieuwing in ons leven komen; we moeten bij de ene koning vandaan gehaald worden en bij de andere gebrácht worden. En dat wil nu geen mens van nature. “Ja maar”, zegt u misschien, “ik ben vanavond toch niet voor niets hier?” O, dan kent u uzelf nog maar slecht; want er is geen mens van nature die graag koning-af wil worden, om de Heere Jezus als Koning op de troon te zetten. Ja, als de Héere in uw leven komt te werken, onwederstandelijk, dan wordt alles anders, dan gaat er wat gebeuren, want dan gaat Hij een mensenkind leiden op de weg der wedergeboorte; en dat is een weg die naar benéden gaat, een afgaande weg, een weg van kwijtraken. Dan

raakt die mens steeds meer van zichzelf kwijt. Ja, dan raakt die mens ten slotte zichzelf kwijt, want dan moet hij sterven en omkomen onder het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods. O geliefden, als de Heere werkelijk in uw leven begint, dan gaat Hij u, naar Johannes 16 : 8, overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Als u die Koning Jezus werkelijk wilt leren kennen, dan moet u gaan ontdekken dat u het bééld Gods bent kwijtgeraakt, en dat u dus niet meer weet wat ware kennis, gerechtigheid en heiligheid is! Dan moet u leren kennen dat u in uzelf een doodschuldige, een doemwaardige en een helwaardige bent; en dat u vanwege het verbreken van het werkverbond de Heere tegen u hebt, en dat Hij u naar Zijn recht en gerechtigheid zal verdoemen en wegwerpen in de hel. Als de Heere in waarheid in uw leven begint – en ik gun u dat met mijn hele hart – dan brengt Hij u in die weg op dat punt waar u het hoofd op het blok moet leggen en waar u alleen nog maar uit kunt roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren.” Want weet u, die meerdere Sálomo, die Koning der koningen, wordt een mens slechts geschonken van achter het recht, en dus.... nadat een mensenkind met zichzelf is omgekomen; nadat een mensenkind het recht Gods heeft moeten billijken, toevallen en omhelzen, en nadat een mensenkind de dood heeft moeten schrijven op alles van zichzelf. Een mens verandert pas van koning als hij voor de poorten van de hel terecht is gekomen, als hij zijn eigen verdiende plekje in die hel heeft gezien en als hij het heeft gezegd: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Dan pas wordt daar die Koning, van Isrels God, geschonken. Want het staat toch in Psalm 89 : 8: “En onze Koning is van Isrels God gegeven”; en in Jesaja 1 : 27 staat er : “Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.” O, tegenwoordig beweren ze op vele plekken dat er genade vóór recht is, waarmee er ontelbaren worden bedrogen, want wat zegt Gods Woord? Genade dóór recht. De Heere heeft zo duidelijk gemaakt, dat wie zich niet aan de geboden Gods houdt, die zal sterven. Dan klinkt immers: ”Doe dat en gij zult leven”; en dus óók: doet gij het niet, dan zult gij sterven. En de Heere is een Waarmaker van Zijn woord. Hij kan niet van Zijn recht af geliefden, de Heere móet Zijn woord nakomen; en daarom zal iemand die weg, die afgaande weg van het recht, moeten bewandelen, om die Koning, die Koning Jezus, in waarheid geschonken te krijgen. Als u nu denkt dat u die Koning Jezus geschonken hebt gekregen en dat die Koning in waarheid op de troon van uw hart zit, maar u weet helemaal niets van een weg van recht, dan begrijpt u het wel: dan is er ook niets van waar, dat die Koning in uw hart te vinden is. En als u denkt dat het voor u wel in orde is voor de eeuwigheid, omdat u Koning Jezus hebt aanbeden, en u hebt nog nooit iets gevoeld van de toorne Gods, dan moet u er maar op rekenen dat u zichzelf bedriegt. Want Koning Jezus word je alleen gechonken van achter het recht, en dus nadat u met uzelf bent omgekomen. En als u die Koning niet kent, en u komt voor Gods rechterstoel - hoort u goed? - dan hebt u geen Borg voor uw schuld; en dan zult u weggeworpen worden met een mannelijke wegwerping in die verschrikkelijke poel van vuur en sulfer. O, als het nog nooit voor u onmogelijk is geworden om zalig te worden, als het nog nooit voor u buiten hope is geworden, als u nog nooit aan de zijde Gods bent komen liggen, dan weet u nog niet Wie de Heere Jezus is; dan bent u nog nooit op het plekje geweest waar de Koning Die redt, is, en waar Hij een mensenkind komt op te rapen. Weet u welk plekje dat is? Dat is het plekje op het vlakke des velds. U kent die woorden waarschijnlijk wel. Op dat plekje moet u terechtkomen. En de weg van kernen en van roepen, de weg waarop de betaalpenningen van ons niet meer meedoen en waar Gods toorn wordt ervaren, is de enige weg is de enige weg waarlangs u op het plekje komt, waar u die Koning van Isrels God geschonken krijgt. Nu kunnen we ons zo voorstellen dat de godsdienst briest en brult tegen die ware weg. Want de godsdienst

wil altijd handen en zakken vol hebben, met geloof, met gestalten, met aandoeningen en met teksten en versjes – en het is groot als de Heere die geeft, daar zeg ik niets van - maar die moeten allemaal meetellen. Maar och, zolang wij mensen nog iets van onszelf willen laten meetellen, hebben we die Koning nog nooit geschonken gekregen. Want de Heere Jezus is, als die meerdere Vredevorst, Degene Die een volkómen Zaligmaker is, niet een hálve Zaligmaker, niet een áánvullende Zaligmaker, maar een volkómen Zaligmaker. Wanneer u echter denkt dat u wat kunt meebrengen en wat kunt laten opschrijven bij de Heere dat mee moet tellen, dan is het kwijt voor u; dan hebt u die ware weg nog nooit bewandeld. Want dat zegt Gods Woord geliefden: ons bestaan zal uitgeledigd moeten worden van vat in vat; en onze kroon zal omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd gesteld moeten worden. En wij mensen moeten het leren in onszelf walgelijk en verdoemelijk te zijn, om in droefheid over onze zonden over de aarde te gaan; en om in droefheid naar God, te roepen en te smeken tot die Koning of Hij ons redden wil. Wij zullen in een heilige wanhoop gebracht moeten worden, om alleen nog maar te kunnen zien op Hem, die meerdere Sálomo, Die Zijn leven heeft gegeven aan het vloekhout van Golgotha, om goddelozen, onrechtvaardigen, verlorenen en verdorvenen te redden en te behouden.

Weet u, dan zijn er in onze tijd mensen die het idee hebben dat velen zo gewíllig zijn om gered te worden door die Koning, en dat er velen zijn die als het ware tegen die Koning zeggen: “Ach, geef mij maar de genadeslag.” Maar geliefden, dat is niet waar hoor, want daar vecht een mens tegen; hij moet niets van die Koning hebben; want als die Koning zijn leven komt te veroveren, dan wringt een mens zich in allerlei bochten om zolang mogelijk het nodige van zichzelf vast te houden, en om wat voor God te kunnen aanbrengen. Zó zijn wij mensen, opkomend vanuit het werkverbond. Maar de Koning Die redt, ziet slechts uit naar de nooddruftige die roept en naar de ellendige die geen helper heeft, aldus onze tekst. Dezúlken kunnen op Zijn hulp rekenen, dezulken mogen zeker zijn van Zijn aandacht; want voor dezúlken heeft de Heere Jezus Zich aan het vloekhout van Golgotha laten beladen met zonde, schuld, vloek en toorn. Ja, voor dezulken die het moeten belijden een groot beest bij God te zijn. O, voor dezulken, die als het ware zien álles vezondigd te hebben bij de Heere, is de Heere Jezus afgedaald tot in de diepte van de hel; voor dezulken heeft die lieve Zaligmaker Zijn heerlijkheid in de hemel verlaten en heeft Hij de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen en is Hij die smartelijke lijdensweg gegaan, waarop Hij zelfs verlaten is geworden van God; ja waarop Hij zelfs tot in de diepste diepte van de hel heeft moeten afdalen, opdat dood, graf en hel overwonnen zouden worden. O, die Koning heeft Zich een doornenkroon laten opzetten en een spotkleed laten aantrekken, opdat degenen van wie de naam in de rol des Boeks geschreven staat, die als koning onderuit zouden gaan, en uit Hem en door Hem gekroond zouden kunnen worden met de door Hem verworven kroon der overwinning. O, de Heere Jezus is tot een Nooddruftige, Ellendige en Arme geworden, opdat nooddruftigen, ellendigen en armen door Hém gered, door Hem verlost, door Hem gezaligd zouden kunnen worden. Ja, Hij is opgestaan uit de doden en opgevaren ten hemel om dezulken uit het graf te doen opstaan en terug te brengen in het harte Gods, om eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. O geliefden, weet u daar dan al van? En is die Koning, die meerdere Salomo, u dan al in waarheid geschonken geworden van achter het recht? Bent u wérkelijk van koning veranderd? Kijkt het eens na in uw leven! En als u straks naar huis gaat, vraagt het u dan eens af wie de dienst bij u uitmaakt. Dan is dat Koning Jezus? Jongens, meisjes, toe, ziet dat nu eens na. Is die meerdere Sálomo het, tot Wie je hebt mogen leren zeggen: “Heere, wat wilt Gíj, dat ik doen zal?”, wat die Saulus, die daar naar Damascus gaat, heeft leren zeggen? O geliefden,

laat het toch eens nakijken van de Heere, want als u zich bedriegt, en u komt u eenmaal voor die Rechter van hemel en aarde, dán zult u het uit Zijn mond vernemen: “Ik ken u niet, gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt.” En weet u, dan moet ik u zo waarschuwen – immers, ik ben toch geroepen om u eerlijk te behandelen? - :er zijn zoveel mensen die zijn wat veranderd, maar die nooit van kóning zijn veranderd. O zeker, ze zijn uit de wereld weggetrokken en gekomen bij de godsdienst; en iedereen zegt het: “Oh, heb je die in de kerk gezien? Die kwam vroeger nooit, die leefde zich uit op het voetbalveld, die deed waar hij zelf zin in had, is dat niet geweldig.” En dat is het natuurlijk ook, ik doe daar niets vanaf hoor, maar als er niet meer met je gebeurt dan dat.... En er zijn mensen, die van onverschillige slapers onder de bediening van Gods Woord tot geïnteresseerde luisteraars worden, die erbij betrokken zijn, hun Bijbel erbij hebben, die zó zitten te luisteren dat je vanaf de preekstoel kan zien hoeveel interesse er is. Elke dag weer zijn ze bezig met Gods Woord; ze vouwen hun handen en ze trachten het aangezicht des Heeren te zoeken. En als de rechte bediening opklinkt, o dan vallen ze erbij en dan zijn ze er vergenoegd mee. Maar als er niet meer is dan dat.... Als mens kun je zijn omgezet en bijgekeerd, ja je kunt zelfs omgekeerd zijn. Maar u moet het straks maar eens uitproberen; als u zichzelf op dezelfde weg omkeert, dan gaat u wel de andere kant uit, maar u blijft wel op dezelfde weg nietwaar, en dan kom je niet op je plekje. Want geliefden, u zult niet ómgekeerd moeten zijn, maar u zult van die brede weg ten eeuwigen verderve moeten zijn afgehaald en u moet op de weg nauwe weg gekomen zijn; u moet óvergezet zijn, door het ware, wederbarende werk Gods. Want dezulken die slechts omgekeerd zijn en niet meer dan een grote verándering in hun leven kennen, zijn nog nooit in waarheid van kóning veranderd. O zeker, het gaat er anders toe, en het leven is misschien op een bepaalde manier ook gewijzigd, maar die Kóning wordt gemist: Hij is hun nooit geschonken geworden van achter het recht. En die Koning heeft hen nog nooit gewassen in Zijn dierbaar bloed van al hun zonden, en Hij heeft nog nooit hun rekening betaald bij de hemelse Schuldheer, Hij heeft hen nog nooit, door Zijn verzoenend werk, als het ware aan de Vader teruggegeven. O, het ware, het belangrijkste en het diepste werk des Heeren wordt dan gemist. En waar het nieuwe hart wordt gemist, gaat het fout. Kinderen, hoort goed hoor, koning Saul kreeg van de Heere een ander hart, staat er in de Waarheid – en dat is geweldig natuurlijk - maar wanneer we koning Saul volgen, dan komen we erachter dat een ánder hart te kort is bij de Heere; hij komt óm in zijn ongerechtigheid. En hebt u Simon de tovenaars, wel eens gevolgd? Is dat niet geweldig? Simon de tovenaars is door de prediking zó veranderd: hij stopt onmiddellijk met zijn tovenaarspraktijken, en elke dag, niet alleen 's zondags, elke dag komt hij onder de prediking van de apostelen. Dat is wat, geliefden! En er staat in de Waarheid, ja het staat er werkelijk – u moet het maar eens lezen – dat hij gelóóft. Dan denk je: Dat is toch wel in orde met die man. Maar leest eens verder; als Petrus komt, o dan gaat die Petrus door het werk van de Heilige Geest aanwijzen dat zijn hárt niet recht voor God is. Van binnen zit nog datzelfde, natuurlijke hart, onvernieuwd door het werk van de Heilige Geest. En daar ga je mee verloren.

Ach weet u, zovelen in onze tijd drinken uit de bedwelmingsbeker van de godsdienst, en die gaan in verdoving en ijdele waan over de brede weg door de tijd, totdat ze hun ogen opslaan in de eeuwige pijniging; want geen mens met een verandering zal zalig kunnen worden. O, wat zegt het doopformulier duidelijk, in gehoorzaamheid aan Johannes 3 : 3 dat wij in het Rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden. Het onweerstandelijke, wederbarende werk van de Heilige Geest zal door u gekend moeten worden, heel persoonlijk; u zult dat moeten kennen, u zult

daarvan moeten weten en erover moeten kunnen vertellen. En dat gun ik u van harte. Het is een persoonlijke zaak tussen u en de Heere. En weet u wíe dat nu zullen leren kennen? Dat zegt ons tweede aandachtspunt: *de nooddruftige die roept*. Die zal mogen gaan ervaren dat die meerdere Salomo de Koning is Die redt. En wat is nu een nooddruftige? Dat is een mensenkind dat alles mist; dat alles mist voor het dagelijkse leven; het nodige heeft hij niet. Maar het gaat nog veel dieper, want een nooddruftige is een mensenkind dat in de nood gekomen is, omdat hij het nodige voor het gééstelijke leven mist. Die mens komt erachter dat hij tegen een goeddoend God heeft gezondigd; die mens gaat inleven, beleven en doorleven dat bij God álles is verknoeid en alles is verbeurd. Die mens gaat voelen, niet met zijn verstand maar met zijn hart, dat hij door eígen schuld weggeworpen zal worden in de hel, en dat hij nooit meer zalig kan worden, nooit meer! Dat is wat: nooit meer; nooit meer God grootmaken, nooit meer bekeerd worden; zonder God in de wereld te staan, geen deel te hebben aan de erve der heiligen, geen toekomst te hebben, en te zien, te komen op die plaats van eeuwige smarten. Dezulken leren het dat ze onbekeerd zijn. Ach, ik sprak pasgeleden nog iemand en die zei tegen me: “Ja dominee, ik ben nog onbekeerd hoor. Maar goed, zullen we maar eerst koffie drinken?” Voelt u? Daar zit het ziet zo diep dat besef wat het is onbekeerd te zijn. Maar als de Heilige Geest waarachtig in je leven komt geliefden, dan ga je uitroepen, uithuilen en uitjammeren: “Ik ben nog onbekeerd, ik ben nog onbekeerd! Ik kan elk ogenblik weggeworpen worden in de hel!” - dan spreek ik natuurlijk uit eigen ervaring - dan heb je bij elke stap het gevoel dat de aarde zich onder je opent, net als bij een Korach, Dathan en Abiram, en dat je levend in de hel geworpen wordt. Dan leren dezulken het uitroepen, en niet zelden kruipend over de grond: “Is er dan nog enige middel? Is er voor mij nog raad?” Dan hebben ze ’s nachts geen rust meer. Als de Heere in je leven begint – en wat hoop ik het toch voor u en jou – dan gaat Hij een mens tot zo’n nooddruftige maken. Dan gaat Hij hem laten beleven alles kwijt te zijn, alles verzondigd te hebben, alleen nog maar verloren te kunnen gaan. En dan wordt dat nóód in een mensenleven. Och, dan kun je niet meer zeggen na een ernstige preek: De dominee heeft het toch wel ernstig gezegd; ik begrijp het, ik moet bekeerd worden. En dan wordt het weer maandag en weer dinsdag! Dat kan dan niet meer, geliefden! Als de nood je opgebonden wordt vanwege je goddeloosheid, je verdoemdheid en je verlorenheid, heb je geen ogenblik rust meer. En dan besef je het dat er geen eten en drinken voor je is, in geestelijk opzicht, en dat het sterven zal moeten worden; dat het ómkomen zal moeten worden, want “de ziel die zondigt, die zal sterven.” En God eist Zijn beeld terug, geliefden van u en van jou en van mij. God eist Zijn beeld terug, en dat bent u kwijtgeraakt, dat hebt u weggeworpen in uw zondeval. En dat beeld krijgt u alleen maar terug door de Koning Die redt, de Heere Jezus Christus, het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid en het Afschijnsel Zijner heerlijkheid. En als u bevindelijk gaat zien dat beeld kwijt te zijn, God kwijt te zijn, en dan in de beleving geen Koning, Die redt te hebben voor je ziel, dan is alles kwijt, dan komt de mens in een heilige wanhoop. Ach, en dan zie ik zoveel mensen – en u bent wel eerlijk genoeg om dat toe te passen – die leven na de meest ernstige predicaties nog rustig verder in het opperste van de mast, aldus Spreuken 23 : 34, totdat.... God Zelf een mens in het hart komt te grijpen, onweerstandelijk, en Hij de rust komt op te zeggen. Begrijpt u? Dan ligt daar voor u allen de noodzaak om in waarheid tot een nooddruftige te worden, om eerlijk gemaakt te worden door God, om gebogen naar huis te gaan, om je zonde en schuld op je schouders te gevoelen en te beseffen dat de Koning, Die redt, Die jou geschonken moet worden van achter het recht. Maar geliefden, er zijn zoveel, zogenaamd rechtzinnigen, die zeggen tegen mij: “Och man, zo erg is het met die nood helemaal niet; je maakt het veel te erg, je jaagt de

mensen de stuipen op het lijf, want die mensen zijn toch allemaal gedoopte mensen! Ja toch? Die dragen toch allemaal het teken van het verbond op hun voorhoofd? Die leven toch allemaal op het erf van het verbond, die zitten niet zelden twee keer per zondag in de kerk, die dragen in de collecte nog een flink steentje bij; het valt toch allemaal wel mee met die nooddrift? En vooral als je dan nog érnstig bij de zaken betrokken bent?” Och geliefden, laat u niet bedriegen, want in onze tijd gaan er zoveel leugenaars rond; en de duivel is er altijd bij om u wat wijs te maken, om u de zakken en de handen vol te stoppen met beloften, om u kussens onder de oksels te naaien, en om tegen u te zeggen: “Mensenkind, niets aan de hand, laat die sombere dominees maar lopen, trek je er maar niets van aan.” Maar nu het Woord geliefden: “De Koning Die redt.” De érnige Koning Die redt, dat is de Heere Jezus Christus. En die Koning wordt u alleen geschonken van achter het recht, nooit ervóór, en dus zult u die weg moeten kennen om onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht óm te komen. Want alleen zó word je die Zaligmaker geschonken; en alleen zó zul je als nooddriftige ervaren hoe die lieve Heiland en Zaligmaker je nooddrift komt op te lossen, door uit te delen van het brood des levens en van het water des levens, en hoe Hij dé Bron des levens voor je komt te ontsluiten. O geliefden, elke nooddriftige in ons midden mag gewezen worden op die Zaligmaker en Heiland, Die de nooddriftige redt. Maar bent u dat dan al? Ben jij dat dan al? We willen eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65, en daarvan het 2e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalg dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

2. De nooddriftige die roept

En als de Heere een mensenkind waarachtig tot een nooddriftige komt te maken geliefden – en u begrijpt hopelijk wel dat ik u dat met mijn hele hart gun – dan maakt Hij er zó een altijd tot *een nooddriftige die roept*, zo zegt ons tweede aandachtspunt. Want dan wordt zo'n mensenkind door de Heilige Geest in de afzondering gebracht. Dan zoekt hij stille plekjes op, hetzij op de slaapkamer, in de schuur, of op het land; stille plekjes, om daar te roepen tot de Heere, om daar te smeken om Zijn ontferming, om daar de tranen de vrije loop te laten, en om te bidden: “Och Heere, red me toch, verlos me toch, bevrijd me toch, mag ik U toch eeuwig grootmaken; lieve Koning Jezus, kom me toch reddén.” En dat doet zo'n mensenkind niet één keer, en ook niet slechts op een tweede of een derde dag; o nee, want zo'n menskind blijft roepen, die kan dat roepen, door het werk van de Heilige Geest, niet laten. En dan voelt u misschien wel wat ik zeggen wil. Och, ik ontmoet veel mensen die zeggen: “Dominee, ik weet het hoor, de Koning Die redt moet mij geschonken worden, maar dat moet bij de Héére vandaan komen, dus wacht ik het maar af.” U hebt het een tijdje geleden misschien ook wel gelezen dat op Urk de jongelui op zaterdagavond gewoon naar de disco gaan, en dat zeggen ze: “Als de Heere me hebben wil, dan pakt Hij me maar, dan haalt Hij me maar uit de disco.” En zo leven ze rustig in goddeloosheid, in drankmisbruik en in drugsgebruik verder. Maar u voelt hopelijk wel, dat dit het gemis van het ware werk Gods komt te verraden, want als het ware werk des Heeren wordt

ervaren, dan gaat die mens roepen; als iemand waarachtig door het werk van de Heilige Geest tot een nooddruftige wordt, dan gaat hij kermen tot God. En het zal een mens ook niet helpen als eens onder een preek ernstig geraakt is geworden, en tegen de Heere heeft gezegd: “Heere, ik heb het gehoord, die Koning moet ik kennen, Heere schenk Hem me toch”; en je vraagt het één keer, twee keer of drie keer, om dan, als het eeuwigheid voor je wordt, in alle eerbied gesproken, tegen de Heere te zeggen: “Maar Heere, ik heb het toch gevraagd.” O geliefden, als er waar werk van de Heere in de ziel is, dan komt daar als vrucht openbaar dat zo’n nooddruftige niet één week, niet één maand roept, of niet één jaar roept; O, al moet hij dertig jaar in zijn ongeluk over de aarde gaan, roepende, smekende om die Koning, dan roept hij dertig jaar, want hij kan Hem niet meer missen. Zo’n mens gaat zo volkomen in zijn gemis, o dat is een heimwee naar die lieve Koning, naar die hemelse Bruidegom, ja, die Allerbeminlijkste en Allerdierbaarste, DÍe, Die moet hij hebben, DÍe moet hij aanbidden, Die moet hij beminnen; Diens kussen moet hij gevoelen. Een waarachtig nooddruftige die roept, die roept onverminderd, onophoudelijk. En dan kunnen ze zichzelf niet helpen met tranen van ontroering onder de prediking, dan kunnen ze zichzelf ook niet op de been houden met eens een rijk gevoel tijdens het zingen van een psalmversje; dat is allemaal groot, maar ze zijn nauwelijks, nauwelijks verder, of dat gemis van die Koning knaagt alweer; want ze hebben Hém, Hém nodig, die Heiland en Zaligmaker. O geliefden, dan gaat Psalm 6 voor zo’n mensenkind zo levend worden, waar staat: “Ik doe mijn bed den gansen nacht zwemmen, ik doornat mijn bedstede met mijn tranen.” O, dan weet zo een niet niet meer waar hij het zoeken moet. Die ligt nachten wakker om onophoudelijk te roepen en te smeken. U moet het in de psalmen maar eens nalezen hoe vaak het daar staat dat Gods kinderen ’s nachts tot de Heere roepen om Hém, die lieve Zaligmaker te mogen ontmoeten. Maar weet u, dan komt zo’n mensenkind erachter dat hij niet eens roepen kan als de Heere het niet gééft, en dat hij helemaal niet wenen kan als de Heere geen tranen om te wenen geeft, en dat die mens niet kermen kan en dat die mens niet zuchten kan als de Heere dat niet werkt. O, dan gaat zo’n nooddruftige bemerken dat hij alles van de Heere moet ontvángen.

Ik ontmoet wel eens mensen, die zeggen: “Ja, dat roepen tot de Heere ken ik, daar weet ik van, want de angsten der hel hebben me wel eens besprongen en ik heb de dood wel eens in de ogen gekeken, en wat heb ik het toen benauwd gehad; maar toen heb ik tot de Heere geroepen: “Heere, red me, Heere, verlos me.” En wat staat er nu in Psalm 50 : 15? Daar zegt de Heere toch: “Roep Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren?” Dan zegt zo een: “Ik heb geroepen, dan is het toch goed met mij? Dan komt alles voor de eeuwigheid toch in orde? Dan hoef ik toch nergens benauwd voor te zijn? Maar o, wat bedriegt zo een zichzelf geliefden; want daar waar het roepen van een mensenkind niet in waarheid wordt gevolgd door een antwoord van de Heere - niet een zelf bedacht antwoord, niet een gestolen antwoord - nee, een van de Héere ontvangen antwoord; daar waar een mensenkind niet in waarheid gebracht is op dat plekje waar hij álles van zichzelf verliest, om van achter het recht die Zaligmaker, de Koning Die redt, te ontvangen, daar heeft die mens niets om zalig en behouden te kunnen worden, daar blijft zo’n mens als een vuurbrand in het helle vuur liggen, om eens, eeuwig op die plek te komen waar men zal verteren zonder ooit te verteren in diepe, helse smarten. O, daar komt men als het ware zonder bruiloftskleed in de bruiloftszaal van de hemelse Bruidegom En dan weet u vermoedelijk wel dat de Koning Zijn knechten opdracht geeft om zo een te grijpen, te binden en buiten te werpen waar de honden en de moordenaars zijn, waar geen leven is, maar slechts een eeuwig zielsverderf.

O geliefden, een waarachtig nooddruftige die blijft roepen, ja die blijft roepen. Maar hoe is het bij ú? Weet ú daarvan? Mag u het in stilte voor uzelf weten dat u vaak roepende gevonden wordt, op de knieën? Kent u dat hunkeren, dat verlangen, omdat u het gemis kent van die Koning? Weet u, de Koning Die redt, redt slechts ware nooddruftigen, die door het werk van Gods lieve Geest alles zijn kwijtgeraakt en die zijn blijven roepen tot de Heere om van Hem verschoond en verlost te worden tot de eeuwige lofprijzing van Gods nooit volprezen Naam.

3. De ellendige die geen helper heeft.

Dan komt nu ons derde aandachtspunt te spreken over *de ellendige die geen helper heeft*. Dan begrijpt u vermoedelijk wel dat die nooddruftige nu op een andere manier wordt omschreven, namelijk als een ellendige die geen helper heeft. Vroeger op de catechisatie leerden wij dat altijd – en ik hoop dat dát hier nog zo is – dat een ellendige een uitlandige is. Want iemand die ellendig is en het dus moeilijk heeft, is niet iemand die met ziekte te maken heeft, of die in de zorgen zit - ook al hebben wij dat er wel van gemaakt - maar een ellendige is naar het Bijbels besef, een uitlandige, en dus iemand die in het buitenland terechtgekomen is. En nu vermoedt u misschien wel, hoe het is een geestelijk ellendige te zijn, want wij mensen zijn uit het land van de hemelse Vader weggegaan. Wij hebben God de rug en de nek toegekeerd en wij zijn bij God vandaan gelopen. Wij hebben ons erfdeel opgevraagd en wij brengen dat erdoor, ons levenlang. En wat zou het nu groot zijn als we in waarheid zouden lijken op de verloren zoon. Dat was ook een ellendige; dat wist hij in het begin niet, totdat hij bij de zwijnen zat. Hij begeerde zijn buik te vullen met de zwijnendraf. Maar niemand gaf hem die. En wat was dat groot, want als mensen hem die draf hadden gegeven, dan had hij er nog van gegeten ook en dan had hij daar genoeg aan gehad. Maar niemand gaf hem die, en toen keerde hij door het werk van de Heilige Geest tot zichzelf in. Toen keerde hij zich om en toen keerde hij terug naar zijn vader. Een ellendige is iemand die weggelopen is bij de Vader vandaan, om Hem nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. Een ellendige is iemand zonder God, als een goddeloze, die de omgang met de Heere heeft verbroken, iemand die nooit kan schuilen bij de Vader, iemand die overgegeven is aan het eeuwige verderf, en iemand die zich, zij het misschien keurig, uitleeft naar de geneugten van het eigen bestaan. Maar bent u in de beleving wel eens tot zo'n ellendige geworden? "Och", zegt u misschien, "ik woon toch goed in Nieuw-Lekkerland, ik woon niet in het buitenland, ik heb nog familie om me heen." Nee, maar ik bedoel gééstelijk: Hebt u het van binnen al eens gevoeld dat u uit Gods vaderland weggelopen bent, dat u zich daar uit- gezondigd hebt, dat u alles verbeurd hebt bij de Vader? Ja, bent u wel eens tot een waarachtig ellendige geworden? Bent u daar al eens mee gaan zitten en bent u daar wel eens mee in de binnenkamer gekomen? Ja, bent u wel eens in waarheid overtuigd geworden van zonde, gerechtigheid en oordeel? En hebt u toen gezien dat u geen helper hebt, en dat u dus een ellendige bent die geen helper heeft? Ach, ik weet het wel, wij proberen onszelf er altijd uit te helpen, nietwaar? Dan hebben we dit en dan hebben we dat. Maar als je geestelijk geen helper hebt, dan kunnen mensen je niet meer helpen, dan kan je godsdienst je niet meer helpen, dan kunnen je goede daden je niet meer helpen, dan kunnen je hobby's je niet meer helpen. Dan ben je een ellendige die geen helper heeft. Dan kunnen je vrome gestalten je evenmin helpen. Ja, dan helpt je niets meer, dan ben je overal doorheen gezakt, en heb je alleen nog maar zonde en schuld. Geen helper. Dat is toch erg! Als je als kind hard gevallen bent, en je hebt pijn, en je ligt daar te huilen op de grond, en je roept om je moeder, en je moeder is er niet; en er is niemand die je oprapt, niemand die je helpt, dat is toch erg. Maar

geestelijk is het nog veel erger; geestelijk te zien alles te missen, en te roepen om hulp, om de Koning Die redt; en je hebt geen helper. Wat is dat erg. Maar dáár brengt de Heere nu dat ware volk. Op dat plekje komt het te liggen, waar het zielsbevindelijk gevoelt geen helper te hebben. En dan gaat het nog dieper, want dan gaat zo'n mensenkind, op die geestelijke weg, leren dat het nog zijn eigen schuld is ook, dat hij geen helper heeft. Alles is verzondigd en álles is verbeurd; het is naar Gods récht, dat hij geen helper heeft; het is verdiend geen helper te hebben, het is éérlijk als de Heere zó een wegwerpt in de hel! Maar dan mogen we gaan doorlezen; want als een mens op dat plekje komt waar hij álles kwijt is, dan gaat hij het meemaken dat de Koning Die redt, zó een komt op te rapen en zó een komt te helpen. Ja, dat die Koning, die meerdere Salomo, zó'n verlorene, zo'n verdorvene, zo'n verdoemde, zo'n walgelijk mensenkind, zo'n melaatse, komt aan te raken, te vertroosten, te reinigen, te wassen in Zijn bloed, en komt te begiftigen met een nieuw hart en met het waar zaligmakend geloof, om alle schatten en gaven, waarvoor Hij Zijn leven heeft gegeven, aan zó een toe te passen. O geliefden, dan wordt zó een bekleed met het kleed van Christus' gerechtigheid, Christus' heiligheid en Christus' heerlijkheid. Dan wordt zó een als een reine maagd, zonder vlek of rimpel, voor de Vader gesteld. Dan wordt zó een soms zelfs in de volle beleving des harten teruggebracht in het hart van de Vader; om Thuis te zijn, een ogenblik Thuis, en te weten dáár te mogen komen, aan het eind van het aardse leven. O, dan mag zó een wegschuilen achter die Koning, die meerdere Salomo, en dan mag zó een het horen: "Ik zal voor u strijden, en gij zult stil zijn." Ja, dan mag zó een het beleven dat die Koning de dood en de duivel heeft overwonnen, en het graf tot een doorgang heeft gemaakt naar het eeuwig, zalig leven. O geliefden, dan mag zó een het ervaren dat het leven hier op aarde, ondanks moeite en strijd, een pad is naar het Thuiskomen in Gods hemelse heerlijkheid, om daar de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig groot te maken! Weet u, het volk dat bij die Koning behoort, zal ervaren elke dag weer in het gemis terecht te komen, omdat het niets meer heeft van zichzelf; maar het zal ook mogen ervaren hoe die Koning der koningen dezulken dagelijks komt te voeden en te laven met Zijn hemelse gaven. En het zal meemaken hoe het biddende voort mag gaan, van dag tot dag, en hoe de Heere hen komt te leren om in afhankelijkheid en aanhankelijkheid van hun Koning op weg te zijn en te blijven; om dwars door de dood heen, de overwinningskroon die ontvangen mag worden, aan Christus' voeten te werpen en het te zingen: "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen." O geliefden, dan mogen dezulken door de Koning Die redt, als nooddruftigen en ellendigen, een plek innemen te midden van het volk des Heeren. En dan mogen ze met de engelen de drie-enige God eeuwig verheerlijken. Och geliefden, zult ú daar nu ook bij zijn? Vraagt het u eens af; als het vannacht eeuwigheid wordt, hoe is het dan met u?

O **onbekeerden** onder ons, o zeker, ge weet het, ge moet bekeerd worden, ge moet die Koning leren kennen. En verder? U gaat misschien straks de kerk uit met het gevoel van: Ja, ik moet er toch eens wat aan gaan doen. Maar wat zou het erg zijn geliefden, als de dood na korte tijd een einde aan uw aardse bestaan komt te maken en het eeuwigheid voor u wordt, want dan zult ge eeuwig smarten lijden in de hel. Oh, laat u vanavond toch nog waarschuwen! Roept de Heere toch aan om in uw leven te komen. En bekommerden onder ons, ach wat hebt ge vanavond misschien wel in tranen de prediking gevolgd, en wat is uw weg daarin misschien wel verklaard geworden. En wat weet ge het precies, Hém te missen, die lieve Koning Die redt. O bekommerden, roept maar, blijft maar roepen; want de ware nooddruftige die roept, en de ware ellendige die geen helper heeft, zal het op Gods tijd mogen meemaken die Koning

geschonken te krijgen van achter het recht.

En volk des Heeren, u mag ervan weten de lieve Koning Die redt geschonken te hebben gekregen en in Zijn armen te zijn weggesmolten om het steeds opnieuw tegen Hem te zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste. O, mijn Liefste. Ach, als ge eens over Hem moogt spreken, dan gaan de ogen glimmen, dan gaat het gelaat stralen, want dan raakt ge uzélf een ogenblik kwijt. O, als ge eens in Zijn armen moogt liggen en ge eens opgetrokken moogt worden in de binnenkameren van die Koning en ge dus daar zijt waar uw nardus zijn geur zal kunnen verspreiden, dan moogt ge proeven hoe goed die lieve Koning is. O volk, ziet er maar naar uit om daar te komen. Maar getuigt er hier maar veel van, in uw leven, in uw gesprekken, door uw daden en door uw gehele levensstijl. Ach, we zeiden het al eerder tegen elkaar: “Gods kinderen zijn veelal zo wereldgelijkvormig.” En dat kan niet. Maar dat kán niet. Dat kan absoluut niet! des Heeren? O volk, gaat de anderen toch voor en toont toch dat ge niet van de wereld zijt, gelijk Christus niet van de wereld is; wekt anderen maar tot jaloersheid, opdat ze zullen leren die Koning te moeten kennen met hun hart. En ziet er maar naar uit, die Koning straks eeuwig de eer te geven, ja om uit Hem en door Hem de drie-enige God te loven en te prijzen. O, dat de Naam des Heeren verheerlijkt zou worden, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 118 : 7

*De HEER' is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezing;
Hij was het Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Daar zingt men blij, met dankb're psalmen:
Gods rechterhand doet grote kracht.*

4^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasterdam, 5 augustus 2004

Zingen: Psalm 63 : 1

Lezen : Jesaja 55 : 1 – 9

Gebed

Zingen: Psalm 42 : 1, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 55, en wel bij het 1^e vers van Jesaja 55. We lezen in Jesaja 55:1 Gods Woord en onze tekst als volgt:

“O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

- 1^e. Wie de nodiging uitroept.
- 2^e. Tot wie de nodiging uitgaat.
- 3^e. Wat de nodiging ontsluit, en
- 4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

1^e. Wie de nodiging uitroept.

Geliefden, in de woorden van onze tekst klinkt een rijke, een heerlijke, een niet te bevatten nodiging op. En daardoor worden we ertoe gedrongen om ons met ons eerste aandachtspunt af te vragen *wie de nodiging uitroept*. Want dat is toch belangrijk geliefden; als u ergens voor genodigd wordt, dan kijkt u toch naar de afzender van die nodiging, dan bent u toch benieuwd *wie* deze nodiging zendt? Wanneer we daarover nadenken, dan moeten we natuurlijk zeggen dat die nodiging helder en duidelijk, en niet voor tweërlei uitleg vatbaar, opklinkt uit de mond van Jesaja. Maar weet u, Jesaja is een door de Heere geroepen knecht; u moet thuis Jesaja 6 maar eens lezen. Jesaja is een mensenkind dat van de Heere geroepen en gezonden is om het Woord des Heeren te brengen. Die man heeft dat niet zelf bedacht, omdat het hem wel aardig leek om het Woord des Heeren te gaan brengen, zoals we tegenwoordig zoveel van die dienaren des Woords aantreffen. Hij is niet zelf gaan lopen, maar hij is in waarheid en tegen zijn wil in van de Heere in het hart gegrepen, en hij is tot mond des Heeren gemaakt. En daarom begrijpt u misschien wel, dat als Jesaja zo spreekt, het bij hem is: “Alzo spreekt de Heere.” Natuurlijk wordt dat in zijn tijd bestreden, zoals dat ook in onze tijd bestreden wordt. Natuurlijk zeggen ze tegen elkaar: “Wat denkt die Jesaja wel...., dat hij het Woord des Heeren spreekt? Dat als hij de dingen zegt, dit Gods Woord is? We horen in onze tijd, of we lezen dat toch regelmatig - en vooral de jonge mensen worden er zo door verward - dat de Bijbel niets anders is dan een menselijk boek, met menselijke verhalen, menselijke opvattingen en menselijke belevenissen; en dat de inhoud van de Bijbel bepaald wordt door de tijd en de cultuur waarin de profeet, die knecht des Heeren, heeft geleefd. En daardoor gaat de mens heden ten

dage zelf uitmaken wat er van dat overgeleverde Woord, Góds Woord is. Maar laat u daar toch niet door in verwarring brengen, want het is zo waar, dat uit de mond van Jesaja het door God geïnspireerde en geschonken Woord des Heeren klinkt. Het zuivere Woord des Heeren klinkt daar met macht, met majesteit en met gezag uit zijn mond, omdat die gevolmachtigde heraut des Heeren dat Woord spreekt. En dan begrijpt u misschien wel dat, als we een antwoord zoeken op de vraag wie die nodiging uitroept, we ten diepste moeten zeggen dat die komt uit de mond des Hééren, uit de mond van de Koning der koningen, van de Almachtige, de Eeuwige, de Schepper van hemel en aarde; de onveranderlijke God, Die gisteren en heden Dezelfde is, en in der eeuwigheid. En daarom laat de Heere nog tot op dit moment het Woord van Hem klinken door middel van Zijn getrouwe knechten. En dan kómen de tijden en dan gáán de tijden; dan komen de mensen en dan gaan de mensen; ook wij, och we zijn zo tijdelijk, een damp; vanavond zit u hier nog in dit kerkgebouw, maar volgende week is uw plaatsje misschien leeg; en waar u ook vandaan komt, het leven is een damp. Je hoeft niet oud te zijn om te sterven; jonge mensen, past toch op. Want we zijn in feite allen even oud, we dragen allen de dodelijke ziekte van de zonde in ons om. En de Heere kan elk ogenblik in het leven van ons blazen en het afsnijden, als de bloem des velds uit Psalm 103. Mensen komen, mensen gaan; geslachten komen en geslachten gaan; maar Gods Woord is tot in eeuwigheid en blijft tot in eeuwigheid en zal geenszins voorbijgaan; het schijnsel van Zijn Woord blijft stralen en de woorden Zijner beloften blijven klinken zolang de Heere Zijn knechten doet uitgaan. O, wat een wonder geliefden. En dan kan het zijn dat dit Woord na verloop van jaren niet meer in ons land klinkt, omdat de oordelen Gods zich ook onder ons steeds meer voltrekken. Maar de Heere heeft het gezegd: Tot aan het eind der tijden en tot waar géén tijd meer is, in de hemel en op de nieuwe aarde zal Zijn Woord blijven klinken. De nodiging gaat dus uit, uit de lieflijke mond des Heeren. Maar weet u, die nodiging gaat nog rijker uit als de Heere Jezus, het vleesgeworden Woord, op aarde is; en als Hij, in Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn, in het vlees is nedergedaald, hier op aarde Zijn nodigingen laat horen. Want dan klinkt het in Mattheüs 11:28: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Ja dan lezen we in Johannes 7:37 dat de Heere Jezus op de laatste dag van het Loofhuttenfeest in de tempel staat, en dat Hij het daar laat klinken: “Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.” De nodiging van God de Vader die in het Oude Testament opklinkt, wordt dus uit de mond van God de Zoon in het Nieuwe Testament vernomen. En in de eenheid van Vader en Zoon horen we vanavond de nodiging: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.” Weet u, dan komt Gods Woord ons zo duidelijk te maken dat die nodiging bij de Heere vandaan wáárgemaakt kán worden. Wanneer u een uitnodiging krijgt voor het een of ander, dan kijkt u naar de afzender, en wat doet u dan? Dan schat u in, of degene die u nodigt, die nodiging wel wáár kan maken, wel in kan lossen. Als daar de nodiging klinkt om te komen tot de markt van vrije genade, om te kopen, zonder prijs en zonder geld, wijn en melk, o dan is het de vraag: Zou dat er dan ook zíjn? Zou dat dan ook werkelijk geschonken kúnnen worden? Ja geliefden, die spijzen zijn er. Wijn en melk, we zullen daar later nog op terugkomen, staande voor de rijke genadegaven des Heeren, die zíjn er. Want God de Vader heeft dat alles toebereid in het lijden en sterven van Zijn lieve Zoon, de Heere Jezus. De Heere Jezus heeft alles volbracht. En dat is geen geringe zaak geweest! Wanneer u daar, door het werk des Geestes, een klein beetje zicht op hebt gekregen, dan weet u dat wel; want voor wie moest de Heere die wonderlijke, kostelijke genadegaven beschikbaar maken? Voor mensen die

zichzelf moed- en vrijwillig van de Heere hebben afgekeerd; voor degenen die zich in een drievoudige dood hebben geworpen, en zichzelf tot helwaardigen, doodschuldigen en doemwaardigen hebben gemaakt; voor mensen die naar Gods recht en gerechtigheid veroordeeld moeten worden tot een eeuwig vertoeven in de vlammen van de hel. Al degenen tot wie de nodiging van vanavond komt, maar ook alle anderen, liggen van nature onder het verdoemende recht Gods, om daar op die plek terecht te komen waar ze eeuwig zullen dorsten, en waar nooit één druppeltje water te verkrijgen zal zijn. En die lieve Heere Jezus, die lieve Borg en Zaligmaker, Die Zich in de Raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld om met Zijn hart Borg te zijn voor de gekenden des Heeren, Hij daalt uit de hemelse heerlijkheid neer; Hij verlaat Zijn troon en Zijn kroon en Hij wordt Méns. Ja geliefden, Hij laat Zich beladen met de schuld van dat volk des Heeren; en Hij gaat in hún plaats de weg om aan Gods wet te voldoen en om aan Gods recht genoegdoening te schenken, om de schuld van dat volk te betalen, tot de laatste penning toe. O daar gaat Hij die weg tot in Gethsémané toe, waar we Hem over de grond zien kruipen als een worm en geen man! Hij gaat naar Gabbatha, Hij gaat naar Golgotha. O, daar wordt Hij geslagen, bespuwd; daar krijgt Hij een doornenkroon op Zijn hoofd, en daar wordt Hij aan het vloekhout genageld, om dáár te kunnen zeggen: “Het is volbracht.” Ja, daar horen we Hem roepen: “Mij dorst.” O daar lijdt Hij de meest verschrikkelijke dorst, en daar stort Hij Zijn dierbaar bloed uit, opdat de gekenden des Heeren zouden kunnen worden wederomgeboren, bekeerd en gewassen in dat dierbare bloed, van al hun vuile onreinigheden. De Heere Jezus laat Zijn lichaam breken als brood en Zijn bloed vergieten als wijn, opdat voor dat volk, van wie de namen geschreven staan in het Boek des levens des Lams, de nodiging zou kunnen worden ingelost en het daar voor hen zou kunnen klinken: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet.” Begrijpt u? Als die nodiging vanavond in ons midden opklinkt en uitgaat, dan hééft de drie-enige God alles in orde gemaakt om die genodigden te kunnen geven om níet, wat hun wordt beloofd.

Maar hebben wij er dan wel eens werkelijk zicht op gekregen wát het de Heere Jezus heeft gekost om die nodiging te kunnen laten uitgaan? Kregen wij wel eens werkelijk oog voor onze zonde en voor onze schuld? We kunnen daar natuurlijk dierbaar over praten, dat begrijp ik best, en we kunnen daar soms wel eens een ogenblik een indrukje van krijgen, maar werd het al eens waarheid in het binnenste van onze harten welke monsters van goddeloosheid we zijn? En zijn we al eens in waarheid geworden wat Asaf werd, als hij het zegt een groot beest bij God te zijn? Of een Méfiboseth die het belijdt een dode hond te zijn? O vraagt u dat toch eens af, want weet u, dat wordt nu gekend door al degenen die erachter gebracht zijn door het ontdekkende, overtuigende en ontgrondende werk van de Heilige Geest, dat ze met hun vroomheid, hun ernstigheid en hun oppassendheid nergens komen. Ja die hebben het gezien dat ze daarmee niet verder gekomen zijn dan nabij-christenen, door het nabijkomende werk des Geestes! O, hebt u dan al in waarheid uw zonden leren bewenen? Is er dan al werkelijk in uw leven de ware droefheid gekomen over uw zonden? En die droefheid naar God?

2^e. Tot wie de nodiging uitgaat.

De Heere Jezus geeft Zijn leven, opdat die nodiging zou kunnen uitgaan. En dan begrijp ik dat u misschien, met ons tweede aandachtspunt, de vraag op uw lippen hebt, *tot wie de nodiging uitgaat*. Ach weet u, daarover zijn in de loop van de tijd al heel veel dikke boeken geschreven, en er zijn over de antwoorden op deze vraag soms grote spanningen tussen mensen ontstaan. Maar onze tekst geeft daar zo'n eenvoudig

antwoord op. Want wat zegt onze tekst?: “O alle gij dórstigen, komt tot de wateren.” Hoort u het? Die nodiging gaat uit tot de dórstigen. Dorst is iets heel ergs nietwaar? Juist op deze warme dagen ervaren we daar misschien iets van. Als je dorst hebt, dan kleeft je tong aan je gehemelte; dan heb je vaak lippen die gebarsten zijn. Als je echt dorst hebt, dan heb je nauwelijks een stem om te zeggen: “Dorst.” Dan kan een hongerige een ogenblik zijn knorrende maag vergeten, maar als je dorst hebt, dan is dat er elk ogenblik. En velen van ons weten het wel hoe een stervende ernaar verlangt dat de lippen nog wat nat gemaakt worden. Wat is daarom ook het beeld aangrijpend van de rijke man en de arme Lázarus; als de rijke man de ogen opslaat in de pijniging, en hij aan Abraham vraagt of Lázarus naar hem toe mag komen en zijn vinger in water mag dopen om zijn tong te verkoelen met een enkel druppeltje water, dan wordt dat niet toegestaan. O dan zal zó een eeuwig dorst lijden en zelfs geen tranen schreien van smart, omdat die zijn dorst nog zouden kunnen lessen. En nu begrijpt u denk ik wel, dat het spreken over dorst en over de dorstenden in onze tekst niet ziet op degenen die lichamenlijk dorst hebben, maar dat het hier gaat om de geestelijke dorst, en om het dorsten naar Góð. Als er geroepen wordt: “O alle gij dorstigen”, dan gaat het om de mensen die hebben leren dorsten naar Góð. Dan komt hier direct het wonder van het wederbarende werk des Geestes openbaar, want er is geen mens die van nature naar God dorst. Eerlijk niet waar, want Gods Woord zegt het in Romeinen 3:11: “Er is niemand die God zoekt” (“ook niet tot één toe”). Al klinkt ons dat misschien hard in de oren, zo is het echter wel; wij mensen kunnen onszelf van nature zo goed redden, wij kunnen het leven zo goed in eigen hand houden, wij kunnen zo goed voor onszelf zorgen; en dat openbaren we in de praktijk van ons leven. O zeker, zeker: één keer per zondag naar de kerk, of twee keer per zondag een kerkdienst uitzitten, wat bidden en wat lezen en wat ernstige gesprekken! Maar sóms wordt dat anders, soms, als er ziekte in ons leven komt en we op het ziekbed neergeworpen worden, als er een ernstige ziekte bij ons openbaar komt, en we het gevoel hebben dat het op de dood aangaat. Of als we iets vernemen van de donder van de Sinaï en we iets ervaren van de bliksemen van het oordeel. En wanneer de angsten der hel ons komen aan te grijpen...., dan is er een roepen bij ons tot de Heere, dan is er naar ons gevoel een dorsten om het reddende en verlossende werk des Heeren te leren kennen. En dan nemen we onszelf ernstig voor om voortaan te leven naar Gods Woord en eeuwig blijvend Getuigenis. Maar och, als het daarna weer wat beter gaat, als het meevalt met die ziekte, en we de oude draad weer wat oppakken, dan blijven er zoveel zogenaamde bekeringen op het ziekbed achter. Dan keren we terug als een hond tot zijn uitbraaksel en als een gewassen zeug tot de wenteling in het slijk. En als de dood ons dan onverwachts overvalt, en we moeten verschijnen voor de rechtvaardige en heilige God, dan zullen we als kaf van de dorsvloer en als rook uit de schoorsteen weggestormd worden door het rechtvaardige, verdoemende oordeel Gods, om eeuwig te midden van de vlammen van Gods gramschap en Gods grimmigheid te zijn. Want niet álle dorsten is het dorsten uit onze tekst. En ge dient uzelf dan ook wel heel nauw te onderzoeken hoe het met u is gesteld, want het dorsten van de tijdgelovige en het dorsten van de wondergelovige en het dorsten van de historïeel gelovige is ontoereikend voor de eeuwigheid. Als dezulken aan het einde van hun leven zullen verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde, dan is het bed te kort en het dek te smal om zich daaronder te kunnen samenvoegen. En dan zal zó een niets anders meemaken dan, naar Gods recht en gerechtigheid, weggeworpen te worden in de poel van vuur en sulfere, om de martelingen te ondergaan van de duivel en zijn trawanten. Laat u toch waarschuwen vanavond, u bent nog in het heden der genade, de dag der zaligheid is voor u nog niet voorbij; wat zou het toch erg zijn als u met een ingebeelde hemel uw

ogen zou opslaan in de hel! Maar wanneer de Heere werkelijk levendmakend in een mensenleven aan het werk gaat – en wat gun ik u dat met alle liefde van mijn hart – dan wordt alles nieuw. Want dan gaat de Heere door het werk van Zijn Geest zó een overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel! Dan komt de Heilige Geest zó een te openbaren hoe het ganse leven niets anders is geweest dan het dienen van de satan, dan een najagen van het eigenbelang, dan een eren en verheerlijken van het eigen ik. O, dan worden de blinde zielsogen geopend voor de verdoemelijke staat der algehele verdorvenheid waarin men verkeert. En dan gaat zó een zijn gescheidenheid van God inleven, dan komt zó een erachter niet alleen tegen een rechtvaardig God gezondigd te hebben, maar ook tegen een goeddoend God! Dan wordt zó een tot een menskind dat het niet meer kan uithouden in de wereld, dat geen plezier meer vindt te midden van de vroegere vrienden. Dan gaat zó een zich steeds meer terugtrekken naar stille plaatsen, om het daar van dorst uit te roepen naar de levende God, en om daar te dorsten naar het waarachtige, nieuwe leven in en door Christus. Dan komt er in het leven ware droefheid over de zonde, en droefheid naar God. Dan leert zó een het in waarheid uit te kermen: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja geliefden, dan moet zó een het gaan bekennen hoeveel roepstemmen er geweest zijn in het leven, en die heeft hij allemaal in de wind geslagen. O geleefd te hebben naar wat er staat in Job 21: 14: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust.” Dan wordt de zonde tot zonde en de schuld tot schuld, en dan wordt er een ware dorst naar GóD geboren, omdat dezulken het zo gaan inleven, beleven en doorleven dat de gemeenschap met de levende God is verbroken! Ja dat ze Gods recht zó hebben geschonden dat ze van zichzelf nooit meer de drie-enige God zullen kunnen grootmaken. En weet u, die dorst naar God wordt almaar erger, almaar erger, want de Heere gaat zó een die schuld, in een weg van recht, almaar duidelijker opbinden. Dan gaat zó een het zien, van de vroege jeugd af nog nooit de Heere te hebben bedoeld! En wat gaat de Heere dan de schuldbrief, vergezelschap van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt”, overhandigen. Want de Heere is een rechtvárdig God, en Hij kan van Zijn recht niet af. Dan gaat zó een over de aarde in zijn ongeluk, en moet hij gaan ervaren dat zijn handen steeds meer leeggemaakt worden en dat hij alles kwijtraakt uit zijn zakken, en dat het kleed van eigengerechtigheid door de mot wordt verteerd. En dan gaat hij het ervaren dat zó een uitgeledigd wordt van vat in vat, keer op keer, en dat de kroon van zó een omgekeerd en omgekeerd en omgekeerd wordt gesteld. O, dan wordt zó een gewaar wat hij nooit voor mogelijk had gehouden, namelijk dat hij tot een doodschuldige wordt, een doemwaardige en een helwaardige, en dat zalig worden gans onmogelijk is. Dan gaat zó een het zien, alleen nog maar te kunnen sterven onder en door Gods verdoemend recht. Ja, dan gaat zó een het zien dat hij alleen nog maar leven kan voor die rechtvaardige en heilige God als hij met God wordt verzoend, in en door het schuldovernemende, schuldbetalende, schuldwegdragende en verzoenende werk van Christus. Maar Christus wordt je slechts geschonken van achter het recht, dus nadat je bent omgekomen met jezelf; want “het einde der wet is Christus”, zegt Gods Woord. Dan wordt zó een van dag tot dag, steeds dieper geleid op die diepe weg der ellende naar het ogenblik waar hij zal moeten gaan roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” Dan gaat zó een Psalm 42:1, dat we samen gezongen hebben, zo beleven; dan gaat zó een, meer dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwen naar de frisse waterstromen, schreeuwen naar God. Dan worden van binnen uit de woorden zo ervaren: “God des levens, ach, wanneer zal ik naad’ren voor Uw ogen, in Uw huis Uw naam verhogen?” Is dat nu de weg waarin u al bent geleid door de Heere? Toe, onderzoekt het eens, want dát is de weg waarin de Heere al Zijn ware kinderen komt te leiden. O ze zullen

in de woestijn geleid worden, om daar te leren dorsten naar de levende God, om daar te leren dorsten naar de wateren des levens, om daar te leren dorsten naar de Borg des levens, omdat Die hun als Enige het water des levens kan schenken, de wijn des levens en de melk des levens, waardoor ze de drie-enige God eeuwig kunnen grootmaken.

Ach, er zijn er tegenwoordig zoveel die menen dat het helemaal niet nodig is om persoonlijk en van achter het Goddelijke recht de Heere Jezus geschonken te krijgen. Als je hen hoort praten, dan vertellen ze over hun gevoeligheden, over hun ontroeringen, hun tranen, hun hunkeren en over hun dorsten naar God; en ze maken daar allemaal grondjes van voor de eeuwigheid, en ze menen met dat alles ín te mogen gaan in de bruiloftsmaal. Maar als ze daar komen, dan zullen ze de deur van die bruiloftsmaal gesloten vinden, en dan zullen ze van achter die gesloten deur de stem van de hemelse Rechter horen zeggen: “Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet” - terwijl de Heere al de Zijnen kent – om eeuwig buiten te moeten blijven, waar de honden en de tovenaars zijn, de hoereerders en de doodslagers, de afgodendienaars, en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet; om eeuwig hun tong te kauwen en in dorst daar de tijd door te brengen zonder dat er een eind aan komt, uitroepende: “Had ik maar, had ik maar...!; Had ik maar geluisterd naar de ernstige knechten des Heeren; had ik maar niet gedacht dat ik nog alle tijd had omdat ik nog jong was; had ik de roepstemmen des Heeren die naar me toekwamen door het overlijden van een beminde, door de auto-ongelukken van bekenden, maar niet achter me neergeworpen; had ik de duivel maar geen voet gegeven...” O geliefden, onthoudt het toch, zonder die waarachtig, van Isrels God geschonken Borg, Die alleen van achter het recht in waarheid geschonken wordt, mist u Hém, de Bron des levens, Die tevens het Water des levens is. En als ge zó voor God verschijnt, zult ge als een eeuwig dorstige, in de poel van vuur en sulfer zijn. Toe, vraagt de Heere toch eens om u eerlijk te maken.

We weten nu tot wie de nodiging uitgaat; o dan is het zo belangrijk dat we daar een diep en helder zicht krijgen op onszelf, door het werk van de Heilige Geest. En als we in waarheid zo'n waarachtig dorstige geworden zijn, o wat wordt daar dan geleerd te smeken tot de Hemel: “Geef mij Jezus, of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” Dezulken húnkeren dan naar die Bron des levens, naar die Zaligmaker; o daar smeken ze dag en nacht om; ja ze beleven wat de psalmist zegt: “Mijn hand was des nachts uitgestrekt”, om Hém te mogen ontvangen.

Maar geliefden, in onze tekst wordt nóg een kenmerk genoemd, van degene *tot wie de nodiging uitgaat*. Want het zijn niet alleen dórstigen, het zijn ook mensen die geen géld hebben, staat er. En dan begrijpt u het waarschijnlijk al, ook dat slaat niet op onze aardse omstandigheden, ook al beweren moderne exegeten dat wel; het gaat hier niet om mensen die geen geld hebben om aardse zaken te kunnen kopen. Het gaat hier om mensen die gééstelijk gezien geen geld hebben om te kopen. Dan gaat het om de mensen die door het werk van de Heilige Geest álles zijn kwijtgeraakt; die zijn ellendig en arm geworden, die kunnen geen kwadrantpenning mee- en aanbrengen bij de Heere om iets van hun schuld af te doen. Och, de Heere heeft ze álles afgenomen: hun godsdienst en hun vroomheid, hun oppassendheid en hun kerkelijke meelevendheid. O, ze hadden, opkomend vanuit het werkverbond, zoveel verzameld en vergaderd, om dat allemaal bij de Heere neer te leggen en te laten opschrijven, en te zeggen: Kijk Heere, dát hebben wij. Maar de Heere heeft door het werk van de Heilige Geest dat allemaal afgenomen. Het is hun tot schade en drek en geworden, zegt de apostel Paulus; het is hun tot schande geworden. Ze zijn erachter gekomen dat ze geprobeerd hebben om door middel van al die zaken de zaligheid te verdienen; ze

hebben dus het bloed van Christus onrein geacht! Degenen die geen geld hebben, zijn de mensen die geestelijk aan de grond terechtgekomen zijn, en als bedelaars op hun knieën liggen, die hun tong in het stof steken, en alleen nog maar kunnen bedelen, kermen en roepen tot de Heere. Het zijn de mensen die de dierbare vijf nieten van vader Schortinghuis zo hebben leren kennen, als hij zegt: “Ik wil niet, en ik weet niet, ik kan niet, en ik heb niet, ik deug niet”; mensen die geestelijk aan de grond gebracht zijn. Kunt u dat dan al volgen? Weet u daar dan al van? Zit u dan hier vanavond omdat u zo’n bedelaar bent? Bent u schreiend hierheen gekomen omdat u zegt: “Ik ben alles kwijt, ik ben zelfs Góð kwijt; ik ben een goddeloze, ik ben het bééld Gods kwijt, ik ben een ellendige en een arme. Wat hoop ik het voor u.

We komen in onze tijd op veel plekken de verderfelijke leer tegen dat je behoort bij degenen tot wie de nodiging uitgaat als je gedoopt bent, als je rechtzinnig bent, als je ernstig met de zaken des Heeren omgaat, en als je kunt vertellen over een ontvangen tekst, of een te binnen geschoten versje. Maar in waarheid gaat die nodiging alleen uit tot degenen die helemaal niets hebben: ellendigen, armen, bedelaars; alles, ja alles kwijt. Ze hebben alleen nog maar zonde en schuld over. Ze ruiken soms de walgelijkheid van zichzelf omdat ze tot een stank in Gods neusgaten zijn geworden; ze mishagen zichzelf. En dan moet ik het zeggen, dan zijn wij van nature zulke vijanden van deze leer en van deze weg; want wij mensen zijn door onze zondeval zó hoogmoedig geworden, dat wij door onze eigengerechtigheid altijd weer proberen iets aan te wijzen bij de Heere dat meetelt voor onze zaligheid. En daarom wijzen we die prediking zo af, die ons alles komt af te nemen en uit handen te slaan. Maar Gods Woord zegt: het gaat om die dórstigen. En wij, die misschien zo rijk zijn als de Laodicezen; wij die het zeggen, niet met woorden, maar met onze uitstraling, rijk, en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben; o wij zullen erachter komen dat het heil slechts voor hen is die dorsten naar God door het werk des Heeren. Want het staat in onze tekst dat alleen degenen die géén geld hebben, mogen kopen op de markt van vrije genade. Wat zou het nu kostelijk zijn als wij dat mogen zijn of worden, en als alles ons uit handen geslagen wordt, als we van die uitgeschudde bedelaars worden, die niets hebben om voor God te kunnen bestaan en wier toestand in de beleving steeds hopelozender wordt, die nooit meer zalig kunnen worden, voor wie het kwijt is, eeuwig kwijt! Want weet u, voor zulke dorstigen geldt nu de nodiging van vanavond; want als dezulken door het werk Gods mogen gaan vluchten tot die markt van vrije genade, dan zullen ze het mogen gaan ervaren hoe daar ingelost wordt die nodiging waardoor ze geroepen zijn, en hoe ze daar ontvangen wijn en melk; ja hoe ze daar bij God vandaan verzadigd worden met datgene wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken.

Maar nu willen we eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65 en daarvan het 2^e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d’ overhand op mij;
Maar ons weerspanning overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien G’ uit al ’t aards gedruis
Doet naad’ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

En weet u geliefden, als die ellendigen en armen, die dorstigen, door het werk des

Geestes, op die markt van vrije genade komen, dan zullen ze er zo achterkomen dat het wáárheid is dat de Heere Jezus Zijn leven heeft gegeven opdat zij zullen ontvangen wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken. O, dan komen ze erachter dat de Heere Jezus de wet heeft vervuld, dat Hij hun schuld heeft betaald en hun zonde verzoend, en dat Hij genoegdoening heeft gegeven aan het recht des Heeren. Ja, als ze op die markt van vrije genade mogen komen, en als ze gezien en ervaren hebben dat er voor hen alleen maar een weg was naar de dood, naar de hel en naar de verdoemenis, om Gods recht te verheerlijken door hun verlorenheid, o dan mogen ze erachter komen dat Gods Woord waar en waarachtig is, en dat ze daar die lieve, lieve Heiland geschonken krijgen om níet, uit genáde! O, als de Heere, ook in onze tijd, een mensenkind gaat leiden op die afgaande weg, waar het omkomen wordt onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, om te zien dat men nog maar één plek heeft verdiend; en dat is dáár, in die buitenste duisternis; o dan mag zo'n verlorene het beleven hoe hij de Heere Jezus geschonken krijgt. Ja hoe het plaatsvindt, dat de Heere Jezus tussentreedt, en dat Hij zegt: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven." Dan mogen ze het meemaken hoe hun daar in de volle beleving een nieuw hart wordt geschonken, dat vervuld is met de liefde van God en de liefde tot God. Dan mogen ze het meemaken dat ze daar het waar zaligmakend geloof ontvangen en dat ze door dat geloof, uit genade, om niet, bekleed worden met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. O geliefden, dan mogen ze het gaan meemaken, op Gods tijd, dat ze uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernemen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." O, dan mogen ze het meemaken, dat ze door het dierbare bloed van Christus gered, verlost en gereinigd worden van al hun vuile zonden, en dat ze bij het volk des Heeren mogen behoren dat eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. O, in zichzelf verdorven, verdoemd en verloren, maar door Gods vrije, soevereine genade opgeraapt van het vlakke des velds, en gewassen in het dierbare bloed van Hem, om als een reine maagd aan God de Vader te worden voorgesteld. Dan begrijpt u het misschien, als dát een mensenkind uit genade ten deel valt, o dan smelt hij weg in de aanbidding van de drie-enige God; dan verzinkt hij in de grootmaking van Gods Naam. Dan kan die mens het niet op, en dan moet hij niet zelden uitroepen: "Waarop was het op mij gemunt? Daar er duizend gaan verloren, die Gij geen ontferming gunt. Schoon Gij ruim zo grote zonden hebt in mij, als hun, gevonden?" En dan mogen ze wegsmelten in de armen van de hemelse Bruidegom en de kussen van Zijn mond gevoelen. Dan moeten ze niet zelden uitroepen: "Mijn Liefste, Mijn Liefste is mijne"; om soms zó door de liefde Gods overmand te worden, dat ze het uitroepen: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen."

Maar weet u daar dan al van? Kent u het dan al, om door het werk des Heeren als het ware opgetrokken te worden tot in de binnenkamers van de hemelse Bruidegom, "Die blank en rood is en Die de banier draagt boven tienduizend"? O, vraagt het u eens af. Want daar weet al Gods ware volk van.

3°. Wat de nodiging ontsluit

En als we onszelf dan met het derde aandachtspunt afvragen *wat de nodiging ontsluit*, och dan hebben we het gehoord – en we zullen maar dicht bij de tekst blijven – dat daar ontsloten worden wijn en melk. Och dan begrijpt u hopelijk dat dit ten diepste kostelijke benamingen zijn voor álles wat het nieuwe leven als kind des Heeren betreft. Wijn en melk; dan staan die voor de verzoening door voldoening met de rechtvaardige, heilige God, uit en door het werk van de Heere Jezus Christus. Dan

staan die voor de betaling van de schuld bij die hemelse Schuldheer, zodat Die er niets aan te kort komt; dan staan die voor de genoegdoening aan het recht Gods. Dan staan wijn en melk voor de kostelijke zaken van geloof, liefde, aanbidding en verheerlijking van Gods Naam. O, wijn en melk: woorden die in feite wijzen op de Heere Jezus Christus Zelf. Hij is als het ware de samenbundeling van wijn des levens en van melk des levens. Dezulken ontvangen dan uit genade, om niet, wijn en melk; ze ontvangen Christus; om door en uit Hem gevoed en gelaafd te worden. Om door en uit Hem het leven te ontvangen; om door en uit Hem de drie-enige God eeuwig groot te maken. En als je de Heere Jezus ontvangt, de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, dan brengt Hij álles mee; o al wordt dat soms stap voor stap in de tijd aan een menskind toegepast, Hij brengt alles mee, alles; zodat zó een verlost kan worden uit zijn gevangenis; zodat zó een bevrijd kan worden van de dikke, koperen ketenen, en zodat zó een toegerust kan worden tot de lofprijzing des Heeren, ook hier in het leven. O geliefden, dan zullen Gods kinderen merken dat ze door die wijn en door die melk, en dus door Christus, steeds meer moeten sterven als oude mens; om steeds meer te mogen opstaan als nieuwe mens; ja, dat ze een stervend leven leiden, om te leren God steeds kostelijker, heerlijker en rijker groot te maken. Dan gaan ze ervaren dat er uit hen geen vrucht is in der eeuwigheid, maar dat de Héére hun alles schenkt. O, dan wordt hun leven als de woestijntocht van het volk Israël; dan drinken ze van het water uit de Rots, dan eten ze van het Manna uit de hemel en dan ontvangen ze door Gods genade Zijn nabijheid en zorg, ja alles wat nodig is om de Heere groot te maken. Dan komen ze erachter, dat ze in en door Christus bekomen hebben goud, beproefd komende uit het vuur; en dat er witte klederen voor hen weggelegd zijn om God daarin groot te maken, ja dat er een erfenis is, die in de hemelen voor hen bewaard is. Och, en wat mag dit volk die wijn en die melk bij tijd en wijle zó kostelijk smaken, dat ze het niet óp kunnen; dat ze als het ware weggezonden en weggesmolten liggen in de grootmaking van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; dat ze het mogen ervaren en proeven hoe goed nu de Heere is voor een slecht mens.

Onderzoekt uzelf toch, of u iets daarvan weten mag en of u iets daarvan kennen mag, opdat ook u proeven mocht van die hemelse wijn en die hemelse melk. Maar dezulken ervaren ook hoe rijk ze nog zijn in zichzelf; o ze moeten elke dag armer worden, elke dag ellendiger, en elke dag leren bedelen om kruimkens van Gods genadetafel. Ze leren dát dag na dag; en daarom houdt de Heere Zich alleen maar een bedelaarsvolk over, dat smeekt, vraagt en kermt en zucht om uit de hemel gevoed te worden.

4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

En als u zich ten slotte, met ons vierde aandachtspunt, afvraagt *hoe de nodiging wordt aanvaard*, dan kijken we opnieuw naar onze tekst, en dan lezen we daar dat er gesproken wordt over een komen, een kopen en een eten: “Komt, koopt en eet.” En dan zegt iemand die goed is in de Nederlandse taal: “Dat zijn drie werkwoorden.” En werkwoorden zijn woorden die aangeven dat je wérken moet, dat je de dingen dóen moet. Niet alleen de remonstranten zijn daarmee aan de haal gegaan, ook velen op het zogenaamde gereformeerde erf. Want wat kunnen we het vandaag aan de dag toch ook op vele plaatsen horen dat je moet kómen, moet kópen en dat je moet éten; je moet het allemaal dóen; de méns moet komen, de méns moet kopen en de méns moet eten. Maar men vergeet dat het nu juist de bedoeling van de woorden uit onze tekst is om aan te geven hoe dood wij in onszelf zijn. Want u, jij en ik zijn van nature dood in de misdaden en de zonden. En dus moet ik het nog dieper zeggen; want dan kúnnen we niet slechts niet komen, niet kopen en niet eten, maar dan wíllen we dat ook niet! O, wij moeten niets van de zaken des Heeren hebben. De Heere Jezus zegt het ook zo

duidelijk: “Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke.” En Hij zegt in Johannes 5:40: “Gij wilt tot Mij niet komen.” Wij mensen, zijn vijanden van vrije, soevereine genade; en al Gods volk komt erachter dat het niet komen kán en niet komen wíl; en dat het geen geld heeft om te kopen en geen mond om te eten. Soms lezen we in de krant, dat er op een zendingsmiddag gewoonweg gezegd wordt dat de méns het kan; dat als de Heere Jezus klopt, die méns kan opendoen. Maar Gods volk komt erachter dat ze dat niet kúnnen, dat ze niets kunnen, tenzij de Heere het hun geeft. Want de Heere moet je trekken met de koorden van Zijn liefde, uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Hij moet je dragen als een Méfiboseth, die verlamd is en niet gaan kan; Hij moet je in Zijn armen nemen, om je bij die meerdere David te brengen. De Héére moet die spijze kopen en betalen met de prijs van Zijn bloed, om te kunnen uitdelen uit genade, om niet, wat er als het ware gekocht moet worden, zonder geld en zonder prijs. En de Heere moet ons een mond des geloofs geven om te eten wat Hij ons te eten geeft. Het moet alles bij de Heere vandaan komen; het is dat eenzijdige, alzijdige Godswerk. En nu zegt iemand misschien wel: “Dan moet ik er maar op wachten totdat de Heere dat werkt.” Dan openbaart u precies dat u nog nooit iets met het werk Gods te maken hebt gekregen. Want als er werkelijk dorst is en werkelijk honger en een werkelijk snakken naar die hemelse spijze, o dan roept zulk een mens: “Heere, trek Gij mij, zo zullen wij U nalopen”. “Bekeer Gij ons, zo zullen wij bekeerd zijn.” “Schenk ons toch Heere, die lieve Zone Gods, van achter het recht, die ware wijn en die ware melk, om U eeuwig groot te maken.” O geliefden, de wijze waarop wij zullen ontvangen en waarop de nodiging wordt aanvaard, is door het werk Gods in onze ziel, ja door het werk Gods alleen!

Wat zou het toch groot zijn, als de Heere in uw en jouw ziel kwam uit te werken dat u in uzelf verloren ging, volkómen verloren ging, om Christus te ontvangen, en in, uit en door Hem die ware spijs en drank, om eeuwig God groot te maken. En wat zou het groot zijn, als u die kostelijke, hemelse Bruidegom in de armen zou mogen vallen, omdat Hij voor u wijn en melk wordt, de Goddelijke spijze, om eeuwig de drie-enige God groot te maken. Dan wordt het voor u waarheid wat het oude volk leerde zeggen: “Weg wereld, weg schatten. Gij kunt niet bevatten hoe rijk ik wel ben. ‘k Heb alles verloren, maar Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben.” En als dat gebeurt, dan komt dat natuurlijk openbaar in de praktijk van het leven; dan gaan Gods kinderen geen geld meer uitwegen voor wat geen brood is, en dan gaan ze zich niet meer door de arbeid inzetten voor wat niet verzadigen kan. O, dan is er zoveel dat niet meer wordt gedaan, waar het hart niet meer naar uitgaat, waarvan ervaren wordt dat het zonde tegen God is om daarmee bezig te zijn. Dan hebben de zulken nog slechts oog voor het goede des Heeren en voor de vettigheid van het huis des Heeren; dan wordt het hun lust en hun liefde om de Heere groot te maken, in woorden en daden, gesprekken en ontmoetingen, met gevoelens en gedachten. Ik weet het wel, daar komt dat volk alles aan te kort; dat moeten ze belijden, elke dag weer. Maar ze willen het zo graag, als het werk Gods in hun ziel in beoefening is.

Kwam u dan al in waarheid op die markt van vrije genade? En mocht u al ontvangen die lieve Christus, die lieve Heiland? Wijn en melk? Om uit en door Hem gevoed en gelaafd te worden en om God drie-enig groot te maken? O geliefden, dat kan niet gemist worden; laat u er toch niet toe verleiden om dit kerkgebouw te verlaten zonder die roep, zonder dat dorsten, zonder dat smeken om de ware dorst bij de Heere vandaan te mogen ontvangen; opdat ge niet zult komen op de plaats waar de Heere zal lachen in uw verderf en spotten als uw vreze komt.

O **onbekeerden** onder ons, wat laat ge u telkens uitnodigen door de wereld nietwaar, juist ook in de vakantietijd. Wat wordt er dan toch vaak gezegd: “Zullen we samen dit doen?” “Zullen we met elkaar dat doen?” Ziet toch hoe ge dan uw tijd, uw geld en uw energie besteedt aan zaken die later als schuld op uw schouders worden gelegd in de dag des oordeels. Onbekeerden, roept dan toch tot de Heere om u in het hart te komen grijpen, want als uw levensdraad afgesneden wordt terwijl ge nog niets weet van die Goddelijke wijn en van die Goddelijke melk, o dan is het kwijt voor u, eeuwig kwijt!

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge erachter gekomen dat ge niet kúnt komen en niet kúnt kopen en niet kúnt eten. O wat is dat uw smart, want wat zoudt ge toch graag de Heere grootmaken. Maar ge gaat gebogen over de aarde, en uw zondenschuld wordt u steeds zwaarder opgelegd. En ge kunt alleen nog maar kermen en roepen tot God om Zijn werk aan uw ziel, tot eer van Zijn Naam. Bekommerden, blijft maar roepen, blijft maar roepen, want op Gods tijd zal Hij komen door trekken, en dan zal Hij u brengen daar waar ge het hoofd op het blok moet leggen, om Christus geschonken te krijgen van achter het recht; en om in Hem, door Hem en uit Hem, God drie-enig groot te maken. Bekommerden, de Heere staat in voor Zijn eigen werk; Hij zal het waarmaken aan een iegelijk die in waarheid gebracht wordt op die markt van vrije genade, en om niet schenken wat eeuwig Zijn Naam zal roemen.

En volk des Heeren, ge weet ervan nietwaar, hoe kostelijk het is om wijn en melk te ontvangen bij de Heere vandaan, en om in de armen van de Zaligmaker weg te smelten. O ge weet ervan om uzelf kwijt te raken en alles in Hem opgelost te krijgen en te zien op Hem alleen. Dan weet ge er ook van om te dorsten naar de tijd, dat ge, verlost van het lichaam der zonde, eeuwig en volmaakt God zult grootmaken. Maar volk, wat is er ook een aanvechting en een strijd!, o wat kan het soms donker zijn als de Heere Zich verborgen houdt en de duivel zich zo machtig toont! Wat dorst ge dan, en wat mist ge dan de wijn des levens en de melk des levens. Och volk, blijf maar roepen, blijf maar smeken, want de Heere leidt dat pelgrimsvolk door de woestijn en door de doodsjordaan heen het beloofde land in, om Hem eeuwig te verheerlijken. Volk, zie daar maar naar uit, verlang er maar naar, want eens wordt het wáár om de ere Gods volkomen te bedoelen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid!

Amen.

Zingen: Psalm 103:7

*Geen vader sloeg, met groter mededogen,
Op teder kroost ooit Zijn ontfermend' ogen,
Dan Israels HEER' op ieder, die Hem vreest;
Hij weet, wat van Zijn maaxsel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof, van jongs af, zijn geweest.*

5^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 22 december 2005

Zingen: Psalm 84 : 5

Lezen : Daniël 5 : 10 - 30

Gebed

Zingen: Psalm 76 : 4, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Daniël 5, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 25e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Dit nu is het schrift dat daar getekend is: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. De tartende mens
2. De ingrijpende Rechter, en
3. De verdoemende God

1. De tartende mens

Geliefden, uit ons tekstgedeelte blijkt dat de immense stad Babel door de Meden en de Perzen is omsingeld; en dat het ogenblik niet ver lijkt of koning Bésazar, de koning van het grote Babylonische rijk, zal worden uitgeschakeld. Och, dan zal gaan uitkomen wat de Heere door middel van de profeet Jesaja en Jeremia heeft doen verkondigen, en wat de Heere koning Nebukadnézar heeft doen dromen. En dan zal de stad, die het beeld is van de goddeloze wereld, die het beeld is van de goddeloze mens, die altijd opstaat tegen God, die altijd in vijandschap leeft tegen zijn Schepper en Formeerder, veroverd worden. Maar weet u, koning Bésazar is daar blijkbaar helemaal niet van onder de indruk, want hij laat geen bidstond uitschrijven, hij roept geen vasten uit zoals dat in Ninevé is gebeurd toen daar de oordeelsprediking te horen was; maar wat lezen we geliefden? We lezen in ons tekstgedeelte dat koning Bésazar te midden van de doodsdreiging een feestmaaltijd laat aanrichten voor zichzelf, voor zijn duizend geweldigen, voor hun vrouwen en voor hun bijwijven. En wat lezen we dan verder?: Dat als koning Bésazar de wijn goed geproefd heeft, dat hij dan de behoefte in zijn ziel gevoelt om de God van Israël te gaan honen, en om heiligschennis te gaan plegen, door de gouden en zilveren vaten, welke Nebukadnézar had geroofd uit de tempel des Heeren, te laten halen en door daar wijn uit te gaan drinken, terwijl de goden van goud en zilver, hout en steen, worden geprezen. Dan heeft koning Bésazar er behagen in om de overwinning op de God van Israël uit te roepen en te vieren; en dan tast die koning de ere Gods op een gruwelijke wijze aan! Ach, dan begrijpt u dat wij in die koning Bésazar, met ons eerste aandachtspunt, *de tartende mens* ontmoeten, ja dat we in hem zien een mensenkind dat zich uitleeft in gruwelijke zonden, terwijl daar de omstandigheden zo bedreigend zijn. Maar geliefden, laten we oppassen als we soms willen gaan wijzen naar die koning Bésazar; want bij ons is het toch niet veel anders. Onze wereld is in grote beroering, de kranten staan vol van

aardbevingen, van vloedgolven, van tornado's, van oorlogen, van moorden en doodslagen en de verschrikkelijkste dingen, waardoor het ons zo duidelijk wordt gemaakt dat de oordelen Gods laag hangen over ons land. Nochtans leeft de mens zich uit in brooddrunkenheid en brasserijen, en is de mens slechts bezig om van alles in te slaan om goede en gezellige Kerstdagen te hebben; ja, de meeste mensen leven gerust en zorgeloos alsof er geen gevaar dreigt en alsof de oordelen Gods niet elk ogenblik kunnen losbarsten. O, de mens gaat in weelderigheid over de aarde en hij grijpt schier elke kans aan om een feest te organiseren en om daarmee de zonden en ongerechtigheden te vermenigvuldigen. Och geliefden, dan is het zo'n wonder dat de Heere nog niet is komen doortrekken, dat wij nog in het heden der genade zijn, dat wij hier vanavond nog in alle rust in dit kerkgebouw mogen zitten. En al worden wij misschien persoonlijk bewaard voor het uitleven van talloze goddeloosheden, wij allen zijn door de zondeval in Adam volkómen verloren en verdorven; wij allen zijn, stuk voor stuk, onbekwaam tot enig goed; wij allen zijn in zonde ontvangen en geboren; wij allen, niemand uitgezonderd, hebben ons moed- en vrijwillig van de Heere afgekeerd. En weet u, wij zijn hierdoor, stuk voor stuk, onrein in Gods ogen; we zijn als een melaatse, ten dode opgeschreven; en er is in ons hart en in ons leven niets te vinden waar de Heere blij mee kan zijn; o wij zijn van de top van eer neergestort in de peilloze diepte van een drievoudige dood; en we hebben ons voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen en nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. O, als de Heere, door het werk van de Heilige Geest, een mensenkind waarachtig komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, dan gaat hij beleven een dode hond voor God te zijn, die nergens anders terecht kan komen dan in de vlammen van Gods toorn en Gods gramschap. Door het ware werk des Heeren – en wat hoop ik toch dat u dat kennen mag – kunnen we nooit boven anderen uitkomen die zich in de dadelijkheid uitleven in goddeloosheden, want dan worden we zélf tot de grootste der zondaren, en dan beseffen we dat alle zaden van boosheid bij ons van binnen te vinden zijn, en dat het een wonder is als we die zonden en goddeloosheden niet uitleven. Ach geliefden, bent ú daar dan al in waarheid achtergebracht? Niet in het praten en niet in het redeneren, maar in de beléving. Hebt ú die verschrikkelijke gruwelen al in waarheid in uw binnenste leren kennen? En is dat u al in waarheid tot smart geworden, zodat u vele tranen hebt geweend van droefheid over uw zonden, en zodat u het hebt leren uitkermen: “O God, wees mij zondaar genadig.” Want dat leert de Heere nu al dat ware volk kennen op Zijn tijd, dat onder het zegel der verkiezing ligt, want de Heere begint altijd bij het begin. Dat is nooit iets anders dan we lezen in Johannes 16 : 8, waar het staat dat de Heilige Geest dan een mensenkind gaat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Maar o, is de Heere dan al in waarheid in uw leven begonnen?, en dáármee begonnen, geliefden? Want weet u, in onze donkere tijd slaan zoveel mensen het eerste deel van de Heidelbergse Catechismus over, om in eigen kracht en in eigen geloof de verlossing aan te grijpen, en om als verlost mensen in het leven te gaan staan, erop rekenende dat ze aan het einde van het aardse leven eeuwig in de hemelse heerlijkheid zullen vertoeven. Maar ach, ze zullen zich bedriegen, want ze zullen op geen andere plaats komen dan daar waar het eeuwig gewezen is en gekners der tanden. Want als een mens nog nooit te maken heeft gekregen met het verdoemende recht Gods, en als een mens nooit overtuigd is geworden van zijn verdorvenheid en zijn verlorenheid, dan heeft hij ook nog nooit in waarheid de Zaligmaker leren kennen, en dan is die mens ook nog nooit in waarheid door het bloed van Christus gereinigd van alle ongerechtigheden, en dan is die mens ook nog nooit in waarheid bekleed geworden met de weldaden Christi, van gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid. Och geliefden, laat het toch eens

nakijken van de Heere hoe het nu met u is gesteld, opdat ge niet met een gestolen Heere Jezus voor eeuwig verloren zult gaan. Een staatsverwisseling is onmisbaar geliefden, voor u en voor jou en voor mij; het wederbarende werk des Geestes moet gekend worden aan deze zijde van dood en graf; u moet door God tot God worden bekeerd. En beseft het toch, de tijd is voorts kort. Och, dan weet ik het, zo in eind december gevoelen we dat soms; de Kerstdagen en dan de jaarwisseling; maar ach geliefden, de tijd is zó kort dat ons leven slechts een handbreed is gesteld. We zitten hier vanavond nog bij elkaar, maar och, wie weet, voor de laatste keer misschien, op deze plek, onder de bediening van Gods Woord, omdat we vannacht nog onze laatste adem zullen uitblazen. O, laat u daarom toch ernstig waarschuwen.

Het feest van koning Bésazar is in volle gang. En dan ineens, zo hebben we in ons tekstgedeelte gelezen, dan ineens komen daar vingers van eens mensens hand, en die gaan schrijven op de kalk van de muur van het paleis van de koning; wonderlijke tekenen staan daar op de muur. En dan komen er geen bliksemschichten, dan komen er geen donderslagen, dan staan daar niet ineens engelen met uitgetrokken zwaarden; maar dan gaan daar vingers van een mensenshand schrijven op de kalk van de wand van het paleis van de koning. Nochtans, nochtans geliefden, voelt koning Bésazar feilloos aan dat het Góds vinger is die daar schrijft en dat hij hier te maken krijgt met *de ingrijpende Rechter*, aldus ons tweede aandachtspunt.

2. De ingrijpende Rechter

Ja, de consciëntie van koning Bésazar gaat op dat moment spreken; de koning Bésazar voelt van binnen dat hij weinig goeds verwachten kan van die Rechter van hemel en aarde. Elk menskind heeft een geweten, een consciëntie, nietwaar? En dat geweten, die consciëntie, gaat spreken bij bijzondere gebeurtenissen; en zeker als daar ineens vingers van een mensenshand gaan schrijven op de kalk van de wand van het paleis van de koning. O, dan weet een mens heel goed hoe het er met hem voorstaat, dan weet hij precies wat hij kan verwachten van die onkreukbare, heilige, rechtvaardige God, Die de zonde niet door de vingers kan zien, en Die niet van Zijn recht af kan. Koning Bésazar is dan ook zeer aangedaan; we lezen het in vers 6 van ons tekstgedeelte: zijn glans verandert, zijn uitstraling verdoft, zijn gedachten verschrikken, de banden zijner lendenen worden los, en alle vreugde verandert in droefenis, zo zeggen de kanttekenaren. En weet u, als dan die koning zijn sterrenkijkers, zijn wijzen en Chaldeeën laat roepen, en als dezen dan moeten bekennen dat ze niet kunnen lezen wat daar staat, dan komt er een diepe angst over koning Bésazar, want dan staat hij daar alléén; alleen voor die ingrijpende Rechter, alleen in de vierschaar Gods, alleen op de plaats waar u en jij en ik ook zullen komen. Dan staat hij daar alleen op die plaats waar geen mens je helpen kan, want dan sta je voor jezelf.

Dan is het voor koning Bésazar zo duidelijk dat het de vinger Gods is, en dat daar de ingrijpende Rechter de tartende mens tot een halt doet zijn. Ja, dan is het zo duidelijk dat daar de levende God dat menskind tot staan dwingt, en dat de levende God niet met Zich laat spotten. O geliefden, daardoor voelt koning Bésazar dat het einde van zijn aardse leven nabij is, omdat die Rechter van hemel en aarde zó persoonlijk ingrijpt in zijn leven, en omdat hij wel vrezend mag voor de straffen van die Rechter. Dan ziet koning Bésazar het oordeel naderen van de ingrijpende Rechter. Maar geliefden, dat is toch voor ons geen vréemde zaak? Want wij leven toch onder de bediening van Gods Woord? En wij worden toch middels de bediening van dat Woord des Heeren regelmatig gewaarschuwd voor het komende oordeel Gods? Wij weten toch, dat wanneer we het wederbarende werk des Geestes niet kennen, niet bevíndelijk

kennen, dat het dan kwijt is voor ons? Wij weten het toch, dat wij Christus, de Heere, geschonken moeten krijgen van áchter het recht, door Isrels God? We kennen het toch, dat we door het verdoemende en afsnijdende werk des Geestes op dat plekje moeten komen waar we nog slechts het hoofd op het blok kunnen leggen, om de Heere Zijn recht te billijken en te omhelzen? En wij weten het toch, dat we over die weg, die afgaande weg, geleid moeten worden tot het verzoenende recht Gods in Christus?

O geliefden, wat bent u al vele malen gewaarschuwd; en wat weet u toch precies met uw verstand wat er nu nodig is, wil het wel met u zijn op weg en reis naar de nimmer eindigende eeuwigheid. Maar wat heeft die verstandskennis nu uitgewerkt in uw leven? Wat hebt u er nu mee gedaan? Jongens en meisjes in ons midden, wat hebben jullie ermee gedaan? Ach geliefden, laten we maar eerlijk zijn, de mens, ook de rechtzinnige mens, ook de godsdienstige mens, ook de vrome mens, gaat maar door op de brede weg ten eeuwigen verderve, omdat de Rechter van hemel en aarde nog nooit is komen ingrijpen in zijn leven, omdat hij nog nooit in waarheid dat schrift des Heeren geschreven heeft zien staan op de wand van zijn levenshuis, en omdat hij dat schrift des Heeren nog nooit ontcijferd heeft gekregen met vlamme letters, bij God vandaan. Want als dat gebeurt geliefden - en wat hoop ik toch dat u het kennen mag, of zult gaan kennen.- o, dan wordt het volkomen anders in het leven; dan houdt alle praten op, dan gaat een mens een oog naar binnen krijgen, en dan ontvangt die mens zelfkennis in het licht van de ware Godskennis, en dan gaat hij het uitschreien: "O God, dat ik zó gezondigd heb." En dan houdt alle redeneren op, want dan kan die mens met het verstand niets meer volgen, maar dan wordt het bevinding, bevinding des harten. En dan gaat die mens alle glans verliezen; dan gaat die mens leren wat het is met knikkende knieën voor Gods heilig aangezicht te staan. En dan trekt die mens het liefst een gewaad aan in de kleuren des doods. En dan gaat die mens het beseffen, beseffen hier van binnen dat het voor die mens kwijt is, eeuwig kwijt is! O, dan wordt die mens gebracht op die weg van ontdekking en ontgronding, waardoor hij alle grondjes onder zijn voeten kwijtraakt; en ontkleding, waardoor hij het kleed van eigengerechtigheid gaat missen. Dan wordt hij gebracht op de weg van afsnijding, waardoor hij afgesneden wordt van de wereld, maar ook afgesneden wordt van de godsdienst, en van Adam en van het leven. En dan gaat die mens beseffen een mónster van goddeloosheid te zijn. En weet u, op die weg ontvallen alle mensen je als helper, daar kom je geheel alleen voor God te staan; alle wereldwijzen laten je in de steek, want de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want ze zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, zo lees ik in 1 Korinthe 2 : 14. En wat wordt die waarheid beleefd door dezulken die van God aangeraakt zijn; ze worden vreemdelingen en bijwoners. O, ze gaan het beseffen dat ze door het verdoemende recht Gods tot dóemelingen worden, en dat ze door het afsnijdende recht Gods alles kwijtraken. Begrijpt u, dat het dan "schrik van rondom" is voor dezulken? O, dan weten ze niet waar ze het zoeken moeten; dan kruipen ze niet zelden over de grond, roepende, smekende om hulp bij de Heere vandaan. Want dan wordt het gevóeld geliefden, dat de ogen des Heeren de ganse aarde doorwandelen en dat men nergens heen kan voor die God, Die alles ziet en alles weet, en alles door? heeft voor die ingrijpende Rechter.

Maar weet u daar dan al iets van bij bevinding? Weet u al wat het is als de Heere door dat verdoemende en wraakoefenende recht komt door te trekken? Hebt u het wraakwaard des Heeren al in waarheid zien hangen boven uw schuldige schedel?

Och, dan ontmoet ik zoveel mensen die zo kostelijk kunnen spreken over Gods

barmhartigheid en over Gods ontferming en over Gods liefde; o, daar kunnen ze van zingen. Maar als je nu met hen doorpraat, dan blijken ze nog nooit iets meegemaakt te hebben van Gods recht en gerechtigheid; dan blijken ze nog nooit gebracht te zijn in de vierschaar Gods, dan blijken ze nog nooit die ingrijpende Rechter te hebben ontmoet; en dan blijken ze nog nooit ontdekt te zijn aan zichzelf, en nog nooit de vloek in Adam te hebben gevoeld, en nog nooit de schuldbrief van de hemelse Schuldheer overhandigd te hebben gekregen, vergezeld van de eis: “Betaal Me wat ge schuldig zijt.” Och, ze konden zo aardig met zichzelf overeind blijven, en ze konden zoveel aanbrengen bij de Heere en neerleggen bij de Heere en laten opschrijven bij de Heere; ze hebben het zo goed gedaan in het leven, ze zijn kerkelijk zo actief geweest, zoveel overgehad voor de gemeente. Maar in Jesaja 1 : 27 daar lees ik altijd maar weer, dat Sion door récht wordt verlost. En dat woordje “recht” in de grondtaal betekent: door een rechtsgeding; het ware Sion gaat áltijd door een rechtsgeding heen. “En haar wederkerenden door gerechtigheid” betekent dat de Heere voor de ware keurlingen van Hem op Zijn tijd de vierschaar gaat spannen, en dat ze daar naar recht verdoemd zullen worden, dat het kwijt is. Om het ook mee te gaan maken dat daar die Heiland en Zaligmaker tussentreedt, tussen dezulken en die ingrijpende Rechter, en dat Hij het daar zegt: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” Ja, om het te gaan meemaken dat dezulken gewassen worden in het dierbare bloed van Christus, dat dezulken bekleed worden met de heilsklederen Christi, en dat dezulken mogen wegzinken in de armen van die Heiland.

Och geliefden, kijkt het eens na in uw leven of u daarvan weten mag, of dat bekend voor u is. Wat zou het erg zijn als u dat allemaal zou missen. Want dan zal die Rechter van hemel en aarde, die ingrijpende Rechter, niets anders tegen u zeggen dan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om u eeuwige smarten te laten leiden, en om u, door uw verdoemenis, het recht Gods te doen verheerlijken. Laat het toch eens nakijken van de Heere. Weet u, het is nog het heden der genade, de lieflijke dag der zaligheid is voor u en jou nog niet voorbij. O, dat u toch de onmisbare Godsgreep in uw hart zou mogen leren kennen.

Koning Bélsazar komt ons zo te openbaren wat het uitwerkt als die ingrijpende Rechter in je leven komt. Want dan gevoelt hij onomstotelijk dat de dood voor hem is gekomen. Zijn wijzen, zijn Chaldeëen, zijn sterrenkijkers kunnen hem niet meer helpen; zijn hele leven klaagt hem aan, het is voor hem verloren. En koning Bélsazar is daar zelf zo door aangegrepen dat hij al zijn glans heeft verloren; zo erg, dat zijn geweldigen er zelfs van onder de indruk zijn, zo lezen we in vers 9. De komst van de ingrijpende Rechter in een mensbestaan blijft nooit onopgemerkt hoor, daar hoef je niet van te vertellen, dat hoef je niet aan te wijzen; want als dat gaat gebeuren – en ik hoop dat u het kennen mag – dan zien de medemensen het direct, dan merken ze dat op in je gezin; dan ervaren ze dat op je werk, bij je collegae; dan weten je burens en je kennissen daar in de kortste keren van. Want dan word je leven totaal anders, dan krijg je een gans andere gang; dan wordt daar de brug opgehaald naar de wereld, dan wordt daar de lust weggenomen uit alle wereldse zaken. Dan wil je het liefst gaan luisteren naar het recht verkondigde Woord des Heeren, waar dat ook bediend wordt; en dan ga je steeds gebogener onder de drukkende schuld des Heeren. daar die vraag prangt (omkeren bandje} Och, en dan gaat die ingrijpende Rechter steeds dieper ingrijpen, het ontleedmes gaat steeds verder en dieper; en dan komt daar het hele leven open te liggen bij het licht van Gods wet en Gods recht. En dan moet een mens het gaan zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Om

volkómen aan de zijde Gods te gaan vallen en om het volkómen eens te zijn met die ingrijpende Rechter, als zó een weggeworpen moet worden in de poel van vuur en sulfere. En wat dan die ingrijpende Rechter aan zo'n mensenkind duidelijk gaat maken dat komt nu openbaar in de verklaring van hetgeen de Heere heeft geschreven op de wand van die muur van dat koninklijk paleis; want dat gaat de Heere verklaren. Och, dan kunnen die waarzeggers, die sterrenkijkers en die Chaldeeën er geen kant mee uit. Maar dan gaat de Heere Zelf zorgen voor een uitlegger, voor een verklaarder. En dat doet de Heere toch altijd, geliefden? De Heere zorgt er altijd Zelf voor dat Zijn Woord wordt verkondigd; de Heere roept altijd Zelf Zijn knechten, en Hij zendt hen uit om het Woord van Hem getrouwelijk te bedienen. Dat gebeurt toch tot op dit ogenblik? De Heere zorgt ervoor dat door het getuigenis van de koningin-moeder de aandacht wordt gericht op Daniël, Daniël, het oude knechtje des Heeren; en dat Daniël daar binnenkomt in die goddeloze ruimte van de feestzaal van de koning, waar de tartende mens zo aanwezig was, en waar God zo gelasterd werd, maar waar God ook heeft ingegrepen. En dan moet Daniël, dan moet hij die koning Bésazar, die door iedereen gevreesd wordt, die koning die daar heerste over mensenlevens, het Woord Gods gaan verkondigen, het oordeel Gods gaan aanzeggen. En dat gebeurt nog steeds. Want vorsten en vorstinnen, eenvoudigen en zeer geleerde mensen, mannen en vrouwen, jongens en meisjes, krijgen het oordeel Gods te horen als het Woord des Heeren recht bediend wordt. Och, dan weet ik wel, daar wil een mens van nature niet van weten; en vooral de godsdienstige mens roept het uit: "Spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen." Die wil opgebouwd worden, die wil bemoedigd worden en vertroost worden als het Woord des Heeren uitgaat. Maar geliefden, als het Woord Gods recht bediend wordt, zal daar altijd het oordeel des Heeren in meekomen. En weet u, Gods ware knechten praten nooit iemand naar de mond vanwege de beloning. U hebt het gehoord nietwaar, Daniël wordt zoveel beloofd, hij zegt: "Koning, houd u het maar, ik zal u het Woord prediken. O, die ware knechten brengen dat Woord in gehoorzaamheid aan de Heere, en dus wordt daar die koning, met die duizend machtigen en al hun vrouwen en bijwijven gewaarschuwd. En dus wordt tot in onze tijd een iegelijk gewaarschuwd voor de komende oordelen Gods, en dus gaat er niemand ongewaarschuwd verloren, ook u niet en ook jij niet. Wat zou het groot zijn als u dat Woord des Heeren ter harte zou nemen.

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 119, en daarvan het 60^e zangvers:

*Al 't godd'loos volk verdoet G' als schuim van d' aard',
 Dies zal ik Uw getuigenissen vrezen.
 Het heeft mijn ziel verschrikkingen gebaad,
 Ja, zelfs is mij het haar te berg' gerezen,
 Als ik op Uw gerichten heb gestaard;
 Uw oordeel, Heer', kan niet dan vreeslijk wezen.*

Nu vragen we ons natuurlijk af wat daar nu precies geschreven staat op die wand, en wat nu het Woord des Heeren, het Woord van de ingrijpende Rechter, is. Och, dat zijn de woorden van onze tekst, nietwaar: "MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN." En weet u wat dat nu betekent? O, wat zou het toch groot zijn als u zou mogen luisteren met uw ziel. Dat betekent geliefden, dat die ingrijpende Rechter in het leven van die koning Bésazar, die zich niet heeft vernederd, is gaan tellen, gaan tellen: "MENÉ"; tellen: Hij is de zonden gaan tellen, Hij is de ongerechtigheden gaan tellen. En Hij heeft die zonden en ongerechtigheden geteld tot in de vroege jeugd van koning

Bélsazar toe. En er is niets vergeten, want er is een gedenkboek voor de Heere, en daarin staan alle overtredingen van Gods wet, alle schendingen van Gods recht, alle vertrappingen van Gods deugden, alle aanrandingen van Gods liefde. En als de Heere gaat tellen al die rijen, al die gebeurtenissen, dan komt een mens als een goddeloos, doemwaardig en helwaardig mensenkind openbaar. Dan komt het zo naar voren dat er nu niets te vinden is in een mensenleven dat goéd is voor de rechtvaardige en heilige God, dat die mens verdient alleen maar eeuwig zal kermen in de hel.

Maar geliefden, hoe zal het nu voor ú zijn, als de Heere úw gedenkboek gaat openen, en als de Heere in úw leven gaat tellen, wat zal Hij dan voor gruwelen tegenkomen? Vleselijke gedachten, begeerlijkheden, hunkeringen waar gelukkig niemand van weet, uitglijdingen in het verborgene. O geliefden, als de Heere bij u en bij jou gaat tellen, wat komt Hij dan allemaal tegen? En als dat gebeurt – en ik gun u dat met mijn hele hart –; als dat tellende werk des Heeren in je leven gaat plaatsvinden – en daar krijgen al Gods ware keurlingen mee te maken – o, dan stapelen daar die zonden en die schulden zich maar op, dan wordt het een schuld van de aarde tot aan de hemel, een ónbetaalbare schuld. En dan meent die mens dat hij daar niets van betalen kan. O, dat heeft hij wel geprobeerd in het begin, om met zijn godsdienst en zijn vroomheid en zijn ernstigheid wat van die schuld af te doen, maar de Heere heeft hem zo duidelijk gemaakt in dat werkhuis dat hij zich wel doodwerken kan, maar dat er van die schuld nog geen kwadrantpenning af kan. Dan liggen dezulken wakker, nacht na nacht; ze durven nauwelijks te gaan slapen, benauwd dat ze zijn om hun ogen op te slaan in de hel. Dan kunnen ze alleen nog maar in stilte bedelen en smeken om toch van de Heere geholpen te worden. Is dat uw weg nu al geworden? En weet u nu al in waarheid van dat tellende werk des Heeren af?

Och, en dan weet ik het, er zijn mensen in onze tijd, bij honderdduizenden, die tellen heel anders, die tellen hun zegeningen, en dan zeggen ze: “Ja, maar ik ben gedoopt en ik heb openbare belijdenis gedaan en ik ben elke zondag en ook doordeweek getrouw in de kerk en ik breng grote offers voor de gemeente en het kerkelijke bedrijf.” En zo tellen ze maar door. En de godsdienst zet dezulken er met vreugde bij, om ze te vertellen dat ze zoveel in hun handen en hun zakken hebben dat ze de Heere met vreugde tegemoet kunnen gaan. Maar bij de Heere telt dat alles niet mee hoor, want in de dag der verbolgenheid dan zal alleen de gerechtigheid van Christus een mens doen ontkomen; dan zal het alleen meetellen of je bevindelijk op dat plaatsje bent gebracht waar je verlóren hebt moeten gaan onder en door het verdoemende recht Gods, en waar je van achter dat recht Christus geschonken hebt gekregen. Dan zal het alleen maar meetellen of je de waarheid van die woorden hebt leren kennen die daar zeggen: “Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend”; en of je zó aan de zijde Gods bent gevallen dat je het volkómen met de Heere bent eens geworden wélke weg Hij ook met je gaat. Och geliefden, hoe is het dan bij ú? Is dat zondetellende werk dan al in waarheid in uw leven begonnen?

En weet u, dan staat er op de wand van het koninklijk paleis twee keer geschreven “MENÉ, MENÉ”: geteld, geteld; tot twee keer toe. En dat betekent, dat de Heere ook zal gaan voleindigen; de Heere heeft geteld en de Heere zal gaan afrekenen. In vers 26 daar komt dat openbaar: “voleind”. de Heere gaat een einde maken aan het leven van koning Bélsazar, Hij gaat hem de rekening definitief presenteren, en dus gaat het op de dóód aan voor hem. En sterven...., u weet het, dat is God ontmoeten. Voor koning Bélsazar gaat het op de vierschaar Gods aan, om daar, verdiend, te gaan ontvangen wat naar zijn daden is. Koning Bélsazar, we hebben het gehoord, hij heeft zich niets aan de Heere gelegen laten liggen, hij heeft alle tekenen des Heeren in de wind geslagen en is zijn eigen gang gegaan.

3. De verdoemende God

En nu krijgt hij, met ons derde aandachtspunt, te maken met *de verdoemende God*. Want het oordeel Gods over hem zal voltrokken worden, want daar is geteld en daar wordt voleind, daar wordt afgerekend. En dan kun je tot de bergen en tot de steenrotsen zeggen: “Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht Desgenen Die op de troon zit en voor de toorn des Lams.” Maar dan zal dat geenszins geschieden, en dan zult ge daar voor eeuwig die smarten moeten doormaken, om Gods recht te verheerlijken in de eigen verdoemenis. En dat eeuwig geliefden; dus nooit voorbijgaand. Och weet u, dat is niet in te denken, dat is niet voor te stellen.

Maar weet u, dan maakt Gods Woord ons zo duidelijk dat we die koning Bésazar niet buiten onszelf moeten zoeken en niet buiten dit kerkgebouw; maar dat wij, u en jij en ik, van dezelfde lap zijn gescheurd, en dat we die koning Bésazar dus hier, bij onszelf, moeten zoeken. En dus zullen we met de gebeurtenissen van ons tekstgedeelte moeten inkeren tot onszelf, beseffende dat ook wij met de verdoemende God te maken krijgen, en dat we daar elk ogenblik mee te maken kunnen krijgen, want ons leven is slechts een damp en de dood wenkt ieder uur. Och geliefden, misschien is de Heere uw zonden al aan het tellen, en misschien komt de Heere vannacht wel afrekening houden met u, misschien morgen; misschien maakt u de Kerst niet meer op aarde mee. En als ge dan nog zijt zoals ge geboren zijt, is het kwijt geliefden; dan zult ge daar de verdoemende God ontmoeten, en dan zult ge weggeworpen worden in de poel van vuur en sulfer. Toe, laat u toch waarschuwen vanavond.

En dan maakt onze tekst duidelijk wat er nog meer gebeurt; “MENÉ, MENÉ, TEKEL.” “TEKEL” betekent: gewogen. Het leven van koning Bésazar is in de weegschaal gelegd, in de weegschaal Gods, in de weegschaal van Gods recht. En God is een rechtvaardig God; o, als Hij het leven van een mens in Zijn weegschaal legt, dan kun je erop rekenen dat het daar éérlijk toegaat, en dat een mens geoordeeld wordt naar Góds recht. En dan kun je erop rekenen dat elk mens te licht bevonden wordt. Elk mens, u en jij en ik van nature, te licht bevonden. Ach, dan weet ik het wel, dan proberen we als het ware wel wat gewichtjes erbij te zetten aan onze kant, en we proberen van alles op te noemen en aan te dragen. Maar het doet alles niet mee, want het zal naar Gods recht en gerechtigheid mee moeten tellen. En dan komt geen mens zover dat de weegschaal de goede kant uitgaat. Te licht bevonden, te licht; u moet dat eens op u laten inwerken; als u straks naar huis gaat, op de fiets, of lopend, telkens het beseffen: gewogen en te licht bevonden! O geliefden, en als de Heere erin meekomt, dan bent u uw rust voor altijd kwijt; te licht bevonden.

En nu is het kostelijke dat juist de Adventstijd ons komt te verkondigen dat er nu één mogelijkheid is om dat verdoemende oordeel te ontgaan, namelijk: *Christus*. O geliefden, Hij, de Heere Jezus Christus, Hij heeft nu alles volbracht om de gerechtigheid te verwerven voor het volk dat Hem van eeuwigheid is geschonken, opdat Zijn gerechtigheid in de weegschaal Gods doorslaggevend zal zijn. Want Christus' gerechtigheid telt mee bij de levende God. En nu vragen we ons natuurlijk af hoe we dan aan die gerechtigheid van Christus komen: och geliefden, die ontvangt u wanneer u Christus geschonken wordt, van achter het recht; omdat de Heere wederbarend in uw leven is begonnen en omdat Hij u gebracht heeft op het allerdiepste plekje van omkomen en sterven met uzelf en aan uzelf. Als u die weg mag bewandelen, door het werk Gods, waardoor u uzelf kwijtraakt, en u in Christus' armen mag wegsmelten, dan wordt u met Christus, ook de gerechtigheid van Christus geschonken, want Christus brengt álles mee. En als een mens Christus dus mist en dus ook de gerechtigheid van Christus mist, dan zal een mens altijd te licht bevonden

worden. Daarom begrijpt u dat Gods gekenden van eeuwigheid het aan deze zijde van dood en graf gaan meemaken dat ze in de beleving in de weegschaal Gods worden gelegd, dat ze gewogen worden, en dat ze erachter komen: te licht bevonden. Daardoor liggen ze in het stof, daardoor kruipen ze over de grond, om Christus geschonken te krijgen; en dat niet alleen om niet in de hel geworpen te worden, maar veelmeer om God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig te mogen grootmaken! O, wat bedelen dezulken die het moeten beleven: te licht bevonden, aan Gods genadetroon, om toch opgelost te worden in die Heiland en Zaligmaker, en om toch toegepast te krijgen wat de Heere Jezus Christus verdiend heeft door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Maar hebt ú het dan al meegemaakt, in waarheid, dat u in de weegschaal Gods terechtgekomen bent, en dat u het daar hebt gezien en beleefd: te licht bevonden?

En dan weet ik wel dat velen tegenwoordig beweren – je kunt dat regelmatig in de krant lezen - dat de bevindelijke kennis van deze zaken helemaal niet meer nodig is; dat is allemaal ouderwets, dat is bedacht en uitgevonden door de mensen van het gezelschapsleven, en dat is niet naar de Schrift. Dan komt het zo openbaar dat die mensen ons tekstgedeelte dan maar overslaan; want het moet gekend worden, in de weegschaal des Heeren gelegd, en te licht bevonden. Het moet gekend worden, door het ware werk des Heeren Christus te gaan benodigen. En als een mens dan iets mag zien van Christus in Zijn lieflijkheid en Zijn dierbaarheid en Zijn beminnelijkheid en gepastheid, o dan komt die mens nog méér in zijn gemis te staan. Dan gaat die mens niet zeggen: “Nu heb ik Hem gezien en nu heb ik Hem dus ook gekrégen; want dat zijn twee verschillende zaken. O, Christus moet je in waarheid geschonken worden, om met Zijn gerechtigheid bekleed te worden, en in de de weegschaal van Gods recht het te mogen ervaren: “Door Hem, door Hem alleen, door het eeuwig welbehagen”; uit en door Christus rechtvaardig voor God.

En om nu uit te werken wat dat oordeel voor gevolg heeft, ons laatste aandachtspunt, ons laatste tekstwoord: “UPHARSIN”. En om dat te begrijpen, moeten we naar vers 28; daar staat het woordje “PEREZ”. Want “UPHARSIN” is het meervoud van “PEREZ”; en “PEREZ” betekent: gespleten, gedeeld; en dat het meervoud geeft weer aan dat de Heere zegt: “Ik ga het voltrekken, het gaat gebeuren.” De Heere gaat dat koninkrijk van koning Bélsazar afpakken, Hij gaat het delen, Hij gaat het als het ware splijten; en Hij gaat ook het leven van koning Bélsazar afpakken; koning Bélsazar raakt alles kwijt. Ach geliefden, een koning, die geleefd heeft bij de leus: Geen God, geen Meester, geen genade; hij krijgt te maken met de levende God, Die komt te openbaren dat Hij Meester is, ook over het leven van koning Bélsazar; en dat degenen die geen genade hebben ontvangen uit en door Christus, eeuwig verloren zullen gaan. Koning Bélsazar heeft alle vermaningen in het leven in de wind geslagen; koning Bélsazar is het het toppunt van hoogmoed, hij heeft zich als tartende mens geprofileerd. En nu openbaart hij ons wat de Heere met zo’n mensenkind gaat doen; en dan is het voor koning Bélsazar kwijt, eeuwig kwijt.

Maar hoe zal het dan met óns aflopen, als dat woord “PEREZ”, dat “UPHARSIN”, ook voor ons gaat klinken? Hoe zal het dan zijn? De weg geweten te hebben en hem niet te hebben bewandeld; het inderdaad te hebben laten horen niet te willen dat God Koning over uw bestaan zal zijn? O geliefden, keert toch met deze ernstige vraag in, want de Heere is aan het tellen en Hij is aan het wegen. En als Hij komt te voleindigen, dan zal de boom liggen waar hij gevallen is, hetzij naar het noorden, hetzij naar het zuiden. En u bent nu zo’n gewaarschuwd mens; o, wat zou het erg zijn als deze kerkdienst uw verdoemenis kwam te verzwaren omdat u het geweten hebt,

ook vanavond, en omdat u bij drie dingen bent bepaald: de dood, het oordeel en de de hel. O, wat een ernstige zaken! Maar in en door Christus ligt er die kostelijke ontkomingsweg, omdat Hij uit de hemel nedergedaald is, omdat Hij geboren is in de stal van Bethlehem, omdat Hij in Gethsémané over de grond heeft gekropen als een worm en geen man; en omdat Hij aan het vloekhout heeft gehangen, en nedergedaald is ter helle. En daardoor zou er een mogelijkheid tot ontkoming zijn van de hel, de dood en de verdoemenis. O, ziet toch welk een weg de Heere heeft geopend, en loopt toch de Heere aan als een waterstroom. En hierdoor komt zo duidelijk het verschil tussen koning Bélsazar en ons aan het licht; voor koning Bélsazar was het klaar, de afrekening wordt door de Heere gemaakt: geteld, voleind; gewogen, afgenomen. Maar u en jij, u bent nog in het heden der genade; de weg der zaligheid is u vanavond nog verkondigd en gewezen; de nodiging heeft nog in uw oren geklonken. O geliefden, als dienaar Christi roep ik het u toe, met alle liefde van mijn hart: “Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt ge sterven?” O, dat ge toch aan deze zijde van dood en graf in de vierschaar Gods getrokken zoudt worden, om van achter het recht die lieve Zaligmaker in de armen te mogen vallen. En dat ge toch op de wand van uw levenshuis geschreven zag staan: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN”; om bij de Heere vandaan een bron geopend te krijgen in en door en uit Christus, tot de zaligheid en de roem van de Naam van de drie-enige God.

Geliefden, ik heb u niet voor de hel over, en ik gun het u zo, om daar eeuwig God groot te maken. O, smeekt dan de Heere om in uw leven te komen en om die zaligheid te komen uitwerken, tot roem van Zijn Naam

O, **onbekeerden** onder ons, wat zijt ge altijd in de weer om een aangenaam leven op te bouwen aan deze zijde van het graf, en zeker in deze dagen voor Kerst. Maar ziet toch onbekeerden, hoe ge de verschrikkingen van de hel tegemoet leeft; en vraagt toch de Heere om in uw leven te komen, om zó in uw bestaan in te grijpen dat ge er niet meer onderuit kunt, en dat ge Hem geschonken moet krijgen, die lieve Heiland en Zaligmaker.

En bekommerden onder ons, o ge hebt dat schrift op de wand van uw levenshuis gezien; ge hebt de betekenis ervan beleefd in het binnenste van uw hart; en ge weet het: te licht bevonden, eeuwig kwijt. Maar bekommerden, ge hebt het ook gezien het Kind in de kribbe. En ge hebt het gehoord, de Zaligmaker, de Heiland geboren, Christus de Heere. O, wat is er dan in uw leven een roepen en een smeken om Hem. Vraagt de Heere dan maar om door te komen trekken, opdat ge die Heiland in de armen zult mogen vallen, en opgelost in Hem, God eeuwig zult grootmaken.

En volk des Heeren, ge weet wat het is: te licht bevonden, kwijt, verloren. Ge laagt daar in uw geboortebloed ten dode opgeschreven vanwege de walgelijkheid der ziel. Maar daar klonk het uit Gods mond: “Leef, ja, leef.” O, ge kunt er niet bij, dat de Heere zo naar u kwam om te zien en dat Hij in het stondeke der minne u Christus kwam te schenken en u kwam te bekleden met de heilsklederen Christi. Maar wat is er een strijd nietwaar, volk, en een aanvechting; wat wordt ge van binnen en van buiten aangegrepen, en wat is het daardoor vaak donker in uw bestaan. Ach volk, vraagt toch of de Heere leven aan uw ziel wil geven, opdat ge het weer weten moogt: in uzelf te licht bevonden, in uzelf zonde en schuld; maar door Christus en door Christus alleen zult ge eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. En volk, ziet er dan maar naar uit dat het eeuwig in uw leven een zingen, een jubelen en een prijzen mag worden van de drie-enige God; en getuigt daar maar van door de praktijk van uw bestaan.

Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen

Zingen: Psalm 73 : 14

*Wie, ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang, en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit die afhoereren,
En U den trotsen nek toekeren;
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem, geheel en al,
Den HEER', Wiens werk ik roemen zal.*

6^e preekgehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 28 –1-2004

Zingen : Psalm 77 : 1

Lezen : Mattheüs 11 : 20 – 30

Gebed

Zingen : Psalm 119 : 87, 88

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Mattheüs 11 en daarvan het 28^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. Wie er nodig
2. Wie er genodigd worden
3. Wat de genodigden wordt beloofd

1. Wie er nodig

Geliefden, de Heere Jezus is rondgegaan van dorp tot dorp, van stad tot stad, van landstreek tot landstreek, en Hij heeft overal het Evangelie van vrije, soevereine genade voor verloren, verdorven en verdoemde Adamskinderen doen opklinken. O, Hij heeft overal waar Hij kwam, het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende Woord laten horen, om daarna gevallen Adamskinderen ook altijd te wijzen op de weg der zaligheid, welke de Heere is komen te ontsluiten, door Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus, door het schuld overnemende, schuld betalende en schuld wegdragende werk van Zijn Zoon. O geliefden, overal heeft de Heere Jezus duidelijk gemaakt dat er geen zaligheid is uit de werken der wet, maar dat er genade voor een zondaar, door het eeuwige, verkiezende welbehagen des Vaders, op grond van de zoen- en kruisverdiensten van God de Zoon, en toegepast door het wederbarende werk van God de Heilige Geest, mogelijk is. Onvermoeibaar heeft de Heere Jezus dat woord laten horen, en aangewezen, telkens en telkens weer, dat onreine, onheilige, onrechtvaardige Adamskinderen alleen maar zalig kunnen worden omdat Hij de schuld van Gods volk gaat betalen met Zijn dierbaar bloed, omdat Hij de zonden van Gods volk gaat verzoenen door Zijn gang naar het vloekhout, omdat Hij de wet Gods zal gaan vervullen, door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, en omdat Hij volkomen genoegdoening zal gaan schenken aan het recht Gods. De Heere Jezus heeft gepredikt dag in, dag uit. Maar wat heeft dat nu uitgewerkt? En hoe hebben de mensen op deze ernstige, heldere, duidelijke prediking gereageerd? We lezen het in het begin van ons tekstgedeelte. En daar staat dat in de grote steden Bethsáida, Chórazin en Kapérnaüm, waarin zoveel krachten zijn geschied, nauwelijks of geen mensen tot bekering zijn gekomen. Ja, ik moet het nog anders zeggen: in plaats van zich kwijt te raken aan die lieve, lieve Zaligmaker, de Zone Gods, Die uit de hemel is nedergedaald, om dat onbegrijpelijke, kostelijke werk, waartoe Hij Zich

van eeuwigheid heeft gezet, te gaan volbrengen, is α vijandschap, haat en nijd gekomen. En weet u hoe dat nu komt geliefden? Dat komt omdat de Heere Jezus de zaligheid voor zondaren, voor verloren en verdorven zondaren, slechts komt te prediken, uit en door genade; slechts op grond van het Borgwerk van de Heere Jezus, voortvloeiend uit de verkiezing van eeuwigheid van de Vader. Dat komt omdat de Heere Jezus zo helder komt te stellen, dat bij dat zaligmakende werk nu helemaal niets, niets van een mens meedoet! En dat de mens, met zijn wetsgehoorzaamheid en zijn ernstigheid en zijn vroomheid en zijn vasten en zijn tienden overal buitengezet wordt. Maar weet u, die prediking is juist voor wetsgetrouwe Joden een gruwel! O, als er door de Heere Jezus verkondigd wordt dat brandoffers en schuldoffers niet voldoen aan de eis; dat een mens onbekwaam is tot enig goed om het recht des Heeren genoegdoening te schenken; dat een mens kan doen wat hij voor zich mogelijk ziet, maar alles te kort zal komen tot zijn eeuwig behoud; o als er door de Heere Jezus verkondigd wordt dat een mens helemaal niets kan meebrengen, aanbrengen en laten opschrijven bij de Heere tot zijn zaligheid, dan briest en brult dat Jodendom daar tegenin, want daar moeten ze niets van hebben. Dan haast ik mij echter om te zeggen geliefden: Dat is niet alleen bij het Jodendom zo, maar dat is bij \acute{e} lk mens zo, bij elk mens van nature. O, als de prediking van Gods Woord in alle getrouwheid door Gods getrouwe knechten uit mag gaan, en als er zo duidelijk verkondigd wordt dat een mens slechts uit genade, op grond van Christus' verdiensten zalig kan worden, o dan komt er bij elk mensenkind een diepe vijandschap omhoog. Want wij mensen komen, stuk voor stuk, op uit het werkverbond; en wij mensen willen, stuk voor stuk, altijd de zaligheid verdienen; wij willen het altijd kunnen zeggen (laten we toch eerlijk zijn): trouw kerkganger geweest - en dat is mooi natuurlijk -, jaren in het ambt gestaan - en dat is groot natuurlijk -, zóveel inzet geopenbaard in de dienst des Heeren - en dat is kostelijk natuurlijk -; maar geliefden, als we dat willen neerleggen bij de Heere als mogelijkheden om zalig te worden, dan komt de Heere Jezus het ons te leren dat van ons, mensen, niets meedoet tot ons behoud. En dan zien we het tot heden ten dage toe, hoe er tegen die rechte, eerlijke, heldere, duidelijke prediking vijandschap en haat komt; en hoe men het probeert om zulke predikers de mond te snoeren. O, dan zegt men het soms: Die moet je maar niet laten komen, dat past niet zo bij ons, wij willen graag wat anders horen; om het met de profeet te zeggen: "O spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen." O geliefden, en hoe vaak in de geschiedenis hebben we al gezien dat door die vijandschap brandstapels worden opgericht, schavotten neergezet en dat er bloed vloeit.

Maar bent u dan al eens ontdekt aan de werkelijke vijandschap in uw hart tegen dat Woord? Hebt u het al gevoeld van binnen dat u ten diepste niets hebben moet van het eenzijdige, alzijdige Godswerk, omdat u het liefst toch het nodige zelf neerlegt voor de Heere? Ja, bent u al in waarheid een vijand geworden van de enige, juiste weg, die weg waarin alleen zondaren gezaligd worden, alleen goddelozen om níet worden gerechtvaardigd? En hebt u het al moeten beleven dat u van binnen brieft tegen de weg die verkondigd wordt, omdat u van nature er niets van hebben moet om als een bedelaar op de knieën te liggen voor de Heere? Om daar openbaar te komen met een kleed waar de gaten in zitten, waar helemaal niets van deugt; en om te moeten ervaren hoe onder dat kleed van eigengerechtigheid een melaatse te vinden is; een mensenkind onrein en ten dode opgeschreven? O geliefden, ik gun het u dat te hebben beleefd, uzelf zó te hebben leren kennen. Want wat zegt Gods Woord? "Vijanden worden met God verzoend." En dat blijkt zo duidelijk uit onze tekst. Want de Heere Jezus ziet daar mensen die zich afkeren van Hem en Zijn woord; Hij ziet daar mensen die tot vijanden worden, Hij ziet daar mensen die als het ware in woede ontsteken. Maar Hij

ziet daar ook mensen die smárt krijgen van die vijandschap, mensen die verdriet hebben van die vijandschap, die daaronder gebúkt gaan. Hij ziet daar mensen onder Zijn gehoor die tegenstand ervaren, maar die daar zo'n pijn van hebben, omdat ze door het werk van de Heilige Geest mogen gaan zien dat zij als vijanden des Heeren de weg moeten gaan om verzoend te worden met een rechtvaardig God, in en door Christus. O, de Heere Jezus ziet daar mensen die vermoeid en belast zijn vanwege het schuldbesef, vanwege het beleven van hun verlorenheid, verdorvenheid en verdoemdheid. En dan begrijpt u dat de Heere Jezus tot die mensen de kostelijke nodiging laat uitgaan: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

Nu is het belangrijk geliefden, dat we met ons eerste aandachtspunt eerst stilstaan bij de vraag "Wie er nodigt." En dan komt Gods Woord het ons te verkondigen: Die daar nodigt, dat is de Heere Jezus. Jawel, maar we moeten veel meer van de Heere Jezus zeggen, want de Heere Jezus is de Zone Gods; de Heere Jezus is de Schootzoon des Vaders, Die nedergedaald is uit Gods heerlijkheid, en die Mens geworden is, uit de maagd Maria, door de Heilige Geest; de Heere Jezus is God uit God, Licht uit Licht en waarachtig God uit waarachtig God. O, Die daar nodigt is de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, Die het in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid heeft gezegd: "Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen." Ja geliefden, die daar nodigt is Hij, de Zone Gods Die op aarde gekomen is om de beledigde gerechtigheid van Zijn Vader genoegdoening te gaan schenken. Die daar nodigt is Degene Die de ware Silo is, de ware Rustverdiener, de ware Rustgever en Rustaanbrenger. Die daar nodigt is Hij Die Zijn hemelse heerlijkheid geen roof heeft geacht, Die de gestaltenis van een dienstknecht heeft aangenomen, en Die onder de wet geboren is, om alle zonden van Gods gekenden te verzoenen, alle schuld van Gods keurlingen te betalen, en om voor dezulken aan het recht Gods te voldoen, zodat voor hen de weg tot Gods Vaderhart weer opengebroken wordt. O, Die daar nodigt is Hij aan Wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde, en Die door Zijn Vader gezalfd is tot het drievoudige ambt van Profeet, Priester en Koning. Hij heeft alle macht om de nodiging te doen uitgaan tot de vermoeiden en belasten, en om het te zeggen: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Ook al is Hij dan miskend door de godsdienst en door de wereld, en ook al wordt Hij dan als een misdadiger aan het vloekhout gespijkerd, niemand heeft meer recht en meer macht dan Hij, om mensen, belasten, vermoeiden en beladenen te nodigen: "Komt herwaarts tot Mij." Want Hij heeft Zijn leven gegeven en Hij gaat Zijn leven geven, voor al degenen van wie de namen geschreven staan in het Boek des levens en des Lams, en die er achtergebracht zijn, door het ware werk des Geestes, dat alles bij de Heere is verzondigd en verbeurd, ja die er achtergebracht zijn dat ze het verdiend hebben om in de eeuwige onrust van de hel te gaan vertoeven, en daar onder de nimmer dovende vlammen van Gods gramschap te verkeren. Och geliefden, de Heere Jezus weet zo goed dat er buiten Hem geen rust is, Hij weet zo goed dat een mens zonder Hem als een rusteloze over de aarde gaat en eens terecht zal komen op die plek waar de stormen van Gods toorn zó een zullen opjagen. Ja, de Heere Jezus weet het, dat een iegelijk die Hem verwerpt, buitengeworpen zal worden in dat verschrikkelijke oord, waar hun worm niet sterft en waar het vuur niet uitgeblust wordt, en waar ze zullen roepen: "Had ik maar, had ik maar; had ik maar geluisterd naar de ernstige prediking van Gods getrouwe knechten; had ik de waarschuwingen van hen maar niet in de wind geslagen; had ik maar niet gedacht dat ik nog wel tijd genoeg zou hebben om bekeerd te worden en om de brede

weg ten eeuwige verderve te verlaten; had ik maar...”

O geliefden, de Heere Jezus Die waarachtig God en waarachtig Mens is, weet wat een mens nodig heeft, u en jij en ik, om gered te worden; en daarom roept Hij zo ernstig, zo dringend en zo nodigend: “Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”

Maar bent u er dan al door het ware werk des Geestes achtergebracht dat u die rust nodig hebt? Hebt u al werkelijk te maken gekregen met dat overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en ontkledende werk van Gods lieve Geest? Zijn uw zielsogen al in waarheid geopend? En hebt u er al oog voor gekregen hoe verdorven u bent? Hebt u de stank van uw zonden al bekeefd? Hebt u het al ingeleefd, beleefd en doorleefd dat u volkomen in ongerechtigheid ontvangen en geboren bent, en dat u onbekwaam bent tot enig goed? En hebt u daar al eens een droefheid over gekregen? O, zijn de schendingen van Gods wet u al eens tot smart geworden? Hebt u het al eens met de psalmist uit moeten wenen: “k Ben, door Uwe wet te schenden, krom van lenden”? Ik weet het wel, dit overtuigende, ontdekkende en ontgrondende werk wordt in onze tijd zo vaak overgeslagen en vergeten; “dat is allemaal uit de tijd”, zegt men; “dat is achterhaald, die toelidende weg tot Christus doet niet meer mee.” En talloze mensen denken de Heere Jezus Christus als hun Heiland en Zaligmaker te kennen, terwijl ze nog nooit in waarheid, in het binnenste des harten, zijn geworden wat ze zichzelf hebben gemaakt door de zondeval; terwijl ze nog nooit zondaar en schuldenaar voor God zijn geworden; terwijl ze nog nooit het recht, het wraakoefenende en verdoemende recht, moesten toevallen in de beleving des harten. En weet u, als dát gemist wordt, dan heeft een mens ook nog nooit in de dadelijkheid de Heere Jezus ontvangen; dan heeft hij zelfs nog nooit de Heere Jezus in waarheid nodig gekregen; dan heeft hij nog nooit in de volle beleving des harten, en niet zelden kruipend over de grond, gesmeekt en gekermd om genade bij de Heere vandaan. Ja, dan heeft die mens die oude woorden nog nooit op de lippen genomen: “Geef mij Jezus, of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” O, onderzoekt u daarom toch ernstig hoe het met uzelf is gesteld!, en of u al wel bij de Heere vandaan overtuigd bent van zonde, gerechtigheid en oordeel; of u in waarheid wel door het werk des Heeren bent afgesneden van de wereld, afgesneden van de godsdienst, afgesneden van Adam en afgesneden van het leven, om ingelijfd te zijn in Christus. O, wat zou het toch verschrikkelijk zijn als u daar niets van weet, als dat nooit waarheid is geworden, als u alleen maar uitwendig de stem van de Zaligmaker hebt horen nodigen: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven”, terwijl u daar niets mee gedaan hebt, terwijl dat niets heeft uitgewerkt in uw leven. Want dan zult u eenmaal voor de Rechter van hemel en aarde komen te staan, en dan zult u alles missen om eeuwig de Heere groot te maken. Dan hebt u geen Borg voor uw schuld en geen rust voor uw ziel; dan hebt u niets om in te rusten en niets om op te rusten; dan hebt u geen grond onder uw bestaan en geen fundament onder uw levenshuis; ja, dan hebt u gebouwd op zandgrond en droggrond. En dan zal uw bestaan worden weggespoeld en weggestormd in de stortregens en de waterstromen en de winden van Gods oordeel en van Gods toorn, om eeuwig terecht te komen in de poel van vuur en zwavel. O, dat u er toch achterkwam, in het binnenste des harten, in de volle beleving der ziel, dat u de Heere Jezus niet missen kúnt. En dat u toch ging hunkeren en verlangen naar het moment waarop u Hem in de dadelijkheid geschonken krijgt, vanachter het recht, van Isrels God.

En dan spreekt onze tekst zo duidelijk over een “herwaarts” komen: “Komt herwaarts”, zegt de Heere Jezus. Dat betekent dus: terugkomen, want herwaarts komen is terútkomen. En hiermee wijst de Heere Jezus aan dat wij, door onze

zondeval, van Hem vandaan gelopen zijn. O, wij mensen, hebben door onze val in Adam, de liefdesband met God verbroken, en we willen niets anders meer dan van God vandaan leven, en van God vandaan lopen, en van God vandaan werken. We willen niets anders meer dan de lusten en begeerten van ons leven uitleven. En hierdoor is onze leefrichting nooit anders dan maar van God vandaan, zover mogelijk van God vandaan. En wat is het daarom groot dat u en jij en ik, die van nature zover van God vandaan leven, vanavond die kostelijke woorden in onze oren mogen horen klinken, en uit de mond van de Heere Jezus mogen vernemen: “Komt hérwaarts tot Mij”; kom terug naar Mij, keer je om en kom naar Mij toe, verander van leefrichting en werp je toch aan Mijn voeten; kom toch hierheen, want Ik, “Ik zal u rust geven.” Maar weet u, als die roepstem en lokstem des Heeren wérkelijk wordt gehoord – en dan bedoel ik: niet als uitwendige roeping, want iedereen die onder het uitroepen van die woorden zit, hoort ze met zijn oren; maar als ínwendige roeping, omdat de Heere de oren is komen doorboren, omdat de Heere het stenen zondaarshart is komen aan te raken – als dus die uitwendige roeping tot inwendige roeping is geworden, o geliefden, dan komt een mens erachter dat hij geen voeten heeft om naar de Heere Jezus toe te gaan. Ik weet het wel, dat wordt tegenwoordig anders uitgelegd, nietwaar; maar we zullen ons maar in eenvoud aan de Schrift houden. Dan wordt daardoor een mensenkind geconfronteerd met het feit dat hij geen mogelijkheid heeft om zichzelf te bekeren, om zichzelf om te keren en om in waarheid “herwaarts” naar de Heere Jezus te gaan. Dan komt een mens erachter dat hij niet alleen onbekwaam is tot enig goed, maar dat hij zichzelf absoluut niet bekeren kan omdat hij in zichzelf dood is in de misdaden en de zonden. O, dan gaat zo’n mensenkind roepen, roepen tot de Heere: “Heere, trek mij; trek mij, wij zullen U nalopen.” Dan leert zó een constant de troon der genade aanlopen met de bede: “Heere, bekeer Gij mij, zo zal ik bekeerd zijn.” Ja geliefden, dan ligt zó een zoveel mogelijk op stille plekjes, in de slaapkamer, of op het land, in de schuur, of daar waar hij alleen kan zijn, op de knieën, om te kermen en te roepen tot de Heere, om dat wonder, om toch tot die lieve, lieve Zaligmaker te mogen komen. Ja, dan gaat het hart zo uit om zich te mogen verliezen aan die Heere, Die het daar uitroept: “Komt herwaarts tot Mij, en Ik zal u rust geven.” O geliefden, is dan die roep ook in úw leven al opgeklonken? Mag u hier uw hart dan al bijleggen? Mag u het al weten: dat ken ik, dat is ook praktijk in mijn leven? En mag u dit al in stilte beamen, omdat u zo’n kermer en zo’n roeper bént, omdat die lieve Zaligmaker u nog steeds niet in de dadelijkheid is geschonken, vanachter het recht? En zou u niets liever willen dan weg te zinken in Zijn armen, dan Hem te aanbidden en beminnen als uw hemelse Bruidegom? Ja, dan Hem te verheerlijken, Die daar aan het vloekhout van Golgotha Zijn handen en voeten met nagels heeft laten doorboren; Die nedergedaald is tot in de diepste gekrochten van de hel, om de grootste der zondaren zalig te maken? O, wat hoop ik toch dat u, evenals het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, verlangt naar God; en dat u bidt en smeekt of Hij u rust wil geven, door die enige Rustverdiener en Rustaanbrenger en Rustschenker, de Heere Jezus Christus.

Och geliefden, we leven in zo’n donkere tijd, en er gaan zoveel leugenredenen uit; er zijn er tallozen, vooral jonge mensen, die concluderen uit onze tekstwoorden dat ze zélf de weg der zaligheid kunnen betreden, dat ze zelf naar de Heere Jezus toe kunnen gaan en dat ze in eigen kracht de weldaden Christi zich kunnen toe-eigenen. Maar als het dan eeuwigheid voor dezulken wordt en ze komen daar te staan voor de Rechter van hemel en aarde, dan komen ze erachter dat alles kwijt is, dat alles gemist wordt voor de zaligheid; en dan zullen ze het horen uit de mond van die Rechter: “Gaaf weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt; Ik ken u niet”; om eeuwig pijn te lijden in

de vlammen van de hel. O, vraagt u toch af, of u die nodigende woorden van de Heere Jezus dan wel eens écht, met uw hart, hebt gehoord, en of u niets heerlijkers kent dan die rust te ontvangen van de Heere Jezus Christus en dan die hemelse, die allerliefste en dierbaarste Bruidegom te omhelzen en u te verliezen in de aanbidding van Hem. Tegelijkertijd zal zo'n van de Heere aangeraakte ziel ervaren dat de Heere niet alleen trekt, maar dat de Heere zó een ook gaat voortdrijven, namelijk door het onweder van zonde en schuld en ongerechtigheid en de dreiging van de eeuwige dood. Maar nog veel meer gaat de Heere zó een voortdrijven door het diepe, hartelijke verlangen, bij God vandaan in de ziel gewerkt, om die Borg en Zaligmaker te voet te vallen. O, dan wordt zó een uitgedreven tot Hem, die Rustaanbrenger, om de lofprijzing van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te doen opklinken. Ja, dan voelen dezulken in hun ziel een onrust, omdat ze nergens meer rust kunnen vinden dan alleen bij Hem, die Zaligmaker en Heiland, die Silo, die Rustverdiener, omdat Hij Zichzelf heeft gegeven aan het vloekhout van Golgotha; om alles te volbrengen tot de rust van dezulken. Dan weten dezulken, door het werk Gods, dat ze niet meer schuilen kunnen achter de wet, want die komt hen te verdoemen; en dat ze niet meer schuilen kunnen achter het eigen ik, want dat gaat eraan, door het oordeel Gods; dat ze niet schuilen kunnen achter de wereld en achter het kleed van eigengerechtigheid, want daarvan blijft niets over dan vuile lompen; en dat er niets terechtkomt van alles wat ze zichzelf telkens weer voornemen, ja, dat er uit hen geen vrucht zal zijn in der eeuwigheid. Want ze hebben alles al geprobeerd om het bij de Heere in orde te krijgen; ze hebben geprobeerd om hun schuld te betalen, om aan de wet Gods te voldoen en om naar Gods recht in het leven te staan. Maar ze zijn erachter gekomen in de beleving des harten, dat er niets, niets lukt, niets goed gaat; alles is verzondigd, alles is kwijt. En dan moeten ze het recht Gods niet alleen billijken, niet alleen toevallen, maar ook omhelzen; ja, ze komen zó aan de zijde Gods te liggen, door het werk Gods, dat ze niet anders meer kunnen zeggen dan: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig"! O, als dan naar Jesaja 28 : 17 de hagel de toevlucht der leugen zal wegvagen, en de wateren van Gods oordeel de schuilplaats zullen doen overlopen, dan blijft er van zo'n menskind niets anders over dan een uitgeklede, uitgewrongen doemwaardige, helwaardige en doodschuldige, die het hoofd op het blok moet leggen, en die alleen nog maar het recht Gods wil verheerlijken. Ach, dan wordt er door zó een gekermd om te mogen schuilen achter de Persoon van de Heere Jezus, achter het bloed van de Heere Jezus, achter de gerechtigheid van de Heere Jezus. Ja, dan zal zó een roepen en smeken, keer op keer, dagen, weken, maanden, jaren, om die Zaligmaker, die Rustaanbrenger, toch in waarheid te mogen ontvangen.

Bent u dan al zulk een door onweder voortgedrevene? Gaat uw hart dan al elke dag opnieuw uit naar die Allerliefste, om Hem in de dadelijkheid geschonken te krijgen, om weg te smelten in Zijn armen, en om door Hem, uit Hem en in Hem de aanbidding te beoefenen van dat allerliefste Wezen? O geliefden, wat zou het groot zijn, als u dat mag kennen.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 138 en daarvan het 4^e vers:

*Als ik, omringd door tegenspoed,
 Bezwijken moet,
 Schenkt Gij mij leven;
 Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
 Uw rechterhand
 Zal redding geven.*

*De HEER'is zo getrouw als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volen-den;
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

2. Wie er genodigd worden

En dan kan het niet anders geliefden, of dan dringt zich, met ons 2e aandachtspunt, de vraag aan ons op, wé er genodigd worden. En dan begrijpt u, maar ik zeg het nog maar een keer, dan gaat het niet om de uitwendige nodiging, want die komt tot allen die onder de bediening van Gods Woord zitten, maar dan gaat het om de ínwendige nodiging. En dan is de Heere Jezus in onze tekst zo duidelijk, want dan spreekt Hij daar degenen aan die vermóeid en belást zijn. “Ja maar”, zegt u onmiddellijk, “wie worden er dan mee bedoeld: die vermoeid en belast zijn?” O, dan geeft de godsdienst hierop zo’n leugenachtig antwoord; want dan zeggen zij dat degenen vermoeid zijn en door de Heere Jezus bedoeld worden, die met ziekte te maken hebben gekregen, die rouw dragen, die in eenzaamheid over de wereld gaan, en die tegenslagen hebben te verwerken. Dan zijn degenen die vermoeid en belast zijn, degenen die zware strijd hebben te leveren om het hoofd boven water te houden; dan zijn het de mensen aan de zelfkant van het leven, die nauwelijks of geen kansen hebben gekregen; en dan wordt er door de godsdienst gezegd dat dezulken die zó vermoeid zijn, die rust zullen ontvangen bij de Heere Jezus vandaan.

Maar wanneer we eens naar de Heere Jezus Zelf luisteren en naar Zijn getuigenis, o dan komen we er wel achter dat vermoeiden voor de Heere Jezus heel ándere mensen zijn; en dat dát de mensen zijn die door het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest overtuigd zijn van zonde, gerechtigheid en oordeel! Ja, dat zijn de mensen die met de geestelijkheid van de wet te maken gekregen hebben; die zijn erachter gekomen dat ze ál Gods geboden hebben overtreden, en dat ze een schuld bij de hemelse Schuldheer hebben van de aarde tot aan de hemel! Om erachter te komen, dat ze geen kwadrantpenning op zak hebben om die schuld te kunnen afbetalen. Dan zijn die vermoeiden degenen die zicht hebben gekregen op Gods recht en gerechtigheid, en die vermoeid zijn geraakt omdat ze geprobeerd hebben aan dat recht en die gerechtigheid te voldoen. O, ze hebben het uitgeroepen: "Heere, wees lankmoedig over mij, en ik zal U alles betalen." En ze zijn ijverig geworden in het bezoeken van alle kerkdiensten die er in de buurt maar gehouden werden. Ze hebben geen gelegenheid overgeslagen om uit de Schrift te lezen en om hun handen te vouwen tot gebed. Ze hebben zich beijverd, op allerlei manieren, in het kerkenwerk om maar aan dat recht Gods te voldoen. Maar ach, hoe drukker ze bezig waren en hoe meer ze zich gingen inzetten, des te meer kwamen ze erachter dat ze te kort kwamen bij de Heere. O wat zijn ze vermoeid geraakt door dat werken en dat werken en dat werken. En we komen er zo achter dat dát de weg is die al degenen gaan in wier hart en leven de Heere komt te werken. Want als die mannen na de Pinksterpreek van Petrus geraakt worden in hun hart, dan horen we hen uitroepen: “Wat zullen wij dóen, mannen broeders?” En als de stokbewaarder in Filippi, Paulus hoort spreken, en door het werk Gods tot diep in zijn ziel geraakt is, dan zegt hij: “Lieve heren, wat moet ik dóen opdat ik zalig worde?” Weet u, als een mens te maken krijgt met het ware werk Gods, en als hij zelfkennis en Godskennis krijgt, en in het licht van Gods recht zijn schuld krijgt opgebonden, dan wil die mens altijd aan het werk; dan gaat hij zich altijd inzetten om te proberen iets te verzamelen in de gebroken bakken van zijn eigen

bestaan. En tegelijkertijd, hoe harder hij nu werkt geliefden, hoe meer hij erachter komt dat hij alleen nog maar te kort komt en dat het niets wordt, begrijpt u? Dan wordt hij, zoals Gods Woord zegt, gewaar dat hij is als de Moorman, die probeert om zijn zwarte huid blank te maken; en dat hij is als het luipaard, dat zijn vlekken wil veranderen. O, dan kan hij zwoegen en ploeteren, maar hij raakt als het ware steeds dieper en dieper van zijn doel vandaan. Begrijpt u hoe vermoeid die mens is geliefden? O, hij moet het ervaren hoe het bed te kort blijft en het dek te smal, om te verschijnen voor die rechtvaardige en heilige God. O, zó een wordt in de beleving almaar goddelozer, almaar onrechtvaardiger, almaar ellendiger, almaar armer; en er mislukt almaar meer. Er komen steeds diepere scheuren in het web van eigengerechtigheid; en de mogelijkheid van zalig worden, wordt steeds, steeds onmogelijker. En dan zijn er bij die mens ook nog zo vaak – ach, hij spreekt daar niet over, maar het is wel zo – vele onreine gedachten en vele vleselijke begeerten. En dan komt die mens er steeds meer achter dat hij altijd weer zijn eigen ik bedoelt!, en dat hij nog geen ogenblik gelijkvormig is aan de wil van God. O, die mens gaat almaar gebogener over de aarde onder de steeds zwaarder wordende last des Heeren, en de vermoeidheid des harten neemt met de dag toe. Ja, hij gaat erachter komen dat hij nergens anders naar op weg is dan naar het ómkomen onder en door het verdoemende recht Gods. Wat is het dan een wonder als er dan vanavond nog verkondigd mag worden, en die roepstem klinkt: “Komt herwaarts tot Mij, en Ik zal u rust geven.” O geliefden, als dat in waarheid wordt gehoord, dan komt daarmee openbaar dat geen mens door het werkhuis behouden zal kunnen worden, maar dat die rust gegéven zal worden; gegéven aan allen die in waarheid met zichzelf zijn omgekomen onder en door het verdoemend en wraakoefenend recht Gods; en die vanachter dat recht Gods, in de dadelijkheid, de Zaligmaker geschonken hebben gekregen.

O geliefden, die rust zal hun gegéven worden. Hebt u dat al eens werkelijk gehoord, dat het u gegéven wordt? En bent u daarom al eens in waarheid een uitgewerkt mens geworden? Aan het einde gekomen met uw eigen mogelijkheden, als een verlamde, als een vermoeide, als een omgekome onder het recht Gods? Alles kwijtgeraakt, om te beseffen: die rust wordt je gegeven? Een mens kan ook zo vermoeid raken omdat de boze hem zo aangrijpt en omdat de boze hem zo aanvecht, omdat de boze hem zo bespringt. En een mens kan ook zo vermoeid raken omdat het vlees nooit de wet Gods houdt, omdat hij dat ook niet kán. O, een mens kan zo vermoeid raken omdat die oude mens altijd maar de verkeerde kant uittrekt; een mens kan zo vermoeid raken omdat hij het gaat zien: niets goeds in zichzelf.

Vele mensen in onze tijd hebben helemaal geen last van die vermoeidheid, want ze hebben helemaal geen last van aanvechtingen en van strijd; en ze hebben geen last van zonde en schuld, want ze praten zichzelf de vergeving der zonden aan. En wat hoop ik daarom toch dat u die ware vermoeidheid leert kennen, en dat u almaar gebogener door het leven gaat en almaar armer en ellendiger wordt, omdat u de afgaande weg van Psalm 130 bewandelt. En weet u, dan gebeurt het niet zelden dat een mens op die weg zó vermoeid raakt, dat de duivel hem bijna in de vingers krijgt door te zeggen: Ach mens, voor jou is het toch allemaal te laat, voor jou is er geen zaligheid meer mogelijk, voor jou is er geen rust meer mogelijk; je hebt die woorden toen wel gehoord, maar er is daarna niets gebeurd in je ziel, het is geen waarheid geworden mens. En dan komt de duivel er niet zelden zó een te voeren naar het diepe water; en dan glinstert het water uitnodigend, om maar een eind aan het leven te maken. En wat probeert de duivel somtijds al om een mensenkind te voeren naar een hoog gebouw, om er maar af te springen; want elk ogenblik wordt de verdoemenis alleen maar verzwaard, zo zegt hij. En die rust, waar is die wezenlijke rust? En wat wordt die rust

ook vaak gemist, als de twijfelingen aan de waarheid van Gods Woord een mens onrustig maken; of als hij beeft van angst voor overspel, voor een wellustig oog; of als een mens met een driftige natuur te worstelen heeft, of als hij een humeur heeft waar hij alle dagen last van heeft, of een onbedwingbare tong; o, wat een vermoeidheid kan er dan zijn! En dan mag vanavond het woord van de Heere Jezus in uw en jouw leven klinken: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid zijt.”

O geliefden, als dat naar binnenslaat – en wat gun ik u dat met mijn hele hart – dan ziet zó een die plaats, die plaats in de armen van de Heere Jezus, waar rúst gevonden wordt; dan ziet zó een de Heere Jezus in Zijn verzoenend werk, in Zijn schuld betalend werk, in Zijn reddend werk. Dan ziet zó een de Heere Jezus afdalen tot in de diepste diepte van de Godverlatenheid en van de helse smarten, om vermoeiden te redden en te zaligen; om voor vermoeiden een Schuilplaats te zijn. Dan kan het niet anders, of dan gaat zó een de Heere vragen om toch te komen doortrekken, en om hem in de dadelijkheid de Heere Jezus te schenken van achter het recht, om weg te zinken in de armen van die Rustaanbrenger en die Rustverwerper; en om de ware rust te ontvangen. O, om dan niemand anders meer te zien dan de Heere Jezus alleen; en om dan te proeven en te smaken hoe goed nu de Heere is, in die lieve, lieve Zaligmaker. O wat zou het groot zijn, als u daarvan weten mag geliefden.

Maar we moeten nog breder antwoord geven op de vraag *wie er genodigd worden*; want het zijn niet alleen de vermoeiden, het zijn ook de belásten; “die vermoeid en belast zijn.” En dan begrijpt u het, het gaat hier om de mensen die belast zijn door hun erfschuld, door hun erfzonde en door hun erfsmet; maar ook door hun dadelijke zonde en schuld. Ze zijn belast omdat ze de schuldbrief des Heeren overhandigd kregen, met de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” Ze zijn belast omdat ze alles toegerekend krijgen, van de vroege jeugd af aan, wat ze de Heere hebben aangedaan. En ze kúnnen niets anders dan de Heere gelijk geven als Hij zó een komt weg te werpen in de hel; ja geliefden, ze kunnen niets anders meer uitroepen dan: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!”, als de Heere komt door te trekken. En ze kunnen niets anders meer dan het recht Gods omhelzen, want God is een rechtvaardig God. En God kan niet van Zijn recht af, Hij kan de zonde niet door de vingers zien, ook al wordt dat vandaag aan de dag vaak zo anders uitgelegd. Maar die mens, die belaste mens, moet de Heere toevallen en hij moet het de Heere zeggen: “Heere, verdiend, verdiend.” Ik kom veel mensen tegen die ernstig zijn in de leer, die oppassend zijn in het leven en die weten hoe de Heere een mens komt te bekeren; maar ze zijn nog nooit werkelijk tot een vermoeide en belaste geworden in de zin van onze tekst. En ik kom veel mensen tegen, o zeker, die willen zalig worden en die willen naar de hemel om eeuwig gelukkig te zijn; maar geliefden, het is dezulken nog nooit te doen geworden om de Heere Jezus Christus!; het is dezulken nog nooit te doen geworden om de eer en de verheerlijking van God de Vader!; het is dezulken nog nooit te doen geworden om eeuwig te zingen van Góds goedertierenheên! En dus is het dezulken ook nooit te doen om de ware rust van die Rustaanbrenger, de Heere Jezus Christus!

Ach geliefden, waar is het u nu om te doen? Toe, wees eens eerlijk, onderzoekt het eens. Is het u werkelijk te doen om de ere Gods en de verheerlijking Gods? Bent u werkelijk een vermoeide en een belaste geworden? Och en dan zijn het juist die vermoeiden en belasten, tot wie de Heere Jezus zégt: “Ik zal u rust geven.” Niet de vromen, niet de zedelijken, niet de godsdienstigen, niet de mensen die hun handen en hun zakken vol hebben met verbondsbeloften, omdat ze gedoopt zijn, of openbare belijdenis hebben afgelegd, maar de vermoeiden en de belasten; die mensen die slechts konden uitroepen: “O God, zijt mij zondaar genadig”; die ontvangen rust.

3. Wat de genodigden wordt beloofd

En dan ben ik bij ons derde aandachtspunt: *Wat de genodigden wordt beloofd*. Dat is dus rust; dat zegt de Heere Jezus; rust; silo: rust, geliefden. Maar hoort u het goed, dat is de rust, die die Rustaanbrenger, de Heere Jezus Christus, heeft verdiend; die rust bij Hem vandaan. En wanneer we dat woord wat onderzoeken, dan betekent rust: een rustpunt; dan betekent rust: een steunpunt. Dezulken zullen kunnen rusten in en steunen op; ze zullen houvast kunnen hebben aan die lieve, lieve Zaligmaker; ze zullen ín Hem kunnen rusten en in Hem mogen wegzinken en wegzakken. En de Heere zál die rust geven. Wat zegt onze tekst?: aan die vermoeiden en belasten. Ach, misschien zitten er hier onder ons die denken: Zal het wel ooit gebeuren, dat ik die ware rust ontvang? Zal het wel ooit waar worden? En ze gaan als vermoeiden en belasten over de aarde; ze kunnen nergens bij, alles te kort, en ze kunnen alleen nog maar smeken en roepen en kermen tot de Heere om die rust. En wat zegt nu de Heere Jezus? Ik zál die vermoeiden en belasten die rust geven; dat zál Ik dóen, daar hoeft niet aan getwijfeld te worden. O als u zich zo'n vermoeide en belaste mag weten, hoeft u er nooit aan te twijfelen, want dan zál de Heere, op Zijn tijd, rust aan u geven. En dan moet ik nog een stapje dieper; want wanneer we goed naar dat woord "rust" kijken, en wanneer we ten diepste ontdekken wat de inhoud van dat woord is, en wat daarmee die belaste en vermoeide beloofd wordt, dan kom ik terecht bij de Heere Jezus Zélf, als Hij daar zegt: "Ik zal u rust geven", dan begrijpen we het: dat is alleen rust in en uit en door Christus; ja, dat is Christus Zélf. De Heere Jezus biedt als het ware Zichzelf aan, de Bron van rust, de Bron van leven; want de Heere Jezus is de Grondsteen van de Kerke Gods; Hij is het Rustpunt van het hart van al Gods keurlingen; Hij is de vaste Rots van het behoud; Hij is het Fundament Waarop al Gods gekenden van eeuwigheid worden gebouwd; de Heere Jezus is de Rust Zelve, Die geschonken wordt. O geliefden, die vermoeiden en belasten, die gebogen over de aarde gaan, die in zichzelf niets anders hebben dan zonde en schuld, door het ware, ontdekkende, ontgrondende en ontkledende werk des Geestes, die mogen het horen, dat ze die Rust, dat ze die Silo (Die eens gekomen is) eens zullen ontvangen, vanachter het recht. Als ze daar in de volle beleving des harten, onder het verdoemende en wraakoefenende recht, zullen omkomen, o dan zal Hij hun in de dadelijkheid worden geschonken! En in Hem zullen ze ontvangen Zijn weldaden, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid. In Hem en door Hem zullen ze gereinigd worden van alle ongerechtigheden; in Hem en door Hem hebben ze een Toevlucht in het oordeel Gods en mogen ze achter Hem schuilen, ja ín Hem schuilen. O geliefden, waar rust ú dan op? Wat is dan uw rustpunt? Waar vertrouwt u op? Is dat die Zaligmaker en Heiland?

O **onbekeerden** onder ons, wat steunt ge vaak op gebroken rietstaven van eigen kracht en eigen mogelijkheden. Maar past toch op, want die zullen u de handen doorboren. En als ge daarop blijft steunen tot aan het eind van uw aardse leven, o dan zult ge weggeworpen worden in de vlammen van de hel. Onbekeerden, vraagt toch de Heere, om in uw leven te komen en om u tot een waarachtig vermoeide en belaste te maken; ja, om u te beroven van al uw eigen leunsels en steunsels, zodat ge leert kermen om Hem, de ware Rustaanbrenger.

En bekommerden onder ons, och ge zijt er zo aan ontdekt nietwaar, wie ge zijt geworden in Adam; wat hebt ge uw schuld thuisgekregen; o wat hebt ge ervaren dat ge een walgelijk mensenkind zijt, volkomen verdorven en ten dode opgeschreven als

een melaatse. Maar bekommerden, wat hebt ge toch mogen zien dat kostelijke plekje aan de boezem van de hemelse Bruidegom, Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend. En wat hunkert ge ernaar om in die Rustaanbrenger uw rust te vinden. Ach, vraagt de Heere dan toch maar om te komen doortrekken, opdat ge alles van uzelf zult kwijtraken, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht, om in de dadelijkheid de Zaligmaker geschonken te krijgen als het Rustpunt van uw hart; om alles in Hem kwijt te raken; om het in Hem opgelost en verklaard te krijgen; ja, om afgesneden van Adam, ingelijfd in Christus te zijn!

En volk des Heeren onder ons, o wat mocht ge Hem geschonken krijgen nietwaar, maar wat zijt ge daarna vele malen belast en vermoeid geworden door de aanvechtingen van de satan, door de zwakheden van het vlees, door de oude mens, die maar opspeelt, keer op keer. O, wat zijt ge vaak rusteloos over de aarde gegaan omdat ge niet op uw plekje waart. O volk, vraagt toch de Heere om nog eens leven aan de ziel te willen schenken. Vraagt toch de Heere om u nog eens op te komen trekken tot in de binnenkamer van die lieve, lieve hemelse Bruidegom, om daar nog weer eens te proeven en te smaken hoe goed de Heere is. Och volk, vraagt toch om eens de nadere weldaden te mogen ontvangen - als u die nog mist - om de rechtvaardigverklaring van de Rechter van hemel en aarde; om vandaar gebracht te worden in het hart van de Vader; om verzoend met een drie-enig God, weg te zinken in de aanbidding Gods. O volk, zie maar op Hem Die het zegt: "Ik heb de wereld overwonnen"; Hij Die gestreden heeft voor Zijn volk om de ware rust mogelijk te maken, voor een volk dat alles heeft verzondigd. Ziet daar nu maar naar uit, dat ge daar zult staan, om in en door die Silo, de Vader en de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. Och, en getuigt daar maar van in deze donkere tijd.

O, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

Zingen: Psalm 42 : 5

*Maar de HEER' zal uitkomst geven,
Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied.
'k Zal Zijn lof, zelfs in den nacht,
Zingen daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot den God mijns levens heffen.*

7^e preek gehouden: Oud Ger. Gem. in Ned., Papendrecht, 16 mei 2005
2^e Pinksterdag

Zingen: Psalm 84 : 1

Lezen : Handelingen 2 : 22 – 41

Gebed

Zingen: Psalm 119 : 3, 88

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen, Handelingen 2, en wel bij het 41^e vers, en daarvan het laatste gedeelte, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drieduizend zielen.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. De onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning, en
2. De heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning

1. De onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning

Geliefden, we willen in deze dienst in het bijzonder stilstaan bij de Pinksteroverwinning. Want de Heilige Geest, de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, is met de Pinksterdag uitgestort geworden, om in de komende tijd de overwinning van de Heere Jezus Christus, op de zonde, de dood, de duivel en de duisternis te gaan toepassen aan de zielen van hen die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen, en van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams. Ja geliefden, met Pinksteren komt de Heilige Geest, Die voorheen als het ware – met eerbied gesproken – maar mondjesmaat in de wereld werkzaam was in mensen, in grote stromen, als een stormwind, als plasregens, uit de hemel, om Adamskinderen in het hart te gaan grijpen; en om alle machten en krachten van duisternis, dood en duivel in hen te gaan overwinnen, zodat Adamskinderen die nooit naar God hebben gevraagd en nooit naar God hebben gezocht en nooit om God verlegen zijn geweest, zullen gaan roepen en smeken: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?”, en de Naam des Heeren zullen gaan grootmaken en verheerlijken in hun woorden en in hun daden.

We willen dan met ons eerste aandachtspunt stilstaan bij *de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning*. En geliefden, dan moeten we eens kijken op wie nu die lieve Geest des Heeren de Pinksteroverwinning komt te behalen, en wat voor mensen dat nu zijn die daar aan de deur staan van het vertrek waar de apostelen bij elkaar zijn. Kijkt u eens goed met mij: wat zijn dat nu voor mensen? Dat is het nakomelingschap van Adam en van Eva; dat is het zaad van de eerste twee mensen; dat zijn mensenkinderen die het verbond met de Heere hebben verbroken, hoewel ze geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis, en dus in ware kennis, gerechtigheid en

heiligheid. Daar staan mensen die ontsproten zijn aan de bornput der óngerechtigheid, verklaarde vijanden des Heeren, brute overtreders en schenders van het recht des Heeren, mensen die de wet des Heeren hebben terzijde geschoven, mensen die de liefde des Heeren hebben aangerand, mensen die alleen maar het eigen ik dat op de troon in de troonzaal des harten zit, hebben gediend. Ja geliefden, dat zijn mensen, Parthers, Elamieten, Meders, of van welke landsaard dan ook, die van nature de duivel, en dus die leugenaar van den beginne zijn toegevallen. Het zijn gevleesde duivels en monsters van goddeloosheid, kinderen der hel. Als we goed naar dezulken kijken, dan moeten we zeggen dat ze in Gods ogen dóódschuldigen, doemwaardigen en helwaardigen zijn, en dat ze alleen maar op weg zijn naar de eeuwige smarten in de hel, waar de rook hunner pijniging dag en nacht zal opstijgen. O, daar staan hoogmoedige priesters en keurig oppassende farizeeën, die de zaligheid zelf trachten te verdienen, die niets anders willen dan zelf wat voor de Heere neerleggen, naar de Heere meenemen en bij de Heere laten opschrijven; het zijn vijanden van vrije, soevereine genade; en het zijn mensenkinderen die helemaal niets, niets van de Heere Jezus moeten hebben, en die daarom met hun hele hart hebben geroepen: “Kruis Hem, kruis Hem.” Weet u, als we goed kijken naar de mensen die op het tempelplein staan, dan zijn het mensen zoals wij; zoals u, jij en ik van nature zijn; en dus opstandelingen tegenover de Heere, liefhebbers van zichzelf en van hun eigen opvattingen, mensenkinderen die proberen in de weg van godsdienst, vroomheid, ernstigheid en oppassendheid in de hemel te komen; Adamskinderen die altijd weer Gods Woord verdraaien en verloochenen; mensen die geweldig vroom kunnen praten om bij hun medemensen wat te betekenen en om eruit te springen, zodat hun medemensen gaan zeggen: “Heb je die al gehoord, en heb je die al gezien? Dat is een échte hoor.” En toch moet ik het nog dieper zeggen, want dat staat in Gods Woord, in Efeze 2:1 (u moet het thuis maar eens nakijken); daar staat wát wij mensen ten diepste van nature zijn (kinderen, goed luisteren hoor!): wij zijn dóód; dood in de misdaden en de zonden. En in mijn gedachten zie ik het dal van dorre doodsbeenderen, waarover we lezen in Ezechiël 37; en dus sta ik ten diepste, geestelijk gesproken, vanmorgen hier op een begraafplaats; te midden van mensen die dood zijn in zichzelf, dood in de misdaden en de zonden.

O geliefden, laat het toch eens op u inwerken, laat het toch eens naar binnen komen, en ziet dan toch, in welk een trieste, donkere, hopeloze en uitzichtloze situatie we verkeren; o, we moeten dat erkennen en bekennen, omdat wij mensen ons in de armen van de satan hebben geworpen, en daarmee in een drievoudige dood: een tijdelijke, een geestelijke en een eeuwige dood. En dan kunnen we ons leven wat proberen op te poetsen en er wat van proberen te maken, maar in onszelf zijn we dood in de misdaden en de zonden, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Maar hebt u dat wel eens ingeleefd? Is het al eens waarheid van binnen geworden wat de Heere Jezus zegt: “Uit u geen vrucht in der eeuwigheid”? Och geliefden, het is Pinksteren geworden; en als het Pinksteren gaat worden, dan komt de Heilige Geest, de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, in de duistere, doodse wereldomstandigheden van de mens nederdalen. En dan komt daar – o hoort u het goed geliefden? – dan komt daar de Heilige Geest, die lieve Geest des Heeren, bezit nemen van die drieduizend mensen, over wie ons tekstgedeelte spreekt. Dan komt de Heilige Geest die drieduizend, die in de Raad des Vredes, van God de Vader aan God de Zoon zijn gegeven, om hun tot Borg en Zaligmaker te zijn, aan te grijpen en te vervullen. En dan blijkt in het leven van die drieduizend de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning; want dan worden ze stuk voor stuk stilgezet. Dan staat er dat ze verslagen worden in het hart. En als u de grondtekst daarvan zou onderzoeken,

dan komt u erachter dat het woord dat hier gebruikt wordt betekent, dat ze doorpriemd worden in hun hart, dat ze doorstoken worden in hun hart; zodat ze niets anders meer kunnen en niets anders meer willen dan in heilige wanhoop uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?”

Och geliefden, als de Heilige Geest waarachtig in een mensenleven komt te werken – en wat gun ik u dat toch van harte; o wat zou dat toch groot zijn – dan gaat Hij zo’n mensenkind aangrijpen. En weet u, dan is er geen mensenhart onbereikbaar voor de Heilige Geest, dan is er geen mensenziel te zondig, te goddeloos en te verdorven voor Hem; dan is er geen mensenleven onoverwinnelijk voor de Heilige Geest, maar dan doet de Heilige Geest wat Hem behaagt. En dan gaat Hij een mensenkind zo diep aangrijpen dat hij het uit gaat roepen: “Wat zullen wij doen?”; omdat hij niet meer weet wat hij doen moet, omdat hij geen kant meer uit kan, omdat hij volkomen vastgelopen is. Dan worden hoogmoedigen van de troon gestort, dan worden vromen en godsdienstigen overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel! Dan leren brave, oppassende mensen zien dat ze in zichzelf een monster van goddeloosheid zijn in Gods ogen; en dan wordt daar een roepen, een kermen, een smeken en een bedelen geboren aan Gods genadetroon. Dan gaat de Heilige Geest zo een kennis doen maken met het verdoemende recht Gods; ja, dan gaat Hij zo een brengen in de vierschaar Gods, om daar onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods te sterven aan zichzelf, om daar het recht Gods te gaan billijken en te gaan toevallen; ja nog dieper: om daar het recht Gods te gaan omhelzen, en te zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” O, dan moet zo een het met de Heere eens worden als Hij hem of haar zou wegwerpen in de vlammen van de hel. Maar als de Heere komt door te trekken, dan mag zo een het ook gaan beleven om van achter het recht Gods die lieve Heiland en Zaligmaker geschonken te krijgen, Die nu alles heeft volbracht, en Die, door het werk van de Heilige Geest, aan zo’n mensenhart gaat toepassen wat Hij verworven heeft voor goddelozen, en vijanden van vrije genade! Maar geliefden, nu werkt de Heere dat wel uit in het leven van die drieduizend, maar weet ú daar nu al wat van, jongen, meisje? Kent u daar iets van? En is de onuitsprekelijke grootheid van die Pinksteroverwinning ook al in uw leven waarheid geworden omdat de Heere uw zakken kwam leeg te maken, en uw handen kwam om te keren? Omdat de Heere u in waarheid kwam te ontkleden en te ontgronden en u alles kwam af te nemen wat buiten God in Christus is? Omdat de Heere u kwam af te snijden, nee niet alleen van de wereld, maar ook van uw godsdienst en ook van Adam en ook van het leven? Om alleen nog maar te kunnen uitroepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren”? Ja, kwam de Heilige Geest al zo in uw leven, vaders en moeders, opa’s en oma’s, mannen en vrouwen, dat alles uit uw leven werd verbrand wat niet voor Gods heilig en rechtvaardig aangezicht kon bestaan, en dat alles werd weggestornd als kaf, wat niet meedoet bij de Heere; zodat u niets anders van uzelf overhield dan zonde en schuld, en u als een doemeling en een helleling openbaar gekomen bent? Ja, zodat u als een bedelaar over de grond hebt leren kruipen, de Heere smekende om genade? O, vraagt het uzelf eens af; want als die onuitsprekelijke overwinning van Pinksteren u nog onbekend is, dan bent u nog zoals u geboren bent. En dan moet ik het u vanmorgen zeggen: “Zo kunt u niet voor God verschijnen.” Want dan zal de Heere eenmaal tegen u zeggen: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” O, bedriegt u toch niet door te denken dat u met uw doop en openbare belijdenis, met uw rechtzinnigheid en ernstigheid wel voor God kunt bestaan. Want al is dat alles natuurlijk groot, daar zeg ik niets van, het is te kort voor de eeuwigheid; want daar voor Gods rechterstoel doet niets anders mee dan Christus en dan het dierbare bloed dat door Hem is gestort.

En meent toch ook niet dat, als u een bestuursfunctie vervult in het kerkenwerk, of als u in het ambt staat, of als u op een andere wijze actief bent, u dat wel kunt aandragen en voor God kunt neerleggen; ja dat uw Bijbellezen en uw gebeden wel iets voor God zullen uitwerken, want als u geen kennis, geen hartenkennis, hebt aan de onuitsprekelijke overwinning van het Pinkstergebeuren, dan is het voor u kwijt geliefden, eeuwig kwijt. O, laat u toch waarschuwen, want het is nog het heden der genade, de dag der zaligheid is nog niet voorbij. En u hebt pas in waarheid deel aan die Pinksteroverwinning als u weet hebt van het wederbarende werk van de Heilige Geest, als u van nieuws geboren bent door het werk van de Heilige Geest, als u van achter het recht die lieve Heiland geschonken hebt gekregen van Israels God; ja als u het waar zaligmakend geloof hebt ontvangen en daardoor de weldaden Christi, van gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid, toegerekend hebt gekregen; ja u hebt daar deel aan als u opgelost bent geworden in de hemelse Bruidegom Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend; en als u in Zijn armen bent weggesmolten en weggezonden en de kussen Zijnsmonds hebt gevoeld. Kijkt het eens na in uw leven; en denkt dan niet, zoals ik zo vaak hoor, dat het maar een enkeling is die dat mag beleven, terwijl de Heere met anderen van Zijn volk andere wegen gaat. O nee, de Heere is Dezelfde van eeuwigheid tot eeuwigheid, en Hij bekeert Zijn volk altijd op dezelfde wijze, ook al zal de een er dieper door moeten dan de ander, en al wordt de een verder geleid dan de ander; ze hebben echter allen in de beleving en de bevinding deel aan de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning. Toe, weest vanmorgen eens eerlijk voor uzelf.

En die Pinksteroverwinning wordt nog groter en kostelijker geliefden, als we zien op *de strijders* die er ingezet worden om die Pinksteroverwinning te kunnen bevechten. Want dan zien we op die Pinksterdag geen legioen engelen waarvan we weten dat één engel op één nacht zelfs honderd vijf en tachtig duizend Assyriërs heeft verslagen, maar dan zien we daar een twaalfstal Galileeërs. En Galileeërs zijn mensen waar u eigenlijk uw neus voor moet ophalen, want Galileeërs kwamen uit het Galiléa der heidenen; het zijn ongeletterde, onopgeleide en eenvoudige mensen. En men vroeg zich als rechtgeaarde Jood eigenlijk af, of er ooit wel iets goeds uit Galiléa komen kon. En dan staat daar een Petrus (och u kent hem toch?); Petrus die door de opmerking van een dienstmaagd zijn Meester tot driemaal toe verloochent. Dan staan daar de andere discipelen die in Gethsémané hebben geslapen en die op de vlucht zijn geslagen toen daar enig gevaar om de hoek kwam kijken. O, wat staan daar nu toch voor strijders! Maar weet u, als de Heilige Geest, die lieve Geest des Heeren, in volle mate wordt uitgestort over die discipelen, en als die Heilige Geest dezulken in de volle waarheid Gods komt te leiden en hen in de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods komt te plaatsen, o dan ontvangen ze gaven bij de Heere vandaan en dan wordt alles anders. Dan zien we daar een vreesachtig duifje als een Petrus tot een jonge leeuw worden; dan worden daar angstige vluchtters tot blijde getuigen van de grote werken Gods. Dan zien we daar die apostelen voor de Joodse Raad staan, onverschrokken het Woord Gods gehoorzaamend; en dan klinkt daar de prediking op van die éne Naam onder den hemel gegeven, door welken mensen moeten zalig worden. Dan zien we hen zelfs voor de keizer van Rome staan; o, dan worden die waarachtige kinderen Gods tot gewillige instrumenten in de handen des Heeren. Ja, dan vergeten ze zichzelf, dan kijken ze niet meer naar de mensen, dan is er geen mensenvrees meer bij hen; maar dan willen ze niets anders dan de deugden Gods verheerlijken en dan het Woord des Heeren uitdragen. Door die alles overweldigende kracht van de Heilige Geest wordt de grootheid van de Pinksteroverwinning ons

verkondigd en wordt deze zichtbaar, in hetgeen die, in zichzelf onbekwame knechten, mogen zeggen en doen. Maar weet u daar nu ook al iets van? En mag u nu ook wel eens, door het werk van de Heilige Geest, met verwondering zien op wat u zeggen mag ter ére Góds en op wat u doen mag ter ere Gods? Mag u ervan weten vernieuwd te zijn door de Geest des Heeren en ver boven uzelf uit te mogen spreken en uit te mogen handelen, omdat u er zélf een ogenblik tussenuit was? Ja, mag u dat Pinksterwonder van ons tekstgedeelte herkennen in uw eigen bestaan? Bent u er geen vreemdeling van dat de Heere, door het werk van Zijn Geest, u zo komt te leiden en u zo komt te leren dat u alleen nog maar spreken en doen kunt wat de Heere van u vraagt? En dat u dus niets anders meer wilt dan dat lieve, lieve Wezen Dat eeuwig te prijzen is, verheerlijken? O, als zulke grote zaken in het hart worden verklaard, dan loopt de mond wel eens over, en dan gaat de vinger telkens wijzen op Hém, die allerliefste hemelse Bruidegom. O, dan zinkt zó een weg in de aanbidding en beminning van dat allerliefste Wezen; en dan is het een alsof zo'n mensenkind een ogenblikje opgetrokken wordt in de binnenkamers van die Koning der koningen en alsof daar geproefd en gesmaakt mag worden hoe goed nu de Heere is. O, stelt uzelf toch de vraag of dat nu bekend is in uw leven.

En de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning komt ook zo duidelijk naar voren als we zien naar *de wapenen* welke daar gebruikt worden. Weet u, wij mensen, gebruiken vele wapenen in de strijd van het leven, nietwaar? En laten we eerlijk zijn, kijkt het maar na hoor, dat zijn wapenen die gesmeed zijn in het tuighuis van de hel; en dat zijn wapenen die gedoopt zijn in gal en in alsem. Dat zien we ook in Handelingen 2, want dan klinkt daar de spot op: "Zij zijn vol zoeten wijn." En die spot raakt een mens diep in het hart. Tot op de huidige dag wordt het wapen van de spot gehanteerd, om mensen die we niet kunnen zien of luchten, als het ware terzijde te schuiven. En wat denkt u van de laster? O, de laster die rondgestrooid wordt over mensen via rondelcircuits, wat een wapens zijn dat. Al Gods ware kinderen krijgen daarmee te maken.

Maar Petrus gebruikt die wapenen niet. Weet u waarom niet? Omdat Petrus door de Heilige Geest omgord is geworden met de wapenrusting Gods waarover de apostel Paulus komt te spreken in Efeze 6. En daarom gaat Petrus het zwaard des Geestes, dat is het Woord van God, hanteren; met dat zwaard des Geestes gaat hij aan het werk. En daarom hebben we ook samen in ons Schriftgedeelte gelezen dat Petrus telkens zegt: "Zoals geschreven is"; "zoals de profeten hebben gezegd"; "zoals de Heere heeft gesproken." In onze tijd kun je zo vaak vernemen nietwaar, ook op het kerkelijk erf, dat een mens zegt: "Ik vind", "ik denk", "ik meen", "ik heb het gevoel"; allemaal ik en nog eens ik. Petrus moet daar niets van hebben, hij zegt: "De Héere heeft gezegd", en "de Héere heeft gesproken", en "zo luidt het Woord des Héeren." En geliefden, dan vindt u daar bij Petrus geen eigenzinnige uitleg van het Woord van God, zoals we dat heden ten dage zo vaak tegenkomen. Dan laat Petrus zich bij die prediking niet leiden door wat ménsen zo graag horen, om mensen over de bol te aaien, om mensen op te bouwen en om mensen in vriendelijkheid te paaien; en dan verdonkeremaant Petrus ook niet de helft van de waarheid omdat die tijdgebonden, cultuur-betrokken, of uit de tijd zou zijn, zoals tegenwoordig van zovele zaken wordt gezegd. Maar dan laat Petrus het Woord van God staan; o nog geen tittel of jota, nog geen punt of komma haalt hij ervan weg, hij laat dat Woord gelden in de volle breedte, de volle lengte, hoogte en diepte. En als dat woord recht wordt bediend, dan is dat een éerlijk woord. Dan draait Petrus ook nergens omheen, dan gaat hij ook niets uit de weg; dan denkt hij niet: "Als ik dat zeg, dan zullen ze me stenigen"; maar dan zegt Petrus eerlijk waar het op

aankomt. En wat zegt hij dan? Dan zegt hij tegen die mensen – o luistert toch goed geliefden – dan zegt hij: “Jullie zijn moordenaars, jullie zijn moordenaars van de Zoon van God; jullie hebben Hem genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood.” En alsof het niet genoeg is om het één keer te zeggen, herhaalt Petrus het in vers 36 nog een keer, en klinkt daar: “dezen Jezus Dien gij gekruist hebt.” Dat is wat, dat is wat geliefden; dan kom je naar de kerk en onder het Woord, en dan word je daar door dat Woord uitgemaakt voor moordenaar; dan word je daar door de prediking des Heeren voor de rechterstoel van God gedaagd, en dan wordt daar tegen je gezegd dat je de moordenaar bent van Gods lieve Zoon!

Weet u, in onze tijd moeten de preken vooral lieflijke preken zijn, vriendelijke, opbouwende, vertroostende en bemoedigende preken. Maar och, zulke kinderachtige preken maken alleen maar bekeerde mensen buiten het recht van God, en zulke preken maken alleen maar bekeerde mensen buiten het bloed van Christus; en in zulke preken worden de wijsheid en waarheid Gods gnegeerd, in zulke preken gaat het niet om de ére Gods en om het werkelijke heil van verloren, verdorven en verdoemde Adamskinderen. Maar in zulke preken worden mensen kussens onder de oksels genaaid, en wordt mensen gezegd dat ze met hun gevoeligheden, hun tekstjes en hun versjes er zeker op mogen rekenen dat ze een plaats in de hemel zullen ontvangen. Als de Heilige Geest echter in waarheid komt te werken, en als het Woord des Heeren door het werk van de Heilige Geest in waarheid uitgaat, laat ik het u zeggen: dan wordt een preekstoel een stéékstoel. Want dan wordt daar dat tweesnijdend scherpe zwaard van Gods Woord gehanteerd, dan worden daar de dolksteken ervaren bij de Heere vandaan; dan wordt het hoogmoedige, godsdienstige hart doorstóken en doorpriemd. Dan treffen de uitleggingen van Gods Woord als met mókerslagen de ziel; en dan wordt daar de vinger Gods op zó een gericht, en dan klinkt daar: “Gij zijt de moordenaars van Gods lieve Schootzoon.” Om dezulken volkomen buiten het heil te zetten en om hen in de beleving dáár te brengen waar de honden en de tovenaars zijn, en om dezulken door het verdoemende recht Gods tot doemelingen en tot hellelingen te maken. Ja, dan wordt geopenbaard dat er buiten Christus geen leven is, maar een eeuwig zielsverderf; en dat er buiten een geschonken Borg geen toekomst is in Gods hemels Vaderhuis. Dat is wat geliefden, wat daar gebeurt op het tempelplein; zij die zichzelf de oogappelen des Heeren noemden, en het zaad van Abraham, worden moordenaars van de Messias genoemd; zij die meenden de Naam van dat beminde Kind des Heeren van onder de hemel en de zon voor eeuwig uit te wissen, moeten ontdekken dat ze zich vergrepen hebben aan Góds Oogappel, aan die lieve, lieve Zone Gods! Maar wat werkt dat vlijmscherpe, separerende Woord des Heeren uit? Beginnen ze met grote stemmen te roepen? Gaan ze de vingers in de oren steken? Lopen ze weg, of lopen ze juist op Petrus toe om hem de stad uit te slepen en hem buiten de stad met stenen dood te gooien, zoals ze later met Stéfanus doen? Of doen ze, zoals in onze tijd heel gebruikelijk is, die prediker in de ban? Zeggen ze: “Als die man komt, ga ik daar nooit meer heen?” Gaan ze hem brieven schrijven, opbellen en lelijk bejegenen? Gaan ze de pers erbij halen om te laten merken dat zoiets in onze tijd toch niet meer kan? Nee geliefden, dat doen ze niet. Niet omdat ze beter zijn dan de mensen die in onze tijd die genoemde wegen gaan, maar omdat de Heilige Geest hun hart is gaan vervullen en omdat Hij in het woord des Heeren dat Petrus mocht verkondigen, is meegekomen. O, en dan moeten ze het gaan zeggen: “Die man heeft gelijk, die man heeft het bij het juiste eind.” Als de Heilige Geest gaat werken in een mensenziel – en ik hoop toch zo dat u dit kennen mag – dan komen die dolksteken van het Woord des Heeren op de plaats waar ze worden aanvárd, omdat die mens het

moet belijden: “Ik heb de dood verdiend, ik heb een plaats in de hel verdiend, want het is waar, het is waar, die man heeft bij God vandaan gelijk.” O, ziet u de grootheid van de heilrijke Pinksteroverwinning? Die mensen, daar onder de rechte prediking, worden verslagen in het h art. Weet u nu wat dat is?

Dan gaan we eerst met elkaar zingen uit Psalm 32 en daarvan het 5^e zangvers:

*Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven,
Of als een muil, door domheid voortgedreven;
Gebit en toom, door 's mensen hand bestierd,
Beteug'len 't woest en redeloos gediert';
Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen.
Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadighe n.*

2. De heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning

Dan willen we nu, met ons tweede aandachtspunt, gaan spreken over *de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning*, want deze komt zo kostelijk openbaar in het leven, en in de reactie van die drieduizend daar op die Pinksterplaats. Ze komen niet in vijandschap en woede overeind tegen dat recht bediende Woord des Heeren, maar ze buigen hun hoofd eronder, want ze worden bij hun z nden bepaald; ze krijgen met het verdoemende recht Gods te maken, en daar buigen ze onder, ja dat moeten ze gaan toevallen en omhelzen. En dan wordt het voor hen zo'n wonder dat de hemel hen nog dekt, dat de aarde hen nog draagt en dat ze niet levend in de hel zijn neergestort. Dan gaan ze zien dat hun dorre godsdienstigheid geen leven in zich heeft gehad en dat ze met hun vrome ijver niet voor God kunnen bestaan. O, dan gaan ze ervaren dat ze zich wel ingezet hebben om van alles bij God neer te leggen en aan te brengen, maar dat het kwijt is, eeuwig kwijt is! Zovelen die onder de rechte bediening van het woord zitten, verharden zich en klampen zich vast aan wat ze zelf hebben beleefd en zelf hebben meegemaakt, alsmede aan hun eigen geloof. Maar wanneer het ware werk des Geestes in een mensenziel gevonden wordt, och dan wordt zo'n mens ontgrond en raakt dus alle grondjes kwijt uit zijn godsdienst en zijn vroomheid en zijn beleving; dan wordt die mens ontkleed, en dan ziet hij dat het kleed van eigengerechtigheid slechts een wegwerpelijk kleed is; ja dan komt die mens erachter dat hij melaats is van de voetzool tot de hoofdschedel toe, en dat hij voor God niet kan bestaan. O, dat krachtige werk van de Heilige Geest komt zo kostelijk openbaar in de heilrijke vrucht ervan in het leven van die drieduizend; want de wapens worden hen uit handen geslagen, en ze onderwerpen zich aan het oordeel Gods over hun bestaan. O, ze komen geheel en al aan de zijde Gods te liggen; en ze moeten de Heere alleen maar gelijk geven. Als de Heilige Geest dat komt uit te werken – ik hoop toch zo dat u daar wat van kennen mag – dan wil een mens nooit meer zalig worden ten koste van Gods recht; dan wil hij alleen maar behouden worden in de verheerlijking van Gods deugden en in de roem van Zijn eigenschappen. En dan moeten ze het zeggen: “Petrus, het is waar wat u zegt; Petrus, wij zijn moordenaars van die lieve Heere Jezus; we hebben Hem bespot en Hem uitgejouwd; de lip Hem toegestoken en Hem gelasterd; en we hebben alle dingen gedaan die gruwelijk zijn in de ogen Gods. Ja, we hebben de hand welke de Heere in Hem naar ons heeft uitgestoken, afgeslagen en afgewezen. En we hebben Hem in Wie de enige mogelijkheid ligt om met een rechtvaardig en heilig God verzoend te worden, de rug en de nek toegekeerd. O, die

Bloedbruidegom Die Zijn dierbaar bloed kwam uit te storten opdat goddelozen en zondaren gereinigd zouden kunnen worden, hebben we niet geacht. Begrijpt u dat dezulken in eigen ogen tot walgelijke goddelozen en tot vijanden van vrije genade worden? Begrijpt u dat α daar als het ware verbrijzeld in het stof terneer liggen, en dat ze het vanuit de diepte van hun hart uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Dát werkt nu de Heilige Geest tot in onze tijd uit, in het leven van al Gods ware keurlingen. Ja, als die heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning in een mensenhart geboren wordt, dan worden ze niet, zoals ze tegenwoordig zeggen, naar de Heere Jezus gebracht; maar dan worden ze geleid op de afgaande weg van Psalm 130. En dan komen ze erachter verderfelijk, verdorven en verdoemd voor God te zijn. Dan krijgen ze hun schuld tot aan de hemel opgebonden in een weg van recht. En al proberen ze daar dan iets van betaald te krijgen, het zal niet lukken. O, dan zien ze het, het gaat op de hel aan, op verloren gaan aan, het wordt ómkomen! Begrijpt u het geliefden? Wat wordt er heden ten dage de spot mee gedreven als zó een in stilte ganse nachten over de grond kruipt, kermt en roept. Want zulkeen durft zijn ogen niet meer dicht te doen, bang zijnde dat hij ze zal opslaan in de hel.

Maar is dat nu al úw weg geworden en weet u daar nu al in waarheid van? Niet omdat u het in een boekje hebt gelezen, of vernomen van Gods ware volk, maar omdat u zelf die weg bent gegaan, omdat de Heere door Zijn Geest u Zelf daar heeft gebracht? Bent u nu al in waarheid vroom mannetje- en vroom vrouwtje-áf geworden, omdat de Heilige Geest in waarheid in uw hart kwam te werken? En kon u zich niet meer overeind houden met alles wat u had vergaderd en verzameld en wat dienst moest doen tot uw eeuwig behoud? Hebt u de dolksteken die de diedrieduizend uit ons tekstgedeelte in hun hart hebben gevoeld ook al eens in waarheid gevoeld? Er zijn er zovelen die denken te zullen delen in de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning, omdat ze eens een keer benauwd zijn geweest, omdat ze eens een keer besprongen zijn geworden door de angsten van de hel, omdat ze eens een keer gevluht zijn van kamer in kamer, roepende tot de Heere: “Heere red me, Heere verlos me”, en omdat ze daar toen een aangrijpend versje hebben gevonden. Zovelen denken dat ze deel hebben aan de heilrijke Pinksteroverwinning omdat ze in eigen kracht de Heere Jezus, die lieve Zaligmaker, hebben aangegrepen en Hém hebben omhelsd, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Maar ze zullen stuk voor stuk – en wat zou het erg zijn als u en jij dat zouden zijn – voor een gesloten hemelpoort staan, om in de hel terecht te komen. Want hun hart werd nooit in waarheid doorstoken en verslagen, hun hart werd nooit doorpriemd middels de kracht van Gods Woord en Gods Geest. En als u geen nieuw hart van de Heere hebt gekregen, dan is het kwijt, dan is het kwijt, voor eeuwig kwijt. U moet maar eens kijken naar een koning Saul; dan zegt de Waarheid dat koning Saul een ánder hart van de Heere heeft gekregen; en dat is groot, natuurlijk. En hoevelen zijn er niet die, naar hun vertellen, een ander leven kennen. Maar als u geen níeuw hart van de Heere hebt gekregen en als u geen níeuw leven bij Hem vandaan hebt leren kennen, dan zult u eeuwig omkomen, en dan zult u misschien zeggen: “Had ik maar..., had ik maar geluisterd naar Gods getrouwe knechten; en had ik maar niet gedacht dat het met mij wel in orde zou komen.” Want weet u, als de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning werkelijk wordt ervaren, dan gaat uw hárt eraan. En die mannen uit ons teksthooftstuk bedriegen zich niet, want de Waarheid geeft er in vers 37 getuigenis van dat ze in het hart verslagen zijn. Hun hele oude bestaan gaat ondersteboven; ze worden uitgeledigd van vat in vat en hun kroon wordt omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd gesteld; ze worden als het ware verplétterd. En door het werk des Geestes hebben ze de Heere Jezus nódig gekregen; o ze zijn in hun Godsgemis

gezet, en ze roepen het uit: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Om erachter te komen dat ze niets kunnen doen. En als een Petrus daar zegt dat ze zich moeten bekeren, dan gaan ze beleven dat ze zichzelf niet bekeren kunnen. Om het te gaan uitroepen tot de Heere: “Bekeer Gij ons, zo zullen wij bekeerd zijn.” O geliefden, dan komt het er dus op aan dat ge uzelf afvraagt of de vinger Gods al op u gericht is geweest, en of het al bij de Heere vandaan geklonken heeft: “Gij zijt die vrouw, gij zijt die man.” En moest u het uwe ook al verliezen voor de Heere? Kwam de Heere u al werkelijk af te snijden? Af te snijden óók van het leven, en ook van Adam? Ja, moest u het recht Gods al in waarheid omhelzen? Als dat wáár wordt – en al Gods volk kan uit ervaring spreken – dan wordt dat kostelijke Woord des Heeren uit Jesaja 66:2 ook waar, waar de Heere het zegt: “Maar op dezen zal Ik zien, op den arme en verslagene van geest en die voor Mijn Woord beeft.” Want dan ontvangen dezulken een nieuw hart bij de Heere vandaan. Ja, dan mogen dezulken die lieve Zaligmaker in de armen vallen, Die gekomen is om het verlorene te zoeken en zalig te maken. O, dan wordt Hij hun van achter het recht geschonken, en dan mogen ze in Hém opgelost worden, in Hem versmelten en verzinken. En dan mogen ze het zeggen met de bruid uit het Hooglied: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” Dan hebben dezulken niet alleen het verdoemende recht Gods leren kennen, maar dan leren ze uit en door Christus ook het verzóenende recht Gods kennen. Om dat nieuwe leven als kind des Heeren te mogen gaan leven, tot de ere Gods en de verheerlijking van Gods Naam! Want dan staat er zo heel subtiel in ons teksthoofdstuk, dat die mensen gedoopt werden; o dan mogen die mensen in hun doop de bevestiging krijgen van wat er met hen is gebeurd: want dan zijn ze gestorven aan zichzelf, met Christus de dood ingegaan, en opgestaan tot het nieuwe leven, in de verheerlijking Gods. O, dan is hun hart doorpriemd, doorstoken geworden; maar dan hebben ze van de Heere dat nieuwe, eeuwige, zalige leven mogen ontvangen, om Hem te bven en te prijzen. Wat zullen dezulken die lieve Bruidegom te voet gevallen zijn, wat zullen ze in Zijn armen hebben mogen liggen, en het ware beleven van het kindschap Gods van Hem hebben mogen ontvangen. Ja, dan zullen dezulken erachter zijn gekomen dat dit nu het leven van het leven is. Och, en zulke smekers, klagers en van de Heere aangegrepenen en doorstokenen zullen eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. Zo worden daar drieduizend verlorenen van de Heere gevonden, zo worden daar drieduizend hoogmoedigen in het stof terneergeworpen, om van de Heere opgeraapt te worden van het vlakke des velds; zo worden daar drieduizend godsdienstigen beroofd van het spinrag van hun eigen vroomheid, om in Christus alleen te vinden, wat hen eeuwig de Heere zal doen grootmaken. Zo worden daar drieduizend verslagenen en aangeklaagden in Sion geboren, om te gaan beleven hoe zalig nu dat volk is dat naar Gods klanken hoort. Zo worden daar drieduizend onreinen gewassen in het bloed van Christus; en zo gaan drieduizend tongen zich paren tot de roem van Gods Naam. O, wat een heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning! Wat is de Heere groot en goed voor zulke dode honden.

Maar hoe is het nu met ú? Och, dan kunnen we met jaloersheid naar die drieduizend kijken, en dan kunnen we zeggen: “Och, was het nog maar eens zo.” Maar daar bent u er niet mee hoor. O, dat de Heere toch uw hart in waarheid kwam te doorboren, en dat Hij u toch deed smeken en kermen om naast die drieduizend te mogen staan, omdat ook uw hart is doorboord geworden. Ja, wat zou het groot zijn als de Heere dat vanmorgen nog kwam uit te werken. Och, dat er hier nog in Sion geboren zouden worden.

O, **onbekeerden** onder ons, opnieuw is het Pinksterfeest geworden; nog even, dan is

het weer voorbij. Maar als het nooit in waarheid Pinksteren voor u wordt, dan zal deze dienst u komen aan te klagen. Want dan zal het openbaar komen dat ge nooit gewild hebt dat Hij, die lieve Zone Gods, Koning over u was. O, laat u dan toch door het werk des Heeren op de knieën werpen, en smeekt en roept toch tot de Heere of Hij ook uw hart doorboren wil.

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge door het werk des Geestes ontdekt aan uzelf, nietwaar? O, ge zijt hier vanmorgen gekomen met een hemelhoge schuld op uw schouders, en het heeft daar in uw oren weerklonken: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En ge weet zo goed dat als het werk van die Pinkstergeest niet in uw ziel gevonden wordt, het voor u eeuwig verloren is. Och bekommerden, ziet toch op die drieduizend; ziet toch hoe groot de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning is. En smeekt de Heere toch om ook in uw leven te komen doortrekken, opdat ge met die drieduizend God eeuwig zult mogen grootmaken.

En volk des Heeren, ach wat moogt ge uw hart erbij leggen nietwaar, omdat ge óók die weg gegaan zijt van volkomen afsnijding, ontgronding en sterven aan uzelf naar Gods recht en gerechtigheid. Maar wat moogt ge ervan getuigen in Christus’ armen gelegd te zijn, en uit Hem en door Hem God te hebben mogen verheerlijken. O volk, als ge nog weer eens teruggeleid wordt en er leven aan uw ziel is, dan kunt ge het onbegrijpelijke wonder niet op, dat de Heere u kwam op te zoeken en u kwam op te rapen uit uw volkomen verlorenheid. Maar volk, wat is er een strijd nietwaar, van binnen en van buiten, en een aanvechting, niet zelden in het eigen gezin of in de eigen familie. O volk, ziet dan maar op Hem Die Zijn eigen werk zal afmaken en volenden, en roept Hem maar aan ten dage der benauwdheid; want Hij Die u in Christus heeft ingelijfd, zal u brengen op die plaats waar niet alleen die drieduizend uit ons teksthoofdstuk zijn, maar waar een schare te vinden is die niemand tellen kan; en waar ge volmaakt en zonder te zondigen, eeuwig God zult grootmaken. Volk, getuigt er maar van in deze donkere, zeer donkere tijd, tot de ere van Gods Naam en tot verheerlijking van Zijn deugden!

Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

Zingen: Psalm 89:7

*Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

8^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 28 –3 – 2005; Pasen

Zingen: Psalm 84 : 1

Lezen : 1 Korinthe 15 : 1 – 20

Gebed

Zingen: Psalm 25: 6, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen gelezen hebben uit 1 Korinthe 15, en wel bij het 6e vers in het bijzonder, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal, van welke het meerderdeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus
2. De verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus
3. De beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus

1. De beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus

Geliefden, in onze tekst ontdekken we dat er meer dan vijfhonderd mensen, vijfhonderd broederen, zoals ze hier genoemd worden, tijdens het aardse leven van de Heere Jezus, in het hart zijn gegrepen, en het hebben meegemaakt dat ze in de breuke Adams zijn geplaatst door het overtuigende, ontdekkende en ontgrondende werk van de Heilige Geest. Ja, dat er meer dan vijfhonderd mensen zijn die het voor God hebben moeten uitschreien: “Heere, ik heb gezondigd; Heere, ik heb alles gedaan dat U verboden hebt; Heere, ik ben niet waardig om ooit voor Uw heilig aangezicht te verschijnen; Heere, ik heb het, naar Uw recht en gerechtigheid, verdiend om weggeworpen te worden in de hel; Heere, voor mij is het kwijt.” Och geliefden, die meer dan vijfhonderd mensen werden in de volle beleving des harten door het werk van de Heilige Geest tot doodschuldigen, tot doemwaardigen en tot helwaardigen. En ze kregen de schuldbrief van de Heere overhandigd, vergezeld met de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dat hebben ze natuurlijk geprobeerd. Want wij mensen, opkomend vanuit het werkverbond, proberen onze schuld altijd zelf betaald te krijgen. En dan gaan we aan het werk nietwaar, om zo secuur mogelijk in het leven Gods geboden te houden, om zo ernstig mogelijk bezig te zijn, om zoveel mogelijk offers te brengen in dienst aan de Heere. Maar die “meer dan vijfhonderd” zijn er van de Heere achtergebracht dat ze met hun vroomheid, hun godsdienst, hun rechtzinnigheid en hun ernstigheid nog geen kwadrantpenning van die schuld bij de hemelse Schuldheer konden betalen. Ze moesten met zichzelf ómkomen, en ze moesten het recht Gods gaan billijken en toevallen; ze moesten het recht Gods zelfs gaan omhelzen door te zeggen: “Heere, het is voor mij verdiend, als U mij naar Uw recht en gerechtigheid

naar de plaats van eeuwige smarten stuurt, waar de rook mijner pijniging zal opstijgen, dag en nacht. En ze zijn door het werk des Heeren zo duidelijk aan de zijde Gods terechtgekomen dat ze nooit meer zalig wilden worden ten kóste van Gods recht. O voor hen was er niets anders overgebleven dan een toevallen en omhelzen van dat recht, en dan het zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” O wat hebben ze leren bedelen om genade. Maar weet u daar nu ook al van? Ja, met uw verstand misschien; och, dat geloof ik zeker, maar daar gaat het niet om. Weet u daar nu bevíndelijk iets van? En bent u door het werk des Heeren ook al in waarheid op dat plekje terechtgekomen? Ja, hebt u de psalmist al na leren zeggen, die het moest uitschreien, dat hij krom geworden was van lenden; dat hij zijn ogen schier uit zijn hoofd heeft geweend vanwege zijn goddeloosheden en zijn ongerechtigheden? Weet u er al van geliefden, omdat u dit zo hebt leren kennen bij de Heere vandaan? En wordt er een dagelijks brullen in uw leven gevonden vanwege het geruis uws harten? En dan gaat het niet om de buitenkant, dan gaat het er niet om wat u aan de mensen laat zien; maar dan gaat het erom hoe het in uw binnenkamer is. Jonge mensen, dan gaat het erom, wat er gebeurt als je stilletjes alleen op je kamer bent en je terugtrekt, met de deur als het ware op slot. Hoe is het dan gesteld met je verborgen omgang met de Heere? Weet u, als de Heere een menskind in waarheid komt aan te grijpen, en als Hij een menskind werkelijk komt te brengen op de ware weg der wedergeboorte, ja, als de Heere een mens aan komt te grijpen, dan brengt Hij hem dáár waar er niets meer van hem overblijft, helemaal niets meer dan een goddeloze, dan een vijand van vrije genade.

Er zijn tegenwoordig heel wat mensen die beweren dat het niet meer zo diep hoeft, dat het niet meer zo zwaar hoeft, dat het niet meer zo ernstig hoeft, en ze hebben zich een veel gemakkelijker weg uitgedacht, en ze hebben zich beijverd om allerlei vriendelijke, opbouwende en bemoedigende teksten op te zoeken en om die allemaal voor ogen te stellen, teneinde daar zelf wat mee te worden voor Gods heilig aangezicht.

Maar de weg des Heeren, de ware weg der wedergeboorte, is een weg van sterven, een weg van ómkomen, onder en door het verdoemende en wraakoefende recht Gods. Ja, dat volk ziet in zichzelf niets anders dan de walgelijkste zonden en de gruwelijkste ongerechtigheden, zodat ze gebogen en wenende over de aarde gaan. En tegelijkertijd schenkt de Heere dezulken op Zijn tijd een oog buiten zichzelf; och, dan worden dezulken uitgedreven tot Christus, tot Hem Die de enige Losser, Heiland en Zaligmaker is; tot Hem Die de enige Naam heeft ontvangen die onder den hemel gegeven is om zalig te worden. O geliefden, dan gaan ze Hem, die lieve Heiland en Verlosser, Die nedergedaald is uit Zijn hemelse heerlijkheid, ontdekken in Zijn lieflijkheid, dierbaarheid, beminnelijkheid en gepastheid, maar ook in Zijn noodzakelijkheid. En dan willen ze niets anders dan zich aan Hem verliezen, dan Hem in waarheid, van Isrels God, geschonken krijgen van achter het recht. Dan zouden ze het liefst dag aan dag aan Zijn voeten zitten, als een Maria, om onderwijs van Hem te ontvangen, om Zijn lieflijke stem, die stemme des Heilands, te horen in hun oren; en om te beleven dat er nu niets méér verrukkelijk is dan bij Hém te zijn, dan Hém te aanbidden, dan Hem te verheerlijken en dan Hem te prijzen.

Die vijfhonderd mensen, zelfs “meer dan vijfhonderd”, uit ons tekstgedeelte, hebben dat mogen meemaken. O, wat hebben ze de Heere Jezus mogen leren kennen als hun álles, als de enige bron van leven en licht, om daardoor de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig groot te maken. En als je dan die Heiland en Zaligmaker moet missen, omdat Hij aan het kruis wordt genageld; als je dan moet ervaren hoe Hij daar

Zijn geest beveelt in de handen van Zijn Vader, en hoe Hij het uitroept dat alles is volbracht, om daarna te sterven; als je Hem dan moet gaan begráven, dan begrijpt u misschien wel, dat dit enorm diepe gebeurtenissen zijn. Het is verschrikkelijk nietwaar, als je een geliefde, een beminde, moet kwijtraken uit het leven; als je een mensenkind, met wie je in liefde verbonden bent, moet gaan begraven. Maar het gaat hier zoveel dieper, want het gaat hier, naar hun gevoel, om de Heiland, om de Zaligmaker, in Wie, door Wie en uit Wie zij meenden als kind des Heeren God drieënig te mogen roemen en prijzen. Dan zijn ze naar hun gevoel álles kwijt, als de Heere Jezus daar op die Goede Vrijdag sterft. Och, wat is er dan een verdriet, wat is er dan een wenen. Moet u maar eens kijken naar Maria Magdaléna, die op de Paasmorgen wenende over de straten gaat, om bij het graf van haar Zaligmaker te zijn. O, dan is ze alles kwijt, werkelijk alles kwijt. En de vrouwen die daarná komen, kunnen alleen maar verdriet, verdriet en nog eens verdriet voortbrengen. Dat is zo begrijpelijk, want als je de Heere Jezus kwijt bent, dan heb je álles verloren!

En toch, de Heere Jezus had deze mensen een kostelijke belofte gegeven; Hij had hun gezegd: “Een kleinen tijd en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleinen tijd en gij zult Mij zien; want Ik ga heen tot den Vader.” En vóór Zijn lijden en sterven had de Heere Jezus het zo duidelijk gezegd, ja, het had daar uit Zijn lieflijke mond geklonken: “Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galiléa.” O geliefden, wat een dierbare beloften hebben deze mensen van de Heere gekregen. Als ze daar op Goede Vrijdag aan de voet van het kruis staan, dan is die belofte des Heeren gegeven; als ze daar de Heere Jezus moeten begraven, dan hebben ze die belofte des Heeren in hun hart; en als ze op de Paasmorgen naar het graf gaan, dan hebben ze die belofte eveneens. Maar ze kunnen daar niets mee, want een belofte wordt pas werkelijkheid en waarheid voor je als de Heere leven aan de ziel gaat geven, en als de Heere die belofte gaat wáármaken.

Vele mensen in onze tijd hebben rijke beloften omdat ze gedoopt zijn, omdat ze openbare belijdenis hebben afgelegd, omdat ze ernstig leven op het erf van het verbond; ze hebben handenvol beloften, en ze zetten zichzelf ermee bij het volk van God; ja, ze zien daardoor voor zichzelf de weg ten eeuwigen leven liggen. Maar ze hebben die beloften nooit van de Heere gekregen, ze hebben die beloften zichzelf toegeëigend; ze hebben de Bijbel opengedaan en ze hebben daar maar wat in gelezen, en wat hun het beste voorkwam en het aangenaamste was, dat hebben ze naar zich toegehaald. En zo hebben ze zichzelf allerlei grondjes tot de zaligheid onder de voeten gelegd, om daarmee, naar eigen beleven, de zaligheid tegemoet te gaan. Maar als de Heere daar niets van weet, en als Hij die beloften niet in waarheid heeft gegeven, o dan zal zó een daar eenmaal voor Gods rechterstoel staan en verstommen, omdat hij erachter komt dat daar niets van de Heere bij was. O, dan heeft die mens zich zo bedrogen, zo gruwelijk bedrogen. Maar die “meer dan vijfhonderd” mensen hebben een belofte van de Héére gekregen. Want als je in waarheid met God van doen krijgt, krijg je met een belovend God en met een belovende Middelaar van doen; dan mag je het meemaken dat *de beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus* je wordt geschonken, aldus ons eerste aandachtspunt. En dan mag je het, door deze belofte des Heeren, gaan weten, dat Hij, die Zaligmaker, na Zijn opstanding, verschijnen zál aan Zijn wáre discipelen. Want let u eens op, aan wie nu deze belofte wordt geschonken; die wordt niet geschonken aan de farizeeën en de Schriftgeleerden, die wordt niet geschonken aan de sadduceeën en de priesters in de tempel; die wordt ook niet geschonken aan al die mensen die menen dat ze door hun eigen inzetten, werkzaamheden en wetsgetrouwheid de zaligheid kunnen verdienen. Maar die belofte van de verschijning van de opgestane Heere Jezus wordt geschonken aan die

ellendigen, die armen, die tobberds, die smekers en die kermers, die zichzelf hebben leren kennen als onrein voor God; die zichzelf hebben leren zien in hun walgelijke ongerechtigheden en hun Godkrenkende afmakingen; die alleen maar arm en naakt voor God zijn komen te staan, en die het hebben leren beleven, in waarheid des harten, dat er niets in hen te vinden is dat de Heere behagen kan. Die belofte wordt gegeven aan mensen die door al hun grondjes heengezakt zijn, en die niets meer kunnen aanwijzen en voor de Heere neerleggen dan zonde en schuld. O, die belofte wordt gegeven aan die mensen die niet alleen een oog naar binnen hebben gekregen, maar ook een oog naar buiten, op die lieve Heiland en Zaligmaker, en die Hém mochten leren kennen in waarheid des harten, als hún Redder, hun Verlosser en hun Bevrijder. Ja, het is dat volk dat niets anders meer wil dan de deugden Gods verheerlijken, en in een weg van recht God grootmaken. Het is een volk dat niet meer buiten de Heere Jezus kan; en dát volk krijgt de belofte van de verschijning van de opgestane Heere. O geliefden, kijkt het eens na in uw leven; hebt u dan die belofte al eens werkelijk van de Heere gekregen omdat u de Heere Jezus zo hebt leren benodigen? Omdat het voor u wáár is geworden dat u niet meer zónder die lieve Zaligmaker kunt?

Zoveel mensen hebben genoeg aan hun vroomheid, hun bevindelijkheid, hun gevoeligheid en aan alles wat ze meegemaakt hebben en waarover ze vertellen kunnen. Och dat is zoveel; en natuurlijk is het groot als dat allemaal mag worden meegemaakt, als dat allemaal mag worden ervaren. Maar o past toch op!, want het is niet genoeg om de Héére eeuwig groot te maken. Want ge zult Christus moeten kennen, en ge zult in Christus gevonden moeten worden, want alleen die in Christus is, die is een nieuw schepsel. En als ge die Zaligmaker nog nooit hebt geschonken gekregen van achter het recht, dan mist ge alles! En hoeveel zijn er niet, die er geen weet van hebben wie ze zichzelf hebben gemaakt, die nog nooit te maken hebben gekregen met het verdoemde recht Gods, die daar niets van willen weten en die daar dus ook niets van kennen. Maar de Heere komt dat ware volk te allen tijde opzoeken met Zijn recht en met Zijn wet. En dan horen ze niets anders dan hun oordeel; dan gaan ze het beleven slechts een doemeling en een helleling te zijn, en slechts te kunnen sterven aan zichzelf.

De Heere Jezus schenkt die kostelijke belofte van Zijn verschijning, maar Hij schenkt die alleen aan Zijn gunstvolk, aan al degenen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams; Hij schenkt die aan hen die in het stof terechtwamen, en die alleen nog maar konden bedelen om genade bij de Heere vandaan. Het zijn alleen die tobberds, die zuchters, en die volkomen verbrokenen en verbrijzelden aan wie de Heere de belofte dat Hij hun verschijnen zal, komt te geven. Dan wordt het ons ook zo duidelijk dat de Heere die belofte kómt te schenken. Dat dóet Hij. Ja, als de Heere waarachtig in een mensenleven aan het werk gaat – en wat gun ik u dat toch met mijn hele hart – dan kómt Hij de belofte van Zijn verschijning te schenken; want dan leidt Hij een mensenkind op de almaar dieper wordende weg naar de plaats van het schavot, om het hoofd daar op het blok te leggen; om van achter het recht, die lieve Zaligmaker, van Israels God, geschonken te krijgen; en om dan en daar die Heiland, die Verlosser te mogen ontmoeten, in de armen te mogen vallen, en de kussen Zijns monds te mogen gevoelen.

Als de Heere nu zo'n belofte komt te schenken, dan komt Hij er altijd op terug om die belofte te bevestigen. Een tijd geleden las ik een voorval van een oude leraar: er was een kind Gods dat een belofte had gekregen, maar die belofte werd zo bestreden en aangevochten. En dat kind Gods vroeg aan die leraar: "Hoe weet ik nu zeker dat die belofte van de Heere komt?" En die leraar mocht het zeggen: "Als de Heere erop

terugkomt, als de Heere die belofte komt te bevestigen, als de Heere er als het ware een streep onder komt onder te zetten; om je te laten merken dat die belofte in waarheid zal worden vervuld.” En dan moet u maar eens kijken, als het om de belofte van ons tekstgedeelte gaat; dan horen we in Mattheüs 28 : 7, dat de engelen bij het geopende graf, tegen de vrouwen zeggen dat ze aan de discipelen moeten gaan vertellen dat de Heere Jezus, de opgestane Heere Jezus, hen voorgaat naar Galiléa. En in Mattheüs 28 : 10 zegt de opgestane Heere Jezus Zelf, dat die vrouwen naar Zijn broederen moeten toegaan, en dat ze naar Galiléa moeten vertrekken, en dat ze Hem aldaar zullen zien. Hoort u het? En dan lezen we dit nog een keer in Markus 16 : 7, daar waar die jongeling zit in hemelse kleding; daar horen we hem tot Maria Magdaléna, Maria, de moeder van Jakobus, en tot Salome zeggen, dat zij naar de discipelen moeten gaan én naar Petrus, om hun te boodschappen dat ze naar Galiléa moeten gaan, want daar zal de opgestane Heere Jezus hun verschijnen, gelijk Hij hun gezegd heeft. Ach, de belofte die de Heere geeft, wordt altijd herhaald, om ervoor te zorgen dat die belofte gaat léven in het hart en in de ziel, om het gegevene van die belofte te versterken en te vernieuwen, en om alle twijfel aan de vervulling van die belofte weg te nemen, opdat mensen in verlangen naar Galiléa zullen gaan, teneinde de opgestane Heere Jezus te ontmoeten en de vervulling van die belofte des Heeren mee te mogen maken. Nu valt het ons op geliefden, dat de Heere Jezus komt te spreken over Zijn “broederen”, en dat dit ook in het woord van onze tekst staat: broederen, vijfhonderd; “meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal”, staat er. Dan weten we misschien wel, dat in sommige kerkelijke kringen de gewoonte heerst om elkaar als “broeder” aan te spreken. We zijn daar niet zo voor, dat weet u vermoedelijk wel. Want de Heere Jezus gebruikt het woord “broeder” alleen voor degene die, door de onweerstandelijke kracht van de Heilige Geest, zijn wederomgeboren, en die zichzelf aan de Heere Jezus mochten verliezen. Broederen zijn degenen die, door de kracht des Geestes, niet alleen veránderd, maar ook vernieuwd zijn, en die óvergezet zijn van de brede weg ten eeuwigen verderve, op de nauwe weg ten eeuwigen leven. Broederen zijn mensen die niet alleen een ánder hart hebben gekregen, maar die ook een níeuw hart hebben gekregen, bij de Heere vandaan. Broederen zijn levende mensen, die weggeroepen zijn uit de duisternis van hun doodsbestaan in het wonderbare licht van Gods genade. Broederen zijn degenen die in waarheid ingelijfd zijn in Christus, die op de weg der wedergeboorte zijn gebracht, en die zichzelf als goddelozen en als helwaardigen hebben leren kennen, en alleen nog maar konden smeken om genade, bij de Heere vandaan, maar die óók aan Christus’ voeten rust mochten vinden, en die in Zijn armen mochten wegzinken en mochten wegsmelten, om die hemelse Bruidegom te aanbidden en te verheerlijken; en in en uit en door Hem, de Vader en de Geest. Broederen zijn mensen die door het waar zalmakend geloof bekleed zijn met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus, om eeuwig God groot te maken. Och, zouden zulke broederen dan nog in ons land en in ons midden gevonden worden? En kent u ze bij name? Weet u waar ze wonen? Want Gods volk kent elkaar, Gods volk heeft een betrekking op elkaar en Gods volk weet elkaar te wonen. En dan gaat het in onze tekst niet om één enkeling, maar het gaat om “meer dan vijfhonderd broederen”, en dus meer dan vijfhonderd ware kinderen Gods, die de Heere Jezus mochten leren kennen als hun Heiland en Zaligmaker, hun Borg en hun Verlosser. Zouden er dan ook nog in ons midden zijn, of in de omgeving van deze plaats? Zulke broederen, die het met hun hele hart hebben leren uitroepen: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf”?

Geliefden, de vrouwen krijgen op de Paasmorgen de opdracht om die broederen, die “meer dan vijfhonderd broederen”, te gaan opzoeken en om hun te gaan vertellen dat ze in Galiléa worden verwacht, omdat dáár de beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus zal plaatsvinden. Zij kennen die broederen dus bij name; en ze gaan in de dagen na de opstanding van de Heere Jezus, met vele anderen op reis, om al die broederen te laten weten dat de Heere Jezus lééft. Och, ziet u in uw gedachten wat er gebeurt? Daar gaan ze; ze waaieren als het ware uit, om al die “meer dan vijfhonderd broederen” de Paasboodschap te verkondigen. En dat zal wat geweest zijn voor die mensen..... Ach, ze hadden het gevoel, dat de Heere Jezus was gestorven, dat het voor hen kwijt was, dat het voor hen verloren was. Misschien zitten er onder ons ook wel, die dat gevoel hebben en het kennen....., dat het kwijt is, dat het voorbij is, dat de toekomst is dichtgegaan, want ze missen de Heere Jezus! En dan komt daar de Paasboodschap, bij monde van die vrouwen; dan wordt daar verteld dat de Heere Jezus leeft, dat de Heere Jezus is opgestaan uit de doden, dat Hij dood, graf en hel heeft overwonnen; dat Hij de zonde heeft verzoend en de schuld heeft betaald, dat de weg tot Gods Vaderhart opengebroken is, zelfs voor de grootste der zondaren; ja dat de Heere Jezus heeft voldaan aan het recht Gods, om in een weg van recht God eeuwig groot te gaan maken. Zo’n boodschap krijgen die mensen toch niet klein, dat kunnen ze toch niet vatten. Zo’n gebeuren kunnen ze toch niet begrijpen! O, ze zullen daar stil van geworden zijn, ze zullen misschien wel in verbijstering hebben neergezeten. Maar wat is dat een kostelijke Paasboodschap geweest.

Hebt ú de Paasboodschap zo wel eens gehoord? Wie weet hoe vaak u de Paasboodschap al vernomen hebt. Maar hebt u hem wel eens écht gehoord, als de boodschap waardoor u het mocht gaan weten dat de weg tot de eeuwige verheerlijking van Gods Naam open ligt?

Dan kunt u er wel op rekenen dat er tegelijkertijd door die boodschap een verlangen in het hart van die “meer dan vijfhonderd broederen” is gekomen om Hem, die lieve Heiland, dan ook in waarheid te mogen gaan zien. Daarom spreekt ons tweede aandachtspunt over *de verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus*.

2. De verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus

Weet u, als u in waarheid de Heere Jezus hebt leren kennen als uw Heiland en Zaligmaker, o dan wilt u toch niets liever dan Hem ontmóeten, dan Hem zien, dan aan Zijn voeten liggen, in aanbidding en verheerlijking van Zijn Naam. Als u de Heere Jezus toch werkelijk nodig hebt gekregen – en wat hoop ik toch dat er onder ons nog zijn die dat kennen – dan wilt u toch niets liever meer dan in waarheid de ontmoeting met die Zaligmaker, geestelijk, meemaken. Dan wordt dat ogenblik door dezulken toch verbeíd. O, als daar met de ogen der ziel wordt gezien dat nu alles ligt in die lieve Heiland en Zaligmaker, dan gaat die ziel toch schreeuwen, meer dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, om die hemelse Bruidegom te mogen ontmoeten, en om zich in Hem kwijt te worden, om alles in Hem opgelost te krijgen. En daarom kunt u erop rekenen dat die “meer dan vijfhonderd broederen” onmiddellijk op reis zijn gegaan. Er zijn nogal eens wat mensen die, als je met hen praat, vertellen hoe graag ze de Heere Jezus geschonken zouden krijgen en hoe graag ze de opgestane Heiland zouden willen ontmoeten; “daar gaat hun hart naar uit”, zeggen ze. Maar na de kortste keren komen ze als huichelaar en leugenaar openbaar, want ze hebben het zo druk met hun bedrijf en zo druk op het werk en zo druk met hun gezin dat ze aan de verborgen omgang met de Heere helemaal niet toekomen. En ze moeten zoveel vakliteratuur doorlezen en zoveel correspondentie afhandelen dat de tijd voor een aandachtig, biddend lezen van Gods Woord erbij

inschiet. Er moet zoveel gepland, zoveel geregeld, en met zoveel rekening gehouden worden dat er geen uitzien meer is naar de ontmoeting met die opgestane Zaligmaker. En dan kan het wel eens zijn, als het weer Pasen wordt, dat dit verlangen een ogenblik vernieuwd wordt, en dat dit zogenaamde hunkeren naar de ontmoeting met die opgestane Zaligmaker weer nieuw leven ingeblazen wordt. Maar na korte tijd worden de eigen oude paden weer bewandeld. Straks gaat u allemaal naar huis nietwaar; dan is Pasen bijna weer voorbij. En hoe gaat het dan verder? O geliefden, zó onverwacht, in de achterliggende tijd is het weer openbaar gekomen, zó onverwacht komt dan de dood in de vensteren van het aardse leven, wordt het bestaan afgesneden, en moet zó een staan voor Gods rechterstoel, om te verstommen. En dan kan zó een het alleen nog maar uitkermen: “Zo vaak Pasen gevierd; had ik maar geluisterd naar de boodschap van die knechten des Heeren; had ik de roepstemmen maar niet in de wind geslagen; had ik maar niet gedacht dat ik nog tijd genoeg had om bekeerd te worden, omdat ik nog zo jong was; had ik maar niet gedacht dat mijn vrome gevoelens, mijn rechtzinnigheid en mijn bijbelstudie mij zouden brengen in Gods heerlijkheid; had ik maar...” Maar dan is het te laat, eeuwig te laat. En dan gaat u met dat “had ik maar” verloren; want u zult die Zaligmaker en opgestane Heiland bevindelijk moeten kennen. Laat u daarom toch hedenmorgen nog waarschuwen door het Woord des Heeren, opdat deze kerkdienst uw verdoemenis niet zal verzwaren.

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 139, het 14^e zangvers:

Doorgrond m', en ken mijn hart, o Heer'!
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproef m', en zie of mijn gemoed
Iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt;
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.

En zo gaat de Paasboodschap dus uit geliefden, naar die “meer dan vijfhonderd broeders”, waardoor dezen op weg gaan naar Galiléa. Maar wat zal daar een aanvechting op afgekomen zijn, en wat zal dat woord des Heeren zijn besprongen door duivelse woorden. En wat zullen die mensen het door de binnenpraters moeilijk hebben gehad, wat zullen ze uitgelachen zijn door hun familieleden, door hun kinderen misschien wel, door hun burens en door hun vrienden; wat zullen die misschien gezegd hebben: “Opstanding uit de doden, maar dat kan toch helemaal niet? Dat bestaat toch niet? En die Jezus, zou Die zijn opgestaan; Die, Die daar veroordeeld is door het Sanhedrin, de Grote Raad, Die Pilatus niet durfde vrijspreken? Die gekroond was met een doornenkroon, en Die tussen de misdadigers is gekruisigd, zou Die zijn opgestaan?” De apostel Paulus komt daar in de gemeente van Korinthe zoveel opstand en vijandschap tegen aangaande de opstanding van de Heere Jezus; we hebben daar samen over gelezen nietwaar? En in onze tijd is het niet anders; wanneer Pasen er weer aankomt, dan zijn er niet weinige hooggeleerde theologen die zo nodig moeten beweren dat de opstanding van de Heere Jezus uit de doden alleen maar fantasie, alleen maar inbeelding is, in de gedachten van de discipelen. Want het menselijke verstand kan daar niet bij; een mens kan dat niet beredeneren, hij krijgt dat niet op een rij. En wat gaat hij dan doen, elk mens hoor, u en jij en ik van nature? Dan gaat hij zijn eigen verstand op de eerste plaats zetten, en dan gaat hij in hoogmoed het Woord des Heeren verdacht houden. Och, daar is hij in het paradijs al mee begonnen nietwaar? En hij gaat zeggen: “Het zal wel niet zo zijn, het zal wel anders zijn, want...” O geliefden, het Woord des Heeren wordt verguisd, vertrapt en veracht; en

een mens gaat altijd zijn eigen woord daartegenover zetten, om in puur ongelof het Woord des Heeren af te wijzen. En zo is het ook als het gaat om de orde des heils; daar kun je regelmatig wat over lezen nietwaar? Dan bedenkt men heden ten dage een gemakkelijker weg, een aangener weg, een opgaande weg, waarbij een mens wordt opgebouwd met zijn vroomheid, met zijn gevoeligheden, met zijn ontvangen teksten en zijn beleefde zaken. O dan wordt er gezegd: “Maar als jij dát hebt meegemaakt, dan mag je jezelf zeker bij Gods volk rekenen; en als ik zie op wat jij hebt afgeweend, dan hoef je er nooit meer aan te twijfelen of jij zult eeuwig zalig worden.” En zo bedriegt de godsdienst er heden ten dage duizenden en tienduizenden en honderduizenden. En onder de jeugd geldt het steeds meer dat je zelf naar de Heere Jezus toe kunt gaan en dat je Hem zelf kunt aannemen en omhelzen. En talloze jonge mensen laten zich daardoor bedriegen, en menen als kind des Heeren eeuwig behouden te zijn. Maar als de Heere in waarheid in je leven komt – en ik hoop toch dat u dit mag kennen of mag leren kennen – dan brengt Hij zó een op de weg van Psalm 130, op die afgaande weg, naar de diepten der ellende. Dan gaat zo’n mens leren, in een weg van recht, om zichzelf te verfoeien in stof en as. Dan komt zo’n mens dáár terecht waar hij, naar het verdoemende en het wraakoefende recht Gods, alleen nog maar verlóren kan gaan; en waar hij alleen nog maar zijn verdiende plaats verklaard ziet in de vlammen van de hel, om het Woord des Heeren te geloven, dat zegt: “Doe dat, en gij zult leven; doet ge het niet, dan zult ge sterven”; om dat Woord te gaan beamen en toe te vallen.

Die ware broeders leren het Woord Gods gelóven; ze durven daar geen punt of komma vanaf te doen. En zo gaan ze, “meer dan vijfhonderd”, naar Galiléa. Hebt u het gehoord?: náár Galiléa; dáár moeten ze heen; niet naar Jeruzalem, terwijl Jeruzalem toch het godsdienstige centrum is; ze moeten naar Galiléa, naar het Galiléa der heidenen, naar dat donkere Galiléa. Weet u waarom? Omdat ze terug moeten naar hun afkomst, omdat ze in dat Galiléa bepaald moeten worden bij het feit dat ze, door hun zondeval, heidenen geworden zijn, dat ze in de duisternis terechtgekomen zijn, en dat ze alleen maar de dood, de eeuwige dood, verdienen hebben. Ze moeten naar dat Galiléa der heidenen, dat Galiléa der duisternis, om juist dáár in dat doodsgedebied, in dat gebied der duisternis, de Heere Jezus te mogen ontmoeten. En zo komen daar, die “meer dan vijfhonderd broederen” in Galiléa aan, aangevochten, bestreden, aangevallen, over diepe, donkere wegen; en tegelijkertijd getrokken door de koorden van Gods liefde en voortgedreven door de kracht van Gods verkiezende genade van eeuwigheid, om de verschijning van de opgestane Heere Jezus te beleven. O, dan komen ze van links en van rechts, van het noorden en van het zuiden, ja van alle kanten. En let u eens op, want dan is het dezulken om de Persóón van de Heere Jezus te doen; ze willen de Heere Jezus in de armen vallen, ze willen de Heere Jezus aanbidden, ze willen de Heere Jezus verheerlijken en grootmaken. O, ze willen de kussen gevoelen van die hemelse Bruidegom, Die blank en rood is, en Die de banier draagt boven tienduizend; ze willen in Hem wegzinken, om uit Hem en door Hem, God groot te maken. Het is dezulken niet om de hémel te doen; het gaat hen er niet om de weldaden Christi, welke Hij verworven heeft door Zijn lijden en sterven, binnen te halen. Ze willen niet eeuwig gelukkig worden in de hemel om bevrijd te zijn van zonde, ziekte, moeite, rouw en eenzaamheid; maar ze willen daar zijn om Gód te aanbidden, om God te verheerlijken, te roemen en te prijzen. Maar waar is het ú dan om te doen? Toe, wees eens eerlijk. Ach, ik kan me zo voorstellen als u in de zorgen terecht komt, als er ziekte in uw leven komt, als er moeilijkheden zijn, als u het soms niet meer ziet zitten, dat u denkt: Laat ik mijn handen maar vouwen, dan mocht de Heere me er misschien nog uit redden, dan mocht de Heere me misschien nog

gezondheid geven, en dan mocht de Heere....O geliefden, door Gods eigen werk is het die “meer dan vijfhonderd” nergens anders om te doen dan om de Heere Jezus Zelf. Naar Hém gaat hun hart uit, naar Hem verlangt hun ziel, bij Hem willen ze schuilen, en Hem willen ze aanbidden. En als het zo ligt, dan mag men ook gaan beleven dat daar de Heere Jezus in de dadelijkheid verschijnt.

3. De beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus

Want ons derde aandachtspunt, ten slotte, spreekt over *de beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus*. Och, dan wordt daar wáár, dat de Heere Jezus aan dezulken verschijnt, op de plaats waar de Heere Jezus hen ontboden had; daar mogen ze Hem ontmoeten, daar mogen ze Hem zien, daar mogen ze Hem aanbidden, daar mogen ze zich kwijtraken aan Hem. Die “meer dan vijfhonderd”, afgesneden van de wereld, van de godsdienst, van Adam en het leven, mogen, ingelijfd in Christus, Hem zien als de Opgestane, en ze mogen Hem verheerlijken. Want na Pasen verschijnt de Heere Jezus alleen nog maar aan Zijn wáre discipelen, o wat groot. En zo verschijnt de Heere Jezus ook in onze tijd, op een geestelijke wijze, aan al degenen die in waarheid de weg der wedergeboorte hebben mogen beleven, in een weg van recht aan een einde met zichzelf zijn gekomen, en in Hem zijn ingelijfd. Wat zal het groot zijn geweest, daar in Galiléa; wat zullen ze God de Vader hebben verheerlijkt om Zijn wonderheerlijke, vrije, soevereine verkiezing van eeuwigheid; en wat zullen ze God de Zoon hebben geroemd om Zijn verdienende arbeid; en wat zal hun lof ook God de Heilige Geest hebben betroffen, omdat Hij alles is komen toe te passen. Geliefden, daar weet toch al Gods ware volk, tot in onze tijd, van; want als hun in waarheid Christus geschonken wordt van achter het recht, dan zullen ook zij ervaren hoe groot het is om dat mee te mogen maken om dan in de dadelijkheid gereinigd te worden van alle vuile zonden, gewassen te worden in Zijn bloed; om dan door het waar zaligmakend geloof bekleed te worden met Zijn gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid; om dan weg te zinken en weg te smelten in Hem, van Wie zij een nieuw hart hebben gekregen. Dan is er geen twijfel meer mogelijk, want dan ligt alles vast in Hem.

Die “meer dan vijfhonderd broeders” hebben natuurlijk wel over dit alles gepraat toen ze thuiskwamen. Als de kinderen onder ons thuiskomen, en ze hebben wat beleefd op school of ergens anders, dan moet dat verteld worden; en zoveel temeer als je de beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus hebt mogen ervaren, dan wordt daarover gepraat. Die mannen hebben het gezegd toen ze thuiskwamen: “Moet je eens horen....” En de apostel Paulus zegt het in ons tekstgedeelte zo duidelijk tegen die Korinthiërs: “Gaat maar eens praten met die “meer dan vijfhonderd broeders” die de opgestane Heere Jezus hebben gezien. Loopt het maar eens na bij hen, jullie die twifelen of de opstanding van de Heere Jezus wel waar is, wel werkelijkheid is.” Als het werkelijk beleefd mag zijn, die opgestane Christus geschonken te hebben gekregen van achter het recht, dan moet erover gepraat worden, dan komt dat openbaar. Daarom is Gods ware volk altijd te herkennen, ook in deze tijd, aan hun gewaad, aan hun gelaat, aan hun gepraat en aan hun daad. Och, daar wordt wel eens minderwaardig over gedaan in onze tijd, maar het is niet anders wanneer in waarheid de opgestane Christus geschonken is van achter het recht. En nu is het daar in Galiléa al zo kostelijk geweest, om de opgestane Heere Jezus te mogen ontmoeten, maar hoe zal dat straks zijn aan de overzijde van de doodsrivier.... O, dat zal wat zijn, geliefden, dan die Koning te zien in Zijn schoonheid! Dan daar het ontvangen kroontje aan Zijn voeten te mogen werpen, en dan te mogen uitjubelen: “Gij hebt ons Gode gekocht met Uw dierbaar hartenbloed!” Och, dan zal de lof onbepaald opklimmen,

dan zullen ze het niet uitgewonderd krijgen dat de Heere naar zó'n goddeloze, naar zó'n doemeling kwam om te zien. En dan zullen daar niet slechts wat "meer dan vijfhonderd broederen" zijn, o nee, dan zal daar een schare zijn die niemand tellen kan, van mannen en vrouwen, meisjes en jongens. En die zullen eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. En dan zullen ze niet meer in Galiléa zijn, maar in het nieuwe Jeruzalem, met zijn paarlen poorten en gouden straten.

Mag ik eens vragen: "Bent u daar dan ook? En jij, jongen, meisje? Vraag het u eens af, u grijsaard, die naar leeftijd zo dichtbij de dood bent; en u die nog jong zijt maar even dichtbij de dood, want het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur; o vraag het u toch af of u daar zult zijn."

O onbekeerden onder ons, opnieuw is het Pasen geworden, opnieuw heeft de Heere het u geschonken Zijn Woord te horen, maar ge gaat onverminderd voort over de brede weg ten eeuwigen verderve. O onbekeerden, vraagt toch de Heere om u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, och wat gaat ge in tranen uw weg; wat hebt ge uzelf leren kennen in uw goddeloosheid, maar wat mist ge nog die lieve Heiland en Zaligmaker. Ge hebt gehoord nietwaar, dat al die ware kinderen Gods mogen beleven de opgestane Heere Jezus te ontmoeten, omdat Israels God hun die lieve Heiland schenken zal van achter het recht. Och bekommerden, vraagt dan maar de Heere door te komen trekken, en om u door de hel, van de hel te verlossen, teneinde weg te zinken in de armen van de beminde Borg.

En volk des Heeren, och ge hebt alles met uw hart mogen volgen nietwaar, en als ge eraan denkt hoe ge die Zaligmaker geschonken kreeg, dan weet ge weer hoe dat was en hoe dat is, en dan weet ge er ook iets van hoe het zijn zal. Maar volk, wat is het vaak de dood in de pot, wat zijn de aanvechtingen en de bestrijdingen toch vaak groot. Ach volk, vraagt dan toch de Heere om nog eens leven aan de ziel te komen geven en om Zijn eigen werk nog eens te komen vernieuwen, ja vraagt de Heere maar om u steeds meer te doen sterven aan het eigen ik en om te mogen groeien in de genade. Och volk, ziet ernaar uit om straks dáár te zijn, eeuwig daar; waar ge nu nooit meer behoeft te zondigen, nooit meer behoeft af te hoereren, nooit meer het woord des Heeren verdacht behoeft te houden, maar waar ge eeuwig God zult verheerlijken! Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 89 : 7

*Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*